

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2009

Bc. Hana Johanová

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

**ROLE PODNIKATELSKÉHO SEKTORU
V ROZVOJI OBCE**

Bc. Hana Johanová

Diplomová práce

2009

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav veřejné správy a práva
Akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Hana JOHANOVÁ**

Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**

Studijní obor: **Regionální rozvoj**

Název tématu: **Role podnikatelského sektoru v rozvoji obce**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Úvod
2. Pozice podnikatelského sektoru: vymezení a cíle podnikatelského sektoru
3. Možnosti a formy zapojení podnikatelského sektoru do rozvoje obce, výhody a nevýhody jednotlivých forem
4. Rozbor na příkladu obce Holic
5. Závěr
6. Použitá literatura

Rozsah grafických prací: —
Rozsah pracovní zprávy: cca 50 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

1. KLÍMOVÁ, Viktorie. Vývoj konceptu podnikatelské inkubace ve světě. Brno : Masarykova univerzita, 2008. ISBN 978-80-210-4625-2.
2. ŽÍTEK, Vladimír; KLÍMOVÁ, Viktorie. Podpůrná infrastruktura inovačního podnikání v regionech ČR. Brno, Centrum výzkumu konkurenční schopnosti České ekonomiky. ISSN 1801-4496, 2007.
3. KLÍMOVÁ, Viktorie. Regionální podpora podnikání. Brno : Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-4399-2.
4. KLÍMOVÁ, Viktorie. Rozvoj malého a středního podnikání. Brno : Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-4239-1.
5. SUCHÁNEK, Petr; DVOŘÁKOVÁ, Petra. Úroveň informovanosti o podporách podnikání a jejich vztah k udržitelnému rozvoji regionů v ČR. Firma a konkurenční prostředí. Vyd. 1. Brno : MZLU Brno, 2005. ISBN 80-7302-095-5.
6. PETŘÍČEK, Václav. Vývoj podnikatelského prostředí v České republice. Vyd. 1 Praha: Corona, 2006. ISBN 80-903363-6-1.
7. Zákon o obcích č. 128/2000 Sb.
8. CASSON, M. The Entrepreneur: An Economic Theory, second edition. Edward Elgar Publishing, 2003.
9. BUSENITZ; BARNEY. Differences between entrepreneurs and managers in large organizations. Journal of Business Venturing, 1997.

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. arch. Vladimíra Šilhánková, Ph.D.
Ústav veřejné správy a práva
Konzultant diplomové práce: RNDr. Zita Kučerová
Ústav veřejné správy a práva

Datum zadání diplomové práce: 30. června 2008
Termín odevzdání diplomové práce: 1. května 2009

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

prof. PhDr. Karel Lacina, Dr.
vedoucí ústavu

Prohlašuji:

Tuto diplomovou práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice

V Pardubicích 30. dubna 2009

Anotace

V této diplomové práci se zabývám problematikou Role podnikatelského sektoru v obci. V první části práce je popsána spíše teorie týkající se podnikatelů, podnikání, cílů podniku a funkce podniku a dále informace o obci jako takové. Nejvíce jsem se zaměřila na daňové příjmy obce, které jsou blíže definované k přesnějšímu pochopení problematiky. Jednotlivé typy daní, které plynou do různých rozpočtů, jsou v práci schematicky vyjádřeny. Následuje praktická část, ve které analyzuji město Holice, základní charakteristiku města, vývoj obyvatelstva a podnikatelský sektor v obci. Zaměřila jsem se na 3 společnosti, které se mnou byly ochotny spolupracovat a poskytnout mi informace. Na závěr jsem vytvořila dotazník pro dané oslovené firmy na téma jejich spokojenosti se spoluprací města.

Klíčová slova

Podnik, podnikatel, podnikání, cíle podniku, funkce podniku, územní samospráva, rozpočet obcí, daňové příjmy, rozpočtové určení daní, počet obyvatel, daň z nemovitostí, poplatky, interakce, regionální politika, spolupráce municipalit a soukromého sektoru, podnikatelské inkubátory, terciární sféra.

Annotation

In this thesis I am concerned with problems of Role of entrepreneurial sector in the city. In first part of my study is described theory about entrepreneurs, business, goals of companies, functions of companies and information about city. I focused on tax revenue of municipality that I defined to understand the problems. Individual types of taxes, which go to different budgets are schematically voiced. Second part is practical part where I analyse Holicice, its basic characteristics, development of inhabitants and entrepreneurial sector in city. I focused on 3 companies, who were willing to cooperate and provide some information. In the end I created list of 5 questions for the companies with topic how they are satisfied with cooperation of the municipality.

Key words:

Company, entrepreneur, business, goals of company, function of company, municipal authorities, budget of municipalities, tax revenue, number of the population, real estate tax, fees, interaction, regional policy, cooperation of municipalities and private sector, entrepreneurial incubator.

Poděkování:

Chtěla bych poděkovat konzultantce mé diplomové práce RNDr. Zitě Kučerové a vedoucí mé diplomové práce doc. Ing. arch. Vladimíře Šilhánkové, Ph.D. za jejich cenné rady a připomínky v průběhu psaní práce a za její metodické vedení. Také bych chtěla poděkovat Mgr. Pavlu Hladíkovi, starostovi města Holice, který se mnou byl ochoten spolupracovat a poskytl mi potřebné materiály a informace, a nakonec mé poděkování patří zmíněným firmám, které se mnou též ochotně spolupracovaly.

Obsah

Úvod	12
1 Podstata podniku a podnikání.....	13
1.1 Podnikání	13
1.2 Podnikatel	13
1.3 Podnik	14
1.4 Právní úprava podnikání	15
1.5 Podnikatel, manažer, vůdčí osobnost.....	16
1.6 Okolí podniku	17
1.7 Cíle podniku a jeho funkce	17
1.7.1 Primární cíl podniku maximalizace a tržní ceny akcií.....	17
1.7.2 Primární cíl – maximalizace hodnoty podniku a tzv. shareholder value	18
1.8 Odlišnosti cílů velké společnosti a malého podniku.....	18
1.9 Druhy cílů	19
1.9.1 Podle jejich významu.....	20
1.9.2 Podle kritéria velikosti (rozsahu) cíle můžeme rozlišit cíle:.....	20
1.9.3 Podle časového hlediska:	20
1.9.4 Podle vztahů mezi cíli:.....	21
1.9.5 Cíle podle jejich obsahu:.....	21
1.10 Funkce podniku.....	22
1.10.1 Prodejní funkce	23
1.10.2 Výrobní funkce	23
1.10.3 Zásobovací funkce	23
1.10.4 Personální funkce.....	23
1.10.5 Investiční funkce.....	23
1.10.6 Finanční funkce.....	24
1.10.7 Vědeckotechnická funkce	24
1.10.8 Správa	24
2 Územní samospráva.....	25
2.1 Základní územní samosprávních celek (ZÚSC).....	25
2.2 Rozpočet obcí	25
2.3 Finanční systém municipalit	26
2.3.1 Rozpočtová soustava.....	26

2.3.2	Příjmy municipalit	26
2.4	Daňové příjmy veřejných rozpočtů.....	27
2.4.1	Daň z příjmů fyzických osob	28
2.4.2	Daň z příjmů právnických osob	29
2.4.3	Daň z přidané hodnoty	29
2.4.4	Daň z nemovitostí	30
2.4.5	Daň ze staveb	30
2.4.6	Místní poplatky	31
2.4.7	Správní poplatky	32
2.5	Vývoj daňových příjmů obcí v ČR v letech 2001-2007	33
2.6	Rozpočtové určení sdílených daní v ČR.....	39
2.7	Vládní návrh novely zákona o RUD.....	41
2.8	Dopady nového rozpočtového určení daní na příjmy obcí.....	42
2.8.1	Predikce hospodaření	46
2.8.2	Předpokládané dopady RUD	48
3	Jednotlivé problémy obcí.....	51
3.1	Počet obyvatel.....	51
3.2	Nároky na zdroje.....	52
3.3	Daň z nemovitostí	53
3.3.1	Změna koeficientů se dotkla malých obcí	54
3.3.2	Místní koeficient	54
3.4	Sazby daně z pozemků.....	55
3.4.1	Úprava daňové sazby u stavebních pozemků	55
3.4.2	Sazba daně ze staveb pro podnikatelskou činnost	56
3.4.3	Základní sazba daně činí:.....	56
3.5	Poplatky	57
3.5.1	Místní poplatky	57
3.5.2	Správní poplatky	57
4	Interakce subjektů veřejné správy a podnikatelské sféry v prostorovém kontextu	59
4.1	Interakce.....	59
4.2	Regionální politika, podnikatelství a rozvoj území	60
4.3	Zapojení podnikatelů do strategického plánování	62
4.4	Formalizované interakce.....	63

5	Spolupráce municipalit a soukromého sektoru	66
5.1	Základními nástroji komunikační politiky jsou:.....	67
5.2	Podpora nově vznikajících podnikatelských subjektů	69
5.3	Podnikatelské inkubátory.....	70
5.4	Podpora nových investic	70
6	Analýza města Holice	72
6.1	Historie.....	72
6.2	Charakteristika města – základní údaje	73
6.3	Socioekonomická analýza.....	73
6.3.1	Obyvatelstvo	73
6.3.2	Bydlení.....	75
6.3.3	Bytová výstavba.....	75
6.4	Daňové výnosy města Holice (v mil. Kč).....	76
6.5	Ekonomika	77
6.5.1	Zaměstnanost	77
6.5.2	Ekonomické subjekty se sídlem na území správního obvodu k 31.12.2006 ...	79
6.6	Terciární sféra	80
7	Charakteristika vybraných zaměstnavatelů	82
7.1	BV Elektronik, s. r. o.	82
7.1.1	Profil společnosti	82
7.2	Pacific Direct, spol. s. r. o.....	85
7.3	Penta - servis, spol. s. r. o.	88
7.3.1	Profil společnosti	88
	Závěr	92
	Seznam literatury	94
	Seznam obrázků	96
	Seznam tabulek	96
	Seznam grafů.....	97
	Příloha I.....	97
	Dotazník – BV elektronik, s. r. o.....	97
	Dotazník Penta – Servis, s. r. o.	98

Úvod

Podnikatelské subjekty nacházející se v obci hrají velmi významnou roli nejen pro obec, ale i pro její obyvatele. Nejlepším přístupem je pozitivní postoj k problému a ochota spolupracovat. Společnosti, které mají zahraničního vlastníka, většinou nestojí o jakékoliv jednání nebo finanční podporu města. Lidé si velmi často neuvědomují důležitost podnikatelského sektoru v obci, a proto se nesnaží město zatraktivnit k příchodu nových investorů. Podnikatelé ve většině případů nemají zájem spolupracovat, ale i přesto je jejich role velmi důležitá.

Cílem mé diplomové práce bylo analyzovat, do jaké míry je podnikatelský sektor a jeho spolupráce s městem nezbytná k dosažení kvalitních výsledků v rozvoji města a zaměstnanosti.

Moje práce se skládá ze dvou částí. První část je věnována spíše teorii a definicím jednotlivých pojmů, které jsou potřebné k lepšímu porozumění problematice. Definovala jsem, co je podnik, podnikatel, podnikání, jak se dělí cíle podnikatelů a funkce podniků. Poté jsem charakterizovala obec, její rozpočtovou soustavu a schematicky jsem znázornila podíl daní připadající obci ze státního rozpočtu.

V druhé části analyzuji město Holice, jeho základní informace týkající se počtu obyvatel, vývoje daňových příjmů města a také množství ekonomických subjektů ve městě. Zmínila jsem se rovněž o kooperaci města a podnikatelů. Zabývala jsem ochotou jednotlivých společností spolupracovat a otázkou, zda jejich působení má pro obec nějaký přínos. Podrobněji jsem charakterizovala tři firmy, které se mnou byly ochotny komunikovat.

V práci jsem v teoretické části využívala převážně dat z literatury, v praktické části jsem použila data z Českého statistického úřadu, ze sčítání lidu, domů a bytů z roku 2001. Některé údaje nebylo možné najít v tomto roce ani předcházejících letech. Dále jsem čerpala z údajů poskytnutých městským úřadem Holice a jednotlivými podnikateli.

1 Podstata podniku a podnikání

1.1 Podnikání

Podnikání je soustavná činnost prováděná podnikatelem samostatně, vlastním jménem a na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku.

Mnozí se zaměřují jenom na závěr této definice a zapomínají na to, že jde v prvé řadě o poskytování zboží a služeb zákazníkům a na jejich spokojenosti závisí, zda se dosáhne zisku. Kromě toho je v současnosti zvláště důležité dbát na ochranu životního prostředí (ekologie). Podnikání má tedy i značnou sociální odpovědnost. Ta se ve vyspělých zemích projevuje (kromě uspokojování potřeb zákazníků a respektování ekologických hledisek) také ve stejném postoji podnikatelů k sociálně slabším vrstvám (invalidům), k národnostním menšinám a cizím (zahraničním) pracovníkům.

1.2 Podnikatel

Pod pojmem podnikatel se rozumí nejen fyzická osoba (jednotlivec), ale i právnická osoba (společnost nebo družstvo). Definovat podnikatele můžeme i tak, že je to člověk, který je nositelem a tvůrcem inovací, změn, velmi silně motivovaný k využití podnikového lidského i technického potenciálu. Podstatným rysem jeho osobnosti je tvořivost, schopnost přicházet s novými myšlenkami, využívat příležitosti nebo je dokonce vytvářet. Vyústěním podnikatelského myšlení je nejen nový výrobek, nová technologie, ale i způsob oslovení zákazníka, segmentu trhu atd. Podnikatel umí dokonce ve svůj prospěch využít některých stránek své firmy, které se obecně považují za slabiny – například neúměrně vysoký podíl ruční práce může vytvářet základ pro individualizovanou zakázkovou výrobu.

Přijmeme-li výše uvedené charakteristiky podnikání, můžeme dospět k závěru, že podnik je instituce vzniklá k výkonu podnikatelské činnosti, tedy institucionalizovaného podnikání.

Podnikatel však nemůže být kdokoliv. To by byla podnikatelská džungle, v níž by se dařilo daňovým únikům. Protože ale každý podnikatel musí platit státu daně (aby bylo možno financovat školství, zdravotnictví, policii atd.), musí být o všech podnikatelích

zavedena evidence ve formě tzv. rejstříků, což jsou veřejné seznamy, do nichž se zapisují zákonem stanovené údaje o podnikatelích.

Podnikatelem tedy může být:

- právnická osoba zapsaná v obchodním rejstříku, vedeným rejstříkovým soudem,
- fyzická osoba podnikající na základě živnostenského oprávnění (zapsáno v živnostenském rejstříku, vedeno živnostenským úřadem),
- osoba podnikající na základě jiného oprávnění (lékaři, právníci, tlumočníci atd.),
- fyzická osoba provozující zemědělskou výrobu.

1.3 Podnik

Podnikem se rozumí soubor hmotných, osobních i nehmotných složek podnikání. Hmotnými složkami jsou pozemky, budovy, stroje, zařízení, dopravní prostředky, materiál atd., osobními složkami jsou lidé pracující v podniku (řídící pracovníci – manažeři, dělníci, úředníci i samotní podnikatelé) a nehmotnými složkami pak finance a různá práva (k obchodnímu jménu, k ochranné známce, k patentům a vynálezům, obchodní tajemství apod.).

Podnikání je charakterizováno několika podstatnými rysy:

- základní motiv je snaha o dosažení zisku jakožto přebytku výnosů nad náklady
- zisku docílíme tak, že uspokojujeme potřeby zákazníků, proto se podnikatel zaměřuje na zákazníka a jeho zájmy, požadavky, potřeby, preference atd.
- potřeby zákazníků uspokojuje podnikatel svými výrobky a službami prostřednictvím trhu, což vede k tomu, že musí čelit riziku. Snahou podnikatele je sledovat takovou strategii a politiku, která by riziko snížila na přijatelnou úroveň. To, co se v daném případě považuje za ještě přijatelné riziko, závisí na konkrétních okolnostech, předmětu podnikání, dynamice okolního světa a v neposlední řadě i na osobním založení podnikatele. Jako obecná tendence se prosazuje snaha většiny podnikatelských subjektů o minimalizaci rizika
- u jakéhokoliv podnikání vkládá na počátku podnikatel do svého podniku kapitál, a to vlastní nebo vypůjčený. Velikost tohoto kapitálu je značně diferencovaná a závisí jak na předmětu podnikání, tak i na jeho rozsahu. Majitel kiosku s občerstvením potřebuje menší kapitál než klenotník a ten zase menší než výrobce automobilů.

V každém případě vede snaha podnikatele ke zhodnocení kapitálu, který byl do podnikání vložen, a to především vlastního kapitálu. Výrazem zhodnocování kapitálu je zvyšování hodnoty firmy. Hodnota firmy však může růst i jinak, například zlepšujícím se postavením firmy na trhu.

I přesto že je podnik ziskově orientován, nemělo by se zapomínat také na společenské poslání podniku, jímž je služba zákazníkovi a všem ostatním, kteří jsou s vývojem podniku spjati. Pro tyto osoby se používá název „stakeholders“¹.

Abychom to uvedli na přesnou míru použiji citát prof. Pümplina:² „Dynamicky se rozvíjejícím podnikem je taková hospodářská jednotka, která zvyšuje během relativně krátké doby mnohonásobně užitek pro své interesenty. Zpravidla generuje dynamický podnik výhody nejen pro jedinou skupinu interesentů (například akcionářů), ale vyváženě pro všechny“.

1.4 Právní úprava podnikání

Podnikání je u nás upraveno obchodním zákoníkem (zákon č. 531/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Ten definuje podnikání jako „soustavnou činnost prováděnou samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku“.

Podnikatelem může být fyzická nebo právnická osoba, zapsaná do obchodního rejstříku, má živnostenské či jiné oprávnění podle živnostenského zákona (zákon č.455/1991 Sb.). Průkazem živnostenského oprávnění je živnostenský list nebo koncesní listina. Za živnost se podle živnostenského zákona považuje jakákoliv podnikatelská činnost, pokud není zákonem zakázána nebo není ze živnostenského zákona vyloučena.

Podnik je v obchodním zákoníku definován jako soubor hmotných, osobních a nehmotných složek podnikání. Náleží k němu též:

- věci,
- práva,
- jiné majetkové hodnoty náležející podnikateli, které slouží k provozu podniku.

¹ v češtině se překládá jako „interesenti“ nebo „zainteresovaní“ či zájmové skupiny. Vedle osobností spojených s okolím sem patří i „vnitřní struktura“ podniku, což jsou zaměstnanci, odbory atd.

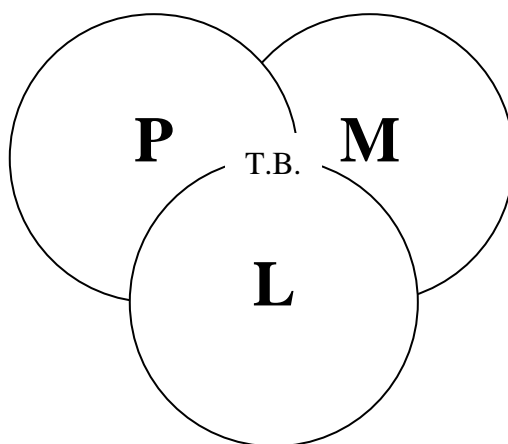
² Pümpin, C.: Das Dynamik – Prinzip. Düsseldorf, Wien, ECON – Taschenbuch – Verlag 1992, str. 31.

1.5 Podnikatel, manažer, vůdčí osobnost

V praxi se setkáváme s manažerem a vůdčí osobností. Za manažera se považuje člověk, který vykonává základní manažerské funkce, k nimž podle většiny autorů patří plánování, organizování, výběr a vedení lidí a kontrola. Řízení (management) je procesem projektování a udržování takového systému, v němž lidé pracují společně ve skupinách, aby co nejproduktivněji dosáhli zvolených cílů. Pojmu manažer má nejbližší český výraz „řídící pracovník“.

Za vůdčí osobnost (lídra)³ je považován člověk, který umí získávat a ovlivňovat lidi, aby se snažili dobrovolně a s nadšením o dosažení skupinových cílů. Autorita lídrů tedy nespočívá v jejich formálním postavení v rámci organizačních struktur, ale je dána silou jejich myšlenek a charismatem jejich osobnosti.

V případě podnikatele, manažera a lídra jde tedy o rozdílné osobnostní rysy, jak je schematicky znázorněno na obr. 1

Obrázek 1 Podnikatel - Manažer - Lídr

Jak vidíme, může existovat průnik všech kategorií – jde o vůdčí osobnost s podnikatelským duchem a schopnostmi řídit (příklad Tomáš Baťa).

³ V češtině narážíme při překladu slova leader („lídr“) na problém vyvolaný naší historickou zkušeností. Doslovný překlad je „vůdce“, „vůdčí osobnost“ může připadat jako pleonasmus, proto se v českých textech setkáváme s označením „lídr“.

Dovedeme si ovšem představit i kombinaci lídra a manažera, který k naplnění svého poslání nepotřebuje být podnikatelem. Tyto typy proto můžeme nacházet i mimo podnikatelskou sféru, v neziskově orientovaných organizacích, například v politice a ve vojenství (W. Churchill).

1.6 Okolí podniku

Podnik není izolován, ale je obklopen vnějším světem, okolím. Okolím podniku rozumíme vše, co je za pomyslnými hranicemi podniku jako sociálně ekonomického a technického systému a čím je podnik ovlivňován a co případně sám může ovlivnit. Okolí podniku ho nutí k určitému způsobu chování, především k volbě určitých cílů a způsobu jejich dosahování. Vliv okolí na podnik je zpravidla velmi silný, zatímco možnost podniku ovlivňovat okolí je spíše omezená.

Okolí podniku bychom měli strukturovat určitým způsobem a vymezit jeho jednotlivé prvky:

- geografické,
- sociální,
- politické a právní,
- ekonomické,
- ekologické,
- technologické,
- etické,
- kulturně historické.

Některé z prvků jsou „hmotné“, například geografické podmínky a zčásti technologické okolí (stroje a zařízení). Mnoho prvků okolí podniků má však nehmotnou povahu, protože jde o právo, hospodářskou politiku, etické principy atd.

1.7 Cíle podniku a jeho funkce

1.7.1 Primární cíl podniku maximalizace a tržní ceny akcií

Podniky existují proto, aby vyráběly a distribuovaly výrobky a poskytovaly služby zákazníkům a „sloužily“ všem ostatním, kteří jsou s vývojem podniku spjatí. To je jejich hlavní poslání. Podniky však byly někým založeny, někomu patří. Jejich vlastníci je vytvořili proto, aby dosáhli a zvyšovali zisk. Podniky stejně jako jednotlivci ve svém

chování sledují určitý cíl. Co je primárním cílem podniku, odvozuje tzv. teorie firmy.⁴ Ve své původní verzi teorie firmy považovala za primární cíl maximalizaci zisku, a to v krátkodobém pohledu (bez vlivu rizika a časové dimenze). Základními ukazateli byl celkový zisk, později ukazatel výnosnosti (rentability).

Další činitel, který ovlivňuje rozhodování manažerů je zda je přítomné riziko. Naše rozhodování by se mohlo změnit, pokud budeme počítat s různě rizikovými projekty. Je ovšem také závislé i na způsobu financování, kde můžeme kromě financování vlastním kapitálem financovat podnik i cizím (tj. dluh). Samozřejmě platí, že čím vyšší je dluh, tím vyšší je i nebezpečí bankrotu a tím je vyšší i riziko podnikání.

1.7.2 Primární cíl – maximalizace hodnoty podniku a tzv. shareholder value

Nejdříve musíme vysvětlit co rozumíme hodnotou podniku. Rozlišuje se několik pojetí „hodnoty“ podniku. V souvislosti s cílem podniku rozumíme jeho hodnotou současnou hodnotu očekávaných budoucích čistých cash flow (peněžních toků, můžeme použít také název zisk). Pak současná hodnota podniku je hodnota očekávaných budoucích zisků diskontovaných k současnosti pomocí vhodné diskontní míry.

Od maximalizace hodnoty firmy je malý krůček k maximalizaci „shareholder value“ což znamená k maximalizaci hodnoty jmění akcionářů.

1.8 Odlišnosti cílů velké společnosti a malého podniku

Velkou společnost (korporaci) obvykle vlastní akcionáři, kteří sami firmu neřídí, ale její řízení svěřují placeným manažerům. Akcionáři na valné hromadě volí představenstvo, které jmenuje vrcholové manažery – ředitele (tzv. top-management). Tím dochází k oddělení vlastnictví od řízení. Vzniká tím problém řešení vztahů mezi vlastníky, statutárními orgány, vrcholovým managementem a zájmovými skupinami. Tuto problematiku označujeme jako „corporate governance“.⁵ Tím však problematika cíle podniku nekončí. Vyskytuje se zde otázka, zda vrcholoví manažeři (ředitelé) striktně sledují zájmy jen svých akcionářů nebo jsou zodpovědní i za blaho a prospěch svých

⁴ Cílem obecně rozumíme budoucí stav, kterého chceme dosáhnout. Cíle podniku se neodvozují z nějakých ideologických představ, podle nichž by se podniky měly chovat, ale jsou odvozovány empiricky z hospodářské praxe. Není pochyb o tom, že cílem podniku je tvorba hodnoty, spory se však vedou o to, jak tuto hodnotu měřit (jestli jako zisk, rentabilitu a nebo nově utvořenou hodnotu).

⁵ v českém překladu obvykle „řízení a správa společnosti“ nebo „vlastnické ovládání korporace“

zaměstnanců, zákazníků, obce, ve které podnikají atd. Tuto odpovědnost lze považovat za věc etiky (zajistit dobré pracovní prostředí pro zaměstnance, v termínu platit své závazky), současně i odpovědnost sociální (k té většinou přinuceni různými zákony a vládními opatřeními).

Všichni sledují své vlastní cíle (zaměstnanci co nejvyšší mzdy, zákazníci nízké ceny, dodavatelé vysoké ceny, investoři co nejvyšší úroky a vrácení svého vkladu, stát a obce maximální daně a vytváření zaměstnanosti atd.). Všichni mají společný zájem na dlouhodobé existenci firmy.

Existuje však ještě jeden aspekt, který ovlivňuje cíle podniku a jeho rozhodování. Je to konkrétní forma soukromého vlastnictví v jednotlivých státech i podnicích (např. Japonsko se soustřeďuje na dlouhodobé cíle, kdežto vlastníci akcií v USA na krátkodobé a střednědobé).

Malé firmy mají velký význam pro ekonomiku snad všech zemí světa. Malé firmy se liší od velkých firem formou vlastnictví, způsobem a úrovní svého řízení, možnostmi přístupu ke kapitálovým zdrojům. Zatímco velké firmy jsou většinou akciovými společnostmi, malé firmy většinou patří jednotlivci. Vlastník malé firmy je mnohem těsněji spjat se svou firmou, než jsou akcionáři u velké firmy. Ti obvykle vlastní akcie v různých firmách a mají tak vytvořeno určité portfolio akcií. V případě neúspěchu jsou daleko méně ohroženi než vlastníci jedné malé firmy, který veškerý svůj kapitál investuje do své firmy a je na ní obvykle životně závislý. Malá firma má také ztížený přístup k úvěrům a na kapitálové trhy. Vlastník malé firmy je plně zainteresován na růstu její hodnoty (v budoucnu bude chtít třeba firmu prodat, samozřejmě za co nejvyšší možnou hodnotu). Často převládají i jiné cíle než maximalizace zisku a to je „být svým pánem“, mít trvalou práci, realizovat své sny atd.

1.9 Druhy cílů

Pro řízení podniku nevystačíme s primárním cílem, ale ve skutečnosti musí manažeři sledovat celý svazek cílů, z nichž řada je rozpracovávána do cílů dílčích, do cílů organizačních částí podniku atd.

Cíle podniku můžeme třídit podle různých kritérií:

- pořadí jejich významu (hierarchie),

- velikost (rozsah) cíle,
- časové hledisko,
- vztah mezi cíli,
- podle obsahu cíle.

1.9.1 Podle jejich významu

- vrcholové (primární) – maximalizace hodnoty podniku (jmění akcionářů, měřenou např. pomocí tržní ceny akcií),
- podřazené (dílčí) – např. zvýšení obrátu prodejem nového výrobku nebo proniknutím na nové trhy, provedení reengineeringu⁶ celého podniku za účelem snížení nákladů, finanční restrukturalizace podniku za účelem zvýšení výnosnosti vlastního kapitálu atd.

Tyto cíle by měly být operabilní – aby za jejich plnění byli odpovědni konkrétní pracovníci a stupeň jejich dosahování byl měřitelný.

1.9.2 Podle kritéria velikosti (rozsahu) cíle můžeme rozlišit cíle:

- neomezené – jde o dosažení maximální hodnoty,
- omezené – dosažení hodnoty předem dané.

1.9.3 Podle časového hlediska:

- krátkodobé – časový horizont obvykle do 1 roku, měly by zajistit dosažení dlouhodobých cílů, jsou více operativní a za jejich dosažení jsou odpovědni i manažeři nižších stupňů řízení,
- střednědobé
- dlouhodobé – delší než 1 rok, vyplývají z přijaté strategie podniku, jsou většinou komplexnější a za jejich dosažení jsou odpovědni vrcholoví manažeři.

⁶ Reengineering v podstatě znamená zásadní přehodnocení a radikální rekonstrukci podnikových procesů tak, aby mohlo být dosaženo dramatického zdokonalení z hlediska kritických měřítek výkonnosti, jako jsou náklady, kvalita, služby a rychlost (HAMMER, M., CHAMPY, J. Reengineering – radikální proměna firmy: manifest revoluce v podnikání. 3. vyd. Praha: Management Press, 2000. s. 38.

1.9.4 Podle vztahů mezi cíli:

- komplementární cíle – dosahování jednoho cíle vede k dosahování cíle druhého – např. snižování nákladů obvykle vede ke zvyšování zisku,
- konkurenční cíle – vyšší plnění jednoho cíle vede k nižšímu plnění druhého cíle – např. intenzivnější reklama,
- protikladné cíle – dosažení jednoho cíle vylučuje dosažení druhého cíle – je to extrémní případ cílů konkurenčních,
- indiferentní cíle – plnění jednoho cíle nemá vliv na plnění ostatních cílů.

1.9.5 Cíle podle jejich obsahu:

- ekonomické cíle – lze dále členit na výkonové (obrat, podíl na trhu, objem výroby atd.),
- finanční – celkový vlastní kapitál, cizí kapitál, finanční investice, likvidita,
- výsledkové – výnosy, náklady, zisk, cash flow,
- technické cíle – zaměřují se na vývoj a zavedení nových výrobků, na technickou stránku vyráběných výrobků, rozvoj technologií, výrobní kapacity,
- sociální cíle – orientovány na okolí podniku (vytváření pracovních příležitostí v obci a regionu, ochrana životního prostředí, placení daní včetně daní místních, sponzoring), především však na zaměstnance (výše mezd, pracovní a sociální podmínky, stabilita zaměstnanosti, možnosti pracovního postupu, vzdělávání atd.).

Cíle v podniku (podniky střední a větší velikosti) tvoří soustavu, která má podobu určité hierarchické pyramidy: na jejím vrcholu je primární cíl podniku, za jehož prosazení a plnění je odpovědno vedení podniku (např. představenstvo). Primární cíl je konkretizován v podřazených cílech nebo i mezicích, v podnicích organizovaných podle funkcí (výroba, zásobování, odbyt, finance) do cílů funkčních oblastí, v podnicích organizovaných podle výrobních divizí na cíle divizí, ty jsou dovedeny až na jednotlivá oddělení a ve výrobě až na dílny. Dílčí cíle nesmí být v rozporu s cíli nadřazenými (musí vést k jejich plnění) a musí spolu s nimi a cílem primárním tvořit kompatibilní soustavu.

Je důležité se zmínit o systému řízení podniku, který je označován jako MBO⁷ – management podle cílů. Zahrnuje stanovení cílů na vrcholové úrovni podniku a určení

⁷ anglický výraz Management by Objectives

manažerů, kteří jsou za jejich splnění odpovědni, postupné rozpracování cílů pro liniové manažery i ostatní pracovníky, podněcování pracovníků ke ztotožnění se s cíli, motivování pracovníků k jejich plnění, především k permanentnímu zvyšování výkonnosti a efektivnosti firmy.

1.10 Funkce podniku

Své cíle uskutečňuje podnik svou činností. Ta se liší podle charakteru podniku (výrobní podniky, podniky poskytující služby – např. obchodní, bankovní podniky atd.), podle odvětví (např. průmyslové, zemědělské, stavební, obchodní), podle velikosti (malé, střední, velké), podle vlastnictví (soukromé, smíšené, veřejné), podle právní formy (podnik jednotlivce, osobní společnosti, kapitálové společnosti, družstva, veřejné společnosti).

Protože každý podnik si můžeme představit jako určitý systém se vstupy a výstupy, jehož základní funkcí je přeměnit vstupy na výstupy (u výrobního podniku přeměnit suroviny, energii, práci za pomoci strojů na výrobky, u banky přeměnit volné peníze v kapitál atd.), hovoříme o funkcích podniku.

Výrobní podniky zajišťují tyto podnikové funkce:

- prodejní (odbytovou),
- zásobovací (nákup, doprava, skladování),
- výrobní (provozní),
- personální,
- investiční,
- finanční,
- vědeckotechnickou a
- správu.

První tři funkce (prodejní, zásobovací a výrobní) jsou považovány za primární funkce, zbývající za funkce podpůrné (někdy též zvané průřezové). V poslední době se hovoří o dalších činnostech, které se považují za samostatné podnikové funkce (např. controlling, interní audit atd.). Každá funkce má své vstupy a výstupy a zahrnuje řadu dalších dílčích činností. Funkce jsou vzájemně propojeny, překrývající se a vzniká proto nutnost je koordinovat.

1.10.1 Prodejní funkce

Jejím úkolem je realizovat (prodat) na trhu výrobky, respektive služby. Zahrnuje řadu činností, jako je výzkum trhu (potřeb, poptávky), stanovení nabízeného sortimentu výrobků (výrobní politika), stanovení cen, platebních podmínek, slev (cenová politika), volba odbytových cest, vlastní prodej, propagace a reklama, servis, poradenská činnost atd.

1.10.2 Výrobní funkce

V nejširším pojetí se do výrobní funkce zahrnují všechny podnikové funkce, tedy zásobování včetně obstarání personálu, investičního majetku, kapitálu, odbyt, správa atd. V nejužším pojetí zahrnuje výroba pouze zhotovování výrobků.

1.10.3 Zásobovací funkce

V širším pojetí do zásobování zahrnujeme pořízení surovin, materiálů, hmotného investičního majetku, peněžního kapitálu, pracovních sil, služeb. V užším pojetí (tak se obvykle chápe i v praxi) do zásobovací funkce zahrnujeme pouze pořízení surovin, materiálů, součástí včetně jejich dopravy, příjmu, skladování a předávání do výroby. Pořizování ostatních výrobních faktorů zahrnujeme do samostatných funkcí.

1.10.4 Personální funkce

Jejím úkolem je zajistit rozhodující výrobní faktor – pracovníky. Zahrnuje řadu činností, jako je nábor pracovníků a jejich výběr, zvyšování jejich kvalifikace, vytváření optimálních pracovních podmínek, vytváření účinného systému zainteresovanosti, sociální a kulturní péče o pracovníky atd.

1.10.5 Investiční funkce

Úkolem investiční funkce je zajistit pro podnik všechny potřebný investiční majetek, tj. pozemky, budovy, stroje a zařízení, dopravní prostředky, nehmotný investiční majetek. To vše se děje v úzké souvislosti s finanční funkcí, která pro ni zajišťuje potřebný kapitál. V menší míře (v průmyslových podnicích) zajišťuje investování do finančního majetku nákupem akcií a jiných cenných papírů. Formou pořízení investičního majetku je i leasing.

1.10.6 Finanční funkce

Úkolem finanční funkce je obstarání finančních prostředků (kapitálu). V širším slova smyslu do financování zahrnujeme i mimořádné financování při založení podniku, zvyšování kapitálu, fúzi, přeměně právní formy, sanaci a likvidaci podniku. Finanční funkce má zajistit finanční rovnováhu podniku vč. optimální kapitálové struktury.

1.10.7 Vědeckotechnická funkce

V průmyslových podnicích je zaměřena především na aplikovaný výzkum, vývoj a realizaci nových nebo inovovaných výrobků a technologií. Zabývá se i běžným zdokonalováním výrobky. Ve strojírenství je hlavním představitelem vědeckotechnické funkce technická příprava výroby (TPV), zahrnující konstrukční, technologickou a organizační přípravu výroby.

1.10.8 Správa

Někdy nazývaná všeobecná správa nebo všeobecná administrativa. Zahrnuje rozmanité činnosti převážně administrativní, které zajišťují chod celého podniku. Patří sem organizace, plánování, statistika, účetnictví, právní oddělení, controlling, vnitřní audit atd.

2 Územní samospráva

Územní samospráva je chápána jako forma veřejné vlády a veřejné správy na základě ekonomických podmínek a působnosti stanovené zákonem. Pro její dobré fungování je velmi nutné vytvořit předpoklady legislativní, tzn. přijmout takové zákony, které umožní vykonávat územní samosprávě všechny její funkce, vymezení její autonomie a zároveň určí pravidla hospodaření a předpoklady ekonomické tzn. umožní vlastnit majetek a hospodařit s ním, sestavovat vlastní rozpočet a hospodařit na jeho základě.

2.1 Základní územní samosprávní celek (ZÚSC)

Obec je tradičním základem územní samosprávy, je považována za veřejnoprávní územní korporaci a zároveň za základní územní jednotku státu. V právním smyslu je obec charakterizována následujícími znaky:

- o územní základ – obec vlastní vymezené katastrální území
- o personální základ – obyvatelstvo obce
- o právní základ – právní subjektivita obce
- o ekonomický základ – vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu.

V současné době lze definovat města z administrativního pohledu jako obce, kterým byl přiznán statut města podle § 3 zákona č. 128/2000 Sb., O obcích. A nově vzniklá, která mají min. 3000 obyvatel a za město je určí předseda poslanecké sněmovny Parlamentu na základě návrhu samotné obce. Ze sociologického a demografického hlediska chápeme město jako sociální organismus, geograficky vymezený a relativně stabilní. Mezi základní charakteristické znaky patří počet obyvatel, struktura obyvatel, výstavba, výrobní aktivity, nevýrobní aktivity apod.

2.2 Rozpočet obcí

Podle Zákona o obcích je obec veřejnoprávní korporací s vlastním majetkem. Může tak vystupovat v právních vztazích jako samostatný subjekt a nese odpovědnost vyplývající z těchto vztahů. Majetek obce tvoří hmotnou podstatu obce (obecní komunikace, obecní byty) a pokud obec svůj majetek používá k podnikání, tvoří tento majetek ekonomický nástroj obce.

2.3 Finanční systém municipalit

2.3.1 Rozpočtová soustava

Územní rozpočty jsou součástí rozpočtové soustavy. Ta se rozděluje na 4 části:

- veřejné rozpočty - součástí je Státní rozpočet ČR, Rozpočty obcí, Rozpočty krajů, Rozpočty OSPO,
- státní fondy (SF) – Státní zemědělský intervenční fond, SF životního prostředí, SF zúrodnění půdy, SF pro podporu a rozvoj české kinematografie, SF kultury, SF dopravní infrastruktury, SF rozvoje bydlení, a pak Fond národního majetku a Pozemkový fond,
- státní pojistné fondy – Rozpočty zdravotních pojišťoven,
- účelové fondy – obcí a krajů

Rozpočet obce se skládá z daňových i nedaňových příjmů a výdajů obce. Zaměřila bych se více na daňové příjmy obce, zahrnující rovněž daně placené podniky.

2.3.2 Příjmy municipalit

Nenávratné

1) Vlastní

- a) daňové – svěřené daně, sdílené daně, místní poplatky, správní poplatky
- b) nedaňové – z majetku, z podnikání, uživatelské poplatky, z mimorozpočtových fondů

2) Dotace

- a) účelové – běžné, kapitálové
- b) neúčelové – běžné, kapitálové

Návratné – úvěr, půjčka, krátkodobé dluhopisy (směnky), obligace

Daň je povinná, nenávratná, neekvivalentní a neúčelová platba do veřejného rozpočtu. Zákonem je vymezena povinnost každého subjektu ekonomického života platit daně. Zároveň se ukládá jako jednostranná povinnost bez nároku plátce na plnění ze strany státu.

Zdrojem daní jsou mzdy, důchody malovýrobců, zisk a renta. Daně jsou placeny pravidelně v určitých intervalech nebo při určitých okolnostech např. darování nebo dědění.

Daňové příjmy tvoří podstatnou část příjmů veřejných rozpočtů. V průběhu rozpočtového období tok příjmů významně ovlivňuje způsob výběru daní a lhůty jejich placení.

2.4 Daňové příjmy veřejných rozpočtů

Daňové příjmy	
Přímé daně	Nepřímé daně
Důchodové	Univerzální - daň z obratu, prodejní daně - DPH - dovozní
MAJETKOVÉ - z nemovitostí - silniční - dědická - darovací - z převodu nemovitostí	Selektivní - spotřební daně - akcízy - cla - dovozní daně

Zdroj: Peková J., Pilný J.: Veřejná správa a finance, Codex Bohemia, s. r. o. 1998

Daňové příjmy

Daň z příjmů fyzických osob je upravena Zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Mezi daňové příjmy obcí patří:

- daně z příjmů fyzických osob,
- daně z příjmů právnických osob,
- daně z přidaného hodnoty,
- daně z nemovitostí,
- daně z místních poplatků,
- daně ze správních poplatků.

2.4.1 Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob je upravena Zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Patří do kategorie přímých daní, která zdaňuje veškerý příjem jednotlivců. Tuto daň platíme zejména zálohovým způsobem, s tím, že daň bude vyrovnána po skončení zdaňovacího období. Daň z příjmů fyzických daní patří do sdílených daní, tzn. že její výnos se dělí mezi státní rozpočet a rozpočet ÚSC.

Všechny příjmy poplatníka by měly být zdaňovány stejně, ale z daňového administrativního hlediska je nutné k nim přistupovat odlišně. Pro každý z dílčích základů se při jejich zahrnování do celkového daňového základu uplatňují jiná pravidla.

Daňový základ se skládá z pěti dílčích daňových základů:

- 1) příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky – převážně mzdy a platy
- 2) příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti
- 3) příjmy z kapitálového majetku – dividendy, úroky z vkladů na účtech
- 4) příjmy z pronájmu – pronájem nemovitostí, pravidelný pronájem movitých věcí
- 5) ostatní příjmy – příležitostné příjmy z prodeje nemovitých a movitých věcí.

Nejdůležitějšími příjmy jsou příjmy ze závislé činnosti (mzdy). Toto jednotlivé rozdělení daňového základu je nutné proto, abychom mohli lépe spočítat skutečný zisk, který je u různých druhů příjmů různý.

Základ daně je pak souhrnem dílčích základů daně, upravuje se o nezdanitelné části daně a o příjmy, které jsou od daně osvobozené a další odečitatelné položky. Sazba daně z příjmů fyzických osob byla až do roku 2007 progresivní. Od 1.1.2008 má jednotnou sazbu 15%

tab. 1: Vývoj sazeb daně z příjmů fyzických osob v letech 2001 - 2008

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Pásma progrese	4	4	4	4	4	4	4	1
Nejnižší sazba daně	15	15	15	15	15	12	12	15
Nejv. mezní sazba daně	32	32	32	32	32	32	32	

Zdroj: Peková, J., Veřejné finance – úvod do problematiky. ASPI Publishing, Praha 2002, <<http://www.mfcr.cz>>.

2.4.2 Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob je upravena Zákonem č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů. Předmětem této daně je zisk nebo ztráta (čili výnosy – náklady). Poplatníky jsou obchodní společnosti a družstva a také rozpočtové a příspěvkové organizace a další neziskové právnické osoby. Daň z příjmů právnických osob patří od roku 1996 do kategorie tzv. sdílených příjmů (výnos daně je rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty). Od daně je zcela osvobozena Česká národní banka.

tab. 2: Vývoj sazeb z příjmů právnických osob v letech 2001 - 2008

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Sazba daně	31	31	31	28	26	24	24	21

Zdroj: Peková, J., Veřejné finance – úvod do problematiky. ASPI Publishing, Praha 2002, <<http://www.mfcr.cz>>.

Význam této daně se nejen v ČR, ale i celé EU postupně snižuje kvůli daňové konkurenci a v důsledku vědomé snahy o podporu podnikatelských aktivit. I současná vláda počítá s jejím dalším snižováním v roce 2009 na 20% a v roce 2010 na předpokládaných 19%.

2.4.3 Daň z přidané hodnoty

DPH je všeobecnou spotřební daní, která je nepřímou daní a typem univerzální daně, neboť se jí zdaňuje všechno zboží a služby (kromě těch, které jsou v zákoně od DPH osvobozeny). O výši daně pak firmy zvyšují cenu svých výstupů, kterou zaplatí koneční spotřebitelé. Daň z přidané hodnoty je upravena Zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Daň se uplatňuje na zboží, nemovitosti a služby za podmínek daných tímto zákonem.

Technika výběru daně u každé firmy spočívá ve výpočtu daně z celkových výstupů (obratu) a odečtení daně placené ze vstupů. Daň na vstupu se nevypočítává, ale zjistí na základě daňového dokladu předloženého dodavatelem. Plátcem DPH je subjekt jehož obrat přesahuje zákonem dané minimum. Poplatníky této daně jsou spotřebitelé, fyzické i právnické osoby při nákupu zboží a služeb. U DPH se nezohledňuje platební schopnost poplatníků. Sazba daně je stejná pro všechny.

DPH je u nás zavedena od 1.1.1993. Byla založena na dvou sazbách: základní 23% a snížené 5%. Sníženou sazbou byly zatíženy zejména potraviny, léky, dodávky energií a většina služeb. U základní sazby došlo ke snížení a to od roku 2004 na 19%, u snížené sazby došlo naopak ke zvýšení od 1.1.2008 a to z původních 5% na stávajících 9%.

2.4.4 Daň z nemovitostí

Daň z nemovitostí upravuje v ČR zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti. Radíme ji mezi majetkové daně, jde o daň svěřenou (je plně svěřena do rozpočtu obce). Dělí se na daň z pozemků a na daň ze stavby. Předmětem daně jsou všechny pozemky, které se nachází na území ČR a jsou evidované v katastru nemovitostí. Dále to jsou stavby na území ČR, které jsou spojené se zemí pevným základem a podléhají kolaudačnímu řízení.

2.4.5 Daň ze staveb

Poplatníkem je většinou vlastník stavby na území ČR, dále jsou to byty a nebytové stavby. Základní sazby se liší podle účelu využití stavby. Tyto sazby se mohou upravit o případná nadzemní podlaží a upravují se tzv. korekčním koeficientem podle počtu obyvatel obce, ve které se stavba nachází⁸.

Co se týče daně z pozemků, podléhají jí všechny pozemky, které jsou v ČR a jsou uvedené v katastru nemovitostí. Zdaňují se podle typu pozemku – jedná-li se o ornou půdu, vinice, zahrady, ovocné sady, louky, stavební pozemky nebo ostatní plochy. Základní sazba u stavebních pozemků se navíc upravuje tzv. korekčním koeficientem podle počtu obyvatel obce, ve které se stavební pozemek nachází⁹.

Základní sazba daně se násobí koeficientem, který je podle zákona o dani z nemovitosti přiřazen jednotlivým obcím podle počtu obyvatel. Obec může tento koeficient zvýšit o jednu kategorii pro jednotlivé části obce (podle obecně závazné vyhlášky) a nebo naopak snížit až o tři kategorie.

⁸ <<http://www.mesec.cz/texty/dan-ze-staveb/>>.

⁹ <<http://www.mesec.cz/texty/dan-ze-staveb/>>.

tab. 3: Vývoj koeficientu obce u daně z nemovitostí

Počet obyvatel	Koeficient do 31.12.2007	Možný rozsah úpravy	Koeficient od 1.1.2008
do 300 obyv.	0,3	0,3 - 0,6	1,0
301 - 600 obyv.	0,6	0,3 - 1,0	1,0
601 – 1 000 obyv.	1,0	0,3 - 1,4	1,0
1 001 – 6 000 obyv.	1,4	0,3 - 1,6	1,4
6 001 – 10 000 obyv.	1,6	0,6 - 2,0	1,6
10 001 - 25 000 obyv.	2,0	1,0 - 2,5	2,0
25 001 – 50 000 obyv.	2,5	1,4 - 3,5	2,5
nad 50000 obyv. + Frant. Lázních, Luhačovicích, Mar. Lázních a Poděbradech	3,5	1,6 - 4,5	3,5
Praha	4,5	2,0 - 5,0	4,5

Zdroj: Deník veřejné správy, Daň z nemovitostí a využití možnosti obcí zvýšit její sazby a výnosy, Zákon č. 338/1992, o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

2.4.6 Místní poplatky

Zákon stanovení poplatků svěřuje do samostatné působnosti obce a je jenom na ní, zda je ve svém území zavede či ne. Obec vydává závaznou vyhlášku, ve které jsou upraveny podrobnosti jejich vybírání, zejména stanovení konkrétní sazby poplatku, způsob ohlašování povinnosti ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatku.

Podle zákona č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích mohou obce vybírat tyto poplatky:

- a) poplatek ze psů,
- b) poplatek za lázeňský pobyt nebo rekreační pobyt,
- c) poplatek za užívání veřejného prostranství,
- d) poplatek ze vstupného,
- e) poplatek za ubytovací kapacity,
- f) poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- g) poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj,
- h) poplatek za provoz systému shromažďování sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,

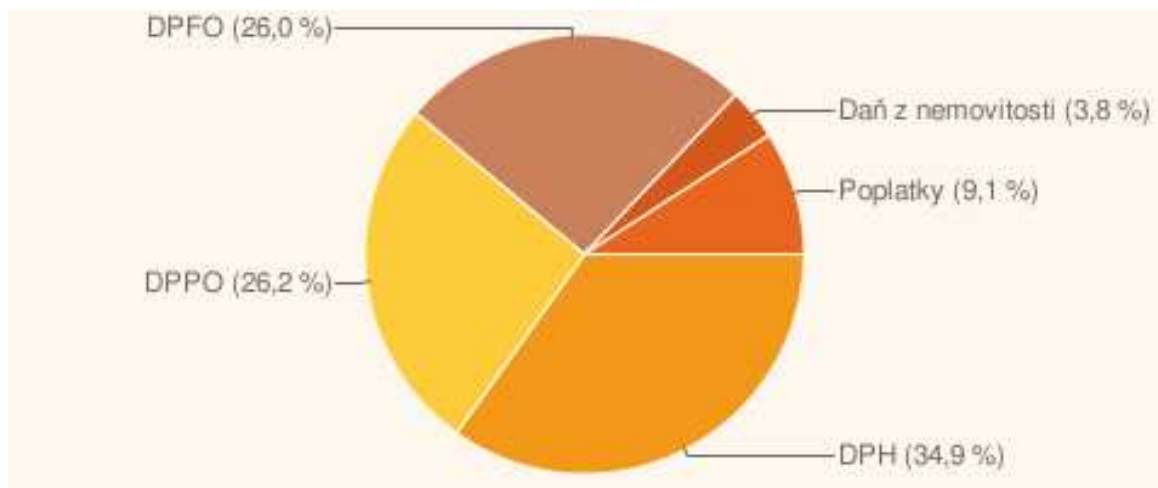
- i) poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

K těmto poplatkům je možné ještě zahrnout poplatky, které souvisí s životním prostředím. Jejich výnos bývá zpravidla rozdělen mezi Státní fond životního prostředí a příslušnou obec. Jsou to např. poplatky za znečišťování ovzduší, odvody za odnětí zemědělské půdy a lesního pozemku.

2.4.7 Správní poplatky

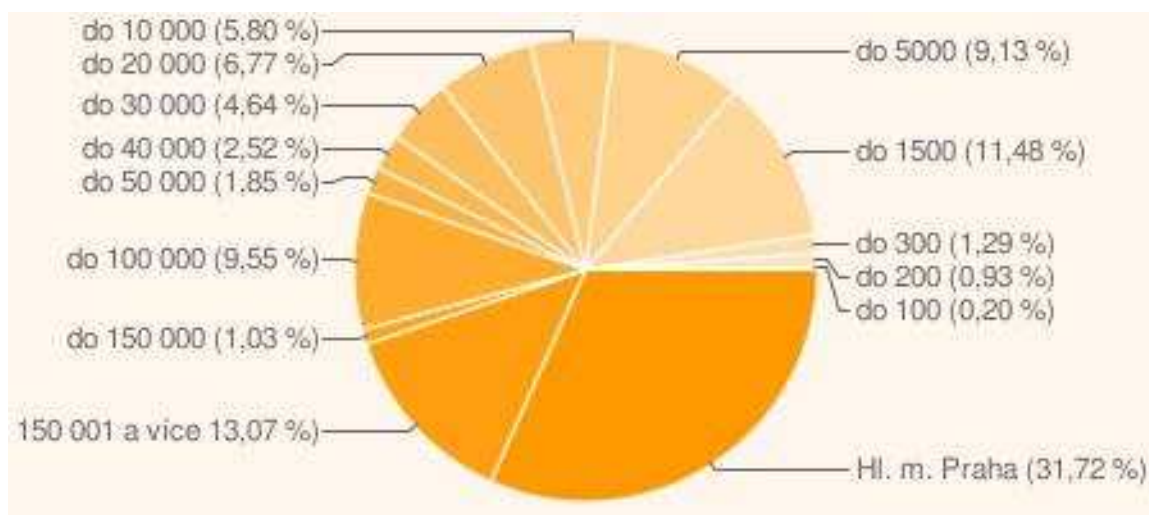
Správní poplatky jsou platby za služby poskytované přímo organizacemi veřejného sektoru při výkonu jejich kompetencí (správní poplatky se platí za vydání řidičského průkazu, cestovního pasu, ověření podpisu atd.). Obce je vybírají povinně podle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Tento zákon stanovuje v ČR správní poplatky, které vyměřují a vybírají správní orgány. Předmětem poplatků jsou úkony spojené s činností správních orgánů, které jsou vymezeny v sazebníku správních poplatků. Sazebník v jednotlivých položkách dále obsahuje případné osvobození od poplatku, úkony, které nejsou předmětem, zmocnění správního úřadu při stanovení výše poplatku atd.

Sazby poplatků jsou stanoveny pevnou částkou nebo procentem ze základu poplatku.

Zdroj: <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6312695>>

Graf 1 Struktura daňových příjmů obcí v ČR v roce 2006

Zdroj: <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6321985>>

Graf 2 Daňové příjmy obcí dle RUD v roce 2007

2.5 Vývoj daňových příjmů obcí v ČR v letech 2001-2007

Jelikož dřívější úprava přerozdělování daní do územních rozpočtů způsobovala značné rozdíly v daňových příjmech obcí, bylo tedy snahou tyto nedostatky odstranit. Příjmy obcí byly vázané na daň s pohyblivou a nerovnoměrně rozloženou základnou s nestabilním výnosem, např. podnikatelská aktivita v obci, zaměstnanost obyvatel obce atd.

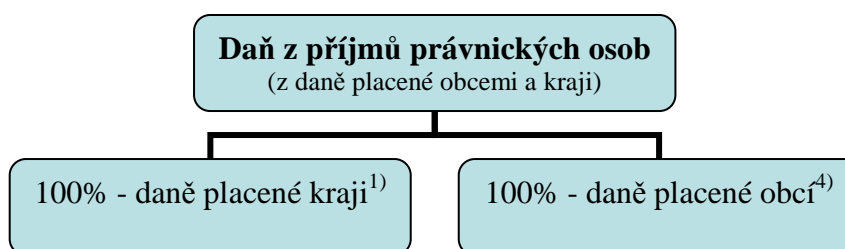
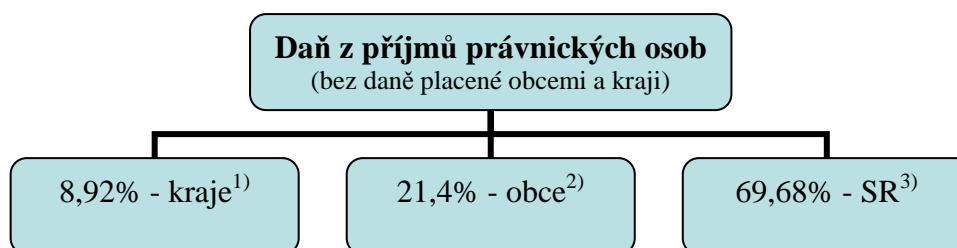
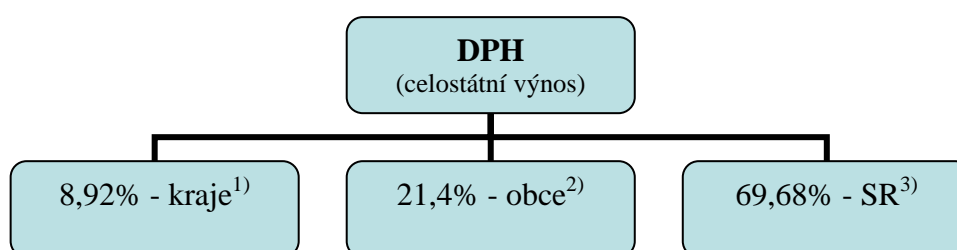
Další důvod k tomu, aby byly přijaté změny v rozpočtovém určení daní bylo to, že bylo nutné zahrnout do financování i novou úroveň vyšších územně samosprávných celků (způsobeno vznikem krajů 1.1.2001). V roce 2001 začal také platit nový zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, který změnil principy alokace příjmů mezi jednotlivé obce a daní pro kraje.

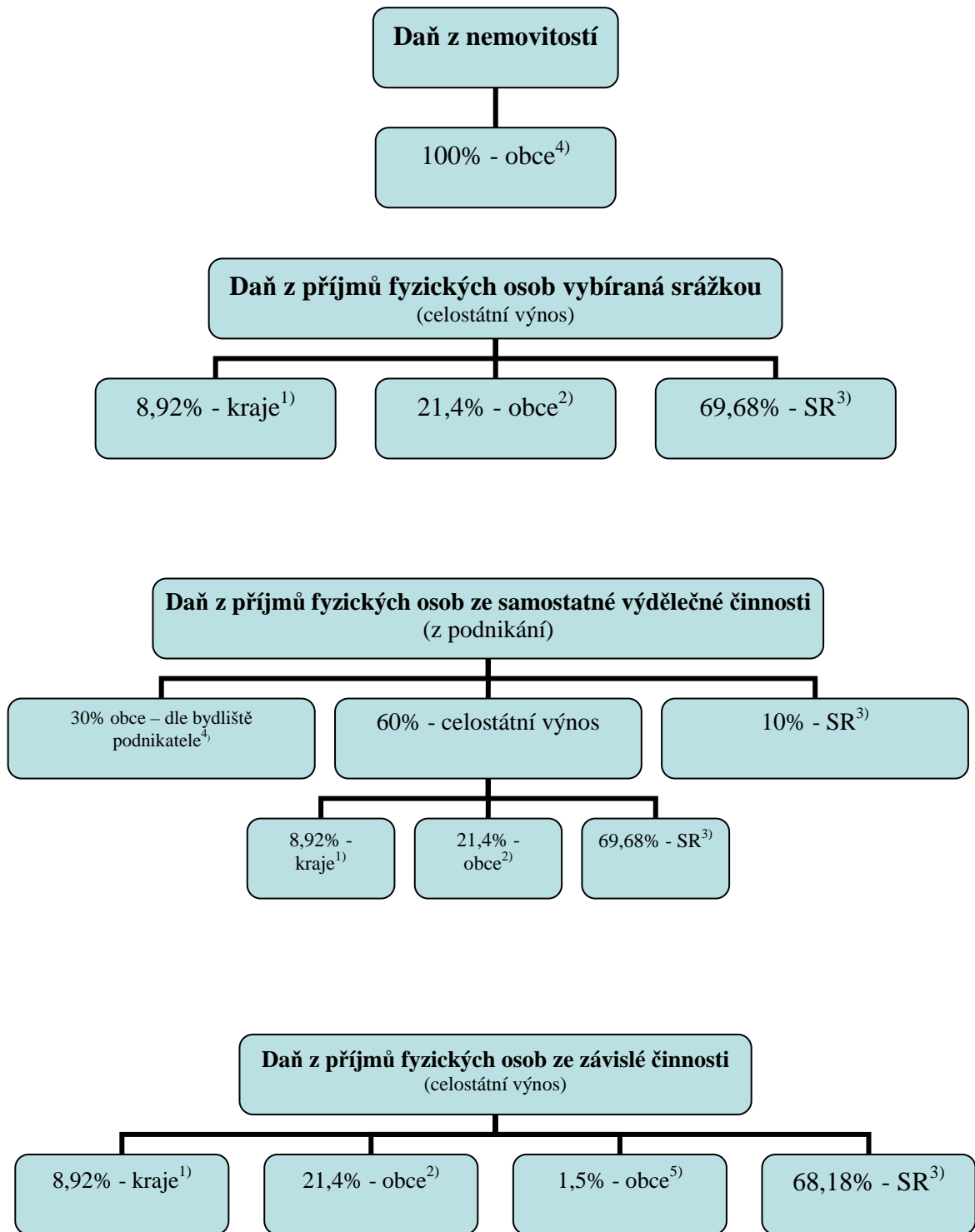
Cílem zákona bylo odstranit příčiny nerovnoměrných rozdílů v příjmech jednotlivých obcí, odstranit spekulativní aktivity obcí a nestabilitu příjmů při rozdílném vývoji právní úpravy jednotlivých daní. V roce 2001 se na výnosech z daní podílel státní rozpočet, rozpočty obcí a Státní fond dopravy, v roce 2002 se podílely i krajské rozpočty.

Zákon rozvrhuje daňové příjmy tak, aby státní rozpočet a rozpočty územně samosprávných celků byly relativně vyvážené a jejich fiskální kapacita se rozvíjela shodně. Zákon výrazně změnil výši jednotlivých typů daní v daňových příjmech obcí. Do konce roku 2000 plynuly některé daně plně do rozpočtu obcí nebo naopak do státního rozpočtu, ale podle nového zákona o rozpočtovém určení daní se staly sdílenými daněmi.

Podle něho zůstaly daňovými příjmy obcí tyto:

- a) výnos daně z nemovitostí
- b) daň z příjmů právnických osob placená obcemi.

Zdroj: www.cds.mfcr.cz, vlastní tvorba

Obrázek 2 Schéma rozdělení rozpočtového určení daní od 1.1.2008 (bez SFDI, poplatků a pokut)

Vysvětlivky:

¹⁾ Každý kraj se na procentní části celostátního hrubého výnosu daně podílí procentem stanoveným v příloze č.1 zákona č. 243/2000 Sb., O rozpočtovém určení daní v plném znění

²⁾ Daňové příjmy jsou rozdělovány na základě: kritéria výměry katastrálního území obce, prostého počtu obyvatel v obci, násobků postupných přechodů

³⁾ Příjmy státního rozpočtu

⁴⁾ Výnos daně z nemovitostí – příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází

⁵⁾ Daňové příjmy jsou rozdělovány na základě počtu zaměstnanců s místem výkonu práce v obci.

Obce se na celostátních výnosech podílí procentuálně 21,4% a každé jednotlivé obci z uvedené procentní části připadá částka stanovená podle koeficientu velikostní kategorie obce a počtu obyvatel. Zbývající část je rozdělena mezi státní rozpočet 69,68% a krajské rozpočty 8,92%. U daně z příjmů fyzických osob samostatně výdělečně činných zůstala částečně zachována vazba na trvalé bydliště podnikatele 30% z výnosu daně.

Do obecních rozpočtů se sdílené daně rozdělovaly do roku 2007 podle počtu obyvatel a stanovených koeficientů. Obec se podílí určitým procentem na stanovené procentní části celostátního hrubého výnosu daně, která odpovídá poměru násobku počtu obyvatel obce k počtu obyvatel ČR a koeficientu velikostní kategorie obce k součtu těchto násobků všech obcí v ČR, tj. podle vzorce:

$$\frac{\text{počet obyvatel} \times \text{koeficient velikostní kategorie obce}}{\text{suma násobků z čitatele za všechny obce ČR}} \times 21,4\% \times \text{objem daní} = 100$$

tab. 4: Koefficient velikostních kategorií obcí (do 31.12.2007)

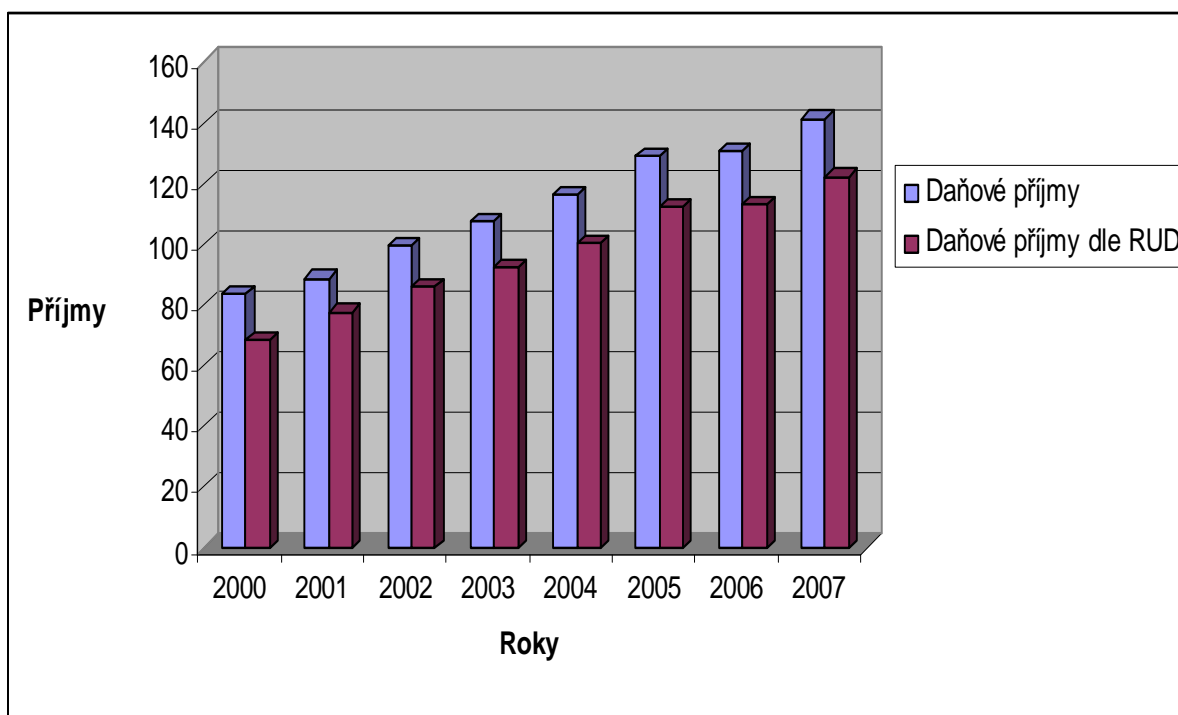
Do 100 obyvatel	0,4213
101 – 200 obyvatel	0,5370
201 – 300 obyvatel	0,5630
301 – 1500 obyvatel	0,5881
1501 – 5000 obyvatel	0,5977
5001 – 10 000 obyvatel	0,6150
10 001 – 20 000 obyvatel	0,7016
20 001 – 30 000 obyvatel	0,7102
30 001 – 40 000 obyvatel	0,7449
40 001 – 50 000 obyvatel	0,8142
50 001 – 100 000 obyvatel	0,8487
100 001 – 150 000 obyvatel	1,0393
Víc než 150 000 obyvatel	1,6715
Hlavní město Praha	Zvláštní případ financování hl. města Prahy

Zdroj: Zákon č. 243/2000 Sb., O rozpočtovém určení daní

tab. 5: Vývoj daňových příjmů obcí 2000 – 2007

Rok	Daňové příjmy	Daňové příjmy dle RUD
2000	83,584	68,715
2001	88,830	77,567
2002	99,546	86,192
2003	107,492	92,299
2004	116,113	100,150
2005	128,900	112,045
2006	130,670	112,893
2007	141,349	122,140

Zdroj: <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6321985>>, vlastní tvorba

Zdroj: <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6321985>>, vlastní tvorba

Graf 3 Vývoj daňových příjmů obcí v letech 2000 -2007 (v mld.)

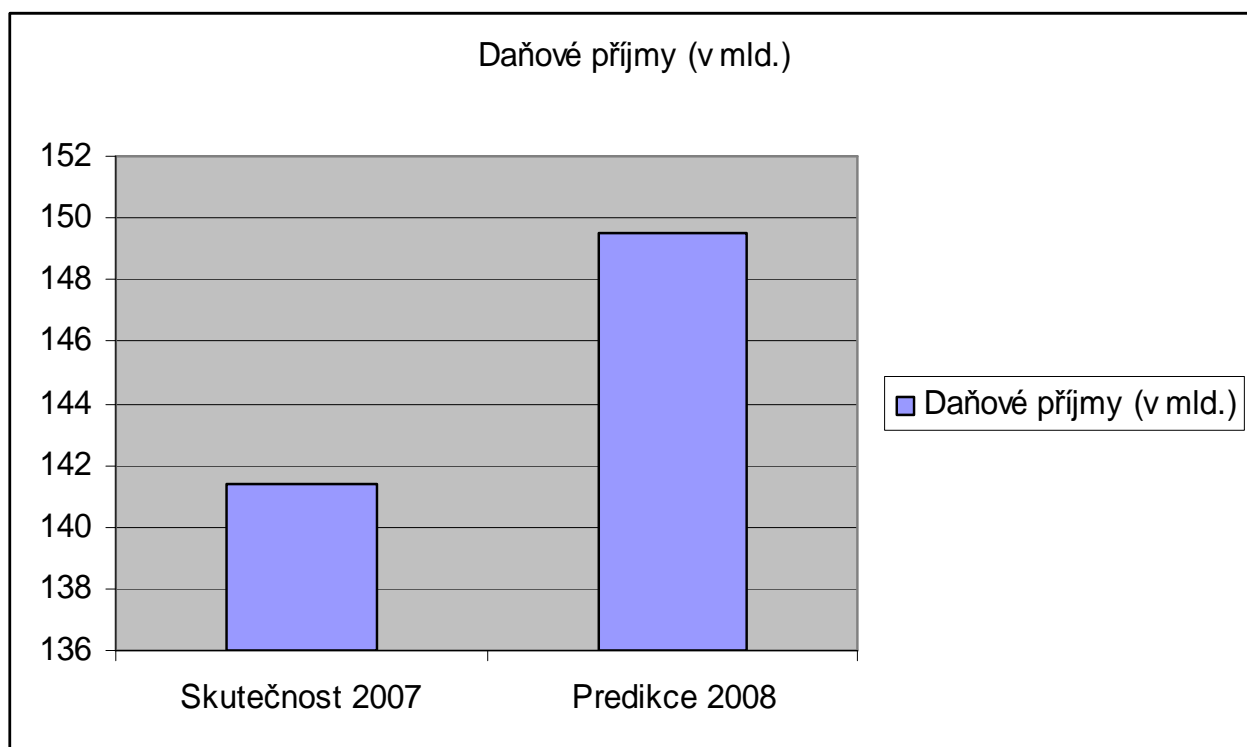
Od roku 2001 jak můžeme vidět dochází k pravidelnému nárůstu daňových příjmů obcí až do roku 2005 (stabilizoval se systém rozdělování daní mezi obcemi a státem). V roce 2006 došlo k nárůstu daňových příjmů, ale došlo ke stagnaci v daňových příjmech obcí (zejména u DPFO) a v některých případech došlo i k poklesu vůči předchozímu roku. Hlavní příčinou byla daňová opatření – snížení daňové sazby u DPFO, která se snížila z 15% na 12% u příjmů do 121 200 Kč u příjmů do 121 200 Kč a také další příčinou bylo zavedení společného zdanění manželů.

Na grafu můžeme vidět, že daňové příjmy mezi léty 2004 a 2005 vzrostly o 12 mld. Kč, kdežto mezi léty 2005 až 2006 vzrostly pouze o 800 tis. Kč. To mělo samozřejmě dopad na veřejné rozpočty – zejména obcí. V případě státního rozpočtu byl pokles daní z příjmů kompenzován vyššími výnosy ze spotřebních daní, proto byly rozpočty měst a obcí postiženy více. Toto byl také jeden z důvodů proč došlo k upravení rozpočtového určení daní.

tab. 6: Daňové příjmy 2007 - 2008

	Skutečnost 2007	Predikce 2008
Daňové příjmy (v mld.)	141,35	149,5
Podíl z celkových příjmů obcí	57,50%	59,80%

Zdroj: <http://www.denmalychobci.cz/files/prezentace/29/cssd_martinek.pdf>, vlastní tvorba

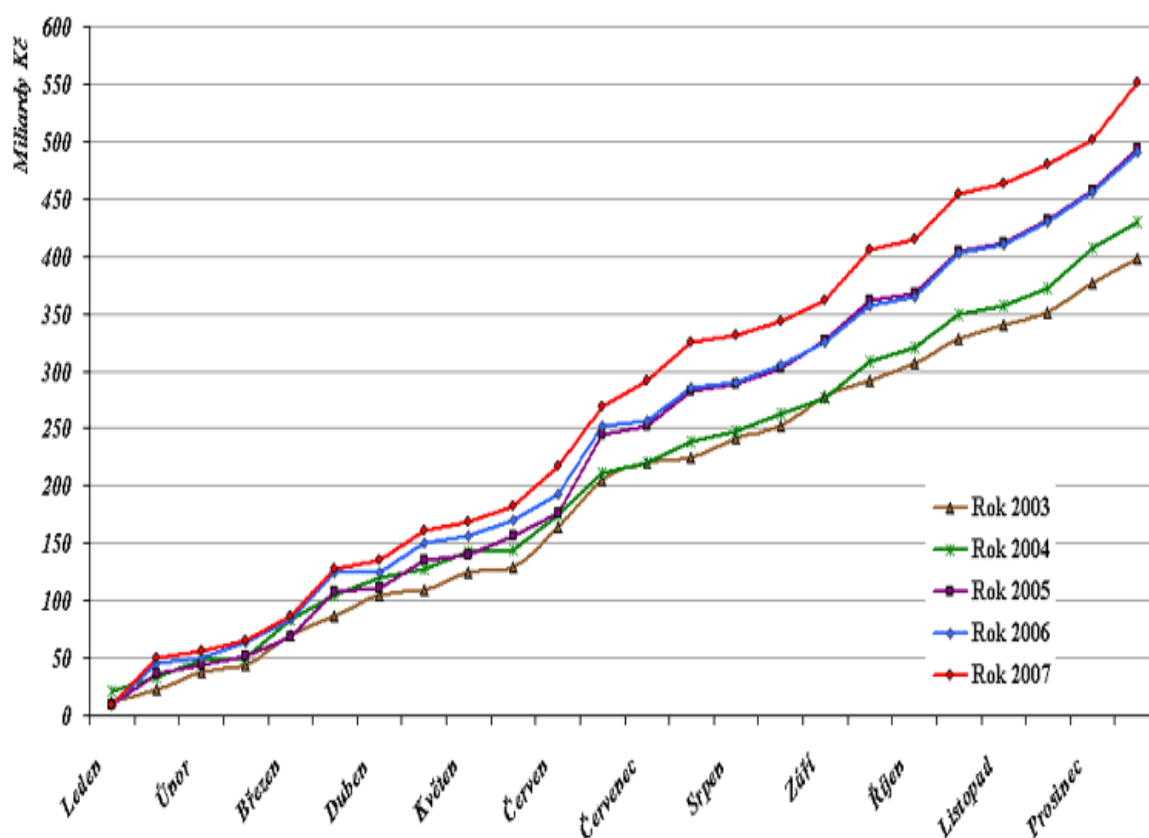
Zdroj: <http://www.denmalychobci.cz/files/prezentace/29/cssd_martinek.pdf>, vlastní tvorba

Graf 4 Daňové příjmy v letech 2007 - 2008

2.6 Rozpočtové určení sdílených daní v ČR

Podle zákona o rozpočtovém určení daní představuje celostátní hrubý výnos daně peněžní prostředky vybrané v průběhu rozpočtového roku správcem daně, snížené o vrácené prostředky. Nezahrnují se částky vybrané na pokutách a částky použité na úhradu nákladů daňového řízení.

Peněžní prostředky z celostátního hrubého výnosu z daní jsou sdílené se státním rozpočtem a jsou převáděny do rozpočtů obcí a krajů ve výši, která odpovídá procentnímu podílu na celostátním hrubém výnosu daní.

Zdroj: <http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/SID-53EDF4E6-C9D4B09E/cds/xsl/219_8017.html>

Graf 5 Celostátní hrubý výnos sdílených daní (DPH a daně z příjmů) v letech 2003 - 2007 (pro převody obcím a krajům)

Proč je rozpočtové určení daní důležité?

Jak již jsem zmínila, rozpočtové určení daní je tvořeno daňovými příjmy, které tvoří rozhodující část rozpočtových příjmů obce, využití těchto příjmů obcí není účelově vázáno (čili obec nemusí finanční prostředky vynakládat na určitý účel), o užití příjmů rozhodují jednotlivé orgány obcí samy, a daňové příjmy poskytují obci finanční samostatnost (nezávislost) na státu.

2.7 Vládní návrh novely zákona o RUD

Nyní bych se jen v bodech zmínila, jak vypadal vládní návrh novely zákona o rozpočtovém určení daní:

- návrh byl výsledkem pracovní skupiny ministerstva financí ČR a SMO ČR (bylo široké zastoupení dotčených ministerstev, samospráv, ale také i akademické obce, která se měla podílet na zpracování nezávislé odborné analýzy financování územně samosprávných celků,
- zásadní úpravy současného výpočtu konkrétního podílu každé obce na sdílených daních
- odstranění velkého rozdílu v koeficientech velikostních kategorií mezi největšími a nejmenšími obcemi

Mezi navrhované změny patřily:

- 1) Doplnění nových kritérií pro přerozdělení podílu obcí na sdílených daních
 - Celková výměra obce – váha 3%
 - Prostý počet obyvatel – váha 3%
 - Úprava stávajícího kritéria – počet obyvatel obce upravený koeficientem velikostní kategorie obcí – váha 94%

- 2) Změna systému přerozdělení sdílených daňových příjmů dle počtu obyvatel upraveného koeficientem velikostní kategorie (váha 94%)
 - Zrušení skokových přechodů
 - Zavedení postupných přechodů mezi velikostními kategoriemi
 - Snížení počtu velikostních kategorií obcí (ze 14 na 4)
 - Vynětí 4 největších měst ze systému – Praha, Brno, Ostrava, Plzeň

1. krok – Podíl daní:

- - Hlavní město Praha 4,2098
- - Brno, Ostrava, Plzeň 2,5273
- - Ostatní obce 1,0000

2. krok – Jsou definovány intervaly počtu obyvatel a koeficienty postupných přechodů.

Progresivně klouzavý systém:

Počet obyvatel	Koeficient
0 – 300	1,0000
301 – 5000	1,0640
5001 – 30 000	1,3872
30 001 a více	1,7629

Zdroj: <<http://www.regionservis.cz/document/filename/1691/document.pdf>>

Příklad – Město Holice

Počet obyvatel k 31.12.2007 byl 6380

Násobek města	$300 * 1,000$	= 300,00
	$(5000 - 300) * 1,0640$	= 5000,80
	$(6380 - 5000) * 1,3872$	= 1914,34
Celkem		= <u>7215,14</u>

- 3) Zvýšení podílu obcí na sdílených daních z 20,59% na 21,4% od roku 2008 (+ 4,6 mld. Kč).

2.8 Dopady nového rozpočtového určení daní na příjmy obcí

Nové rozpočtové daňové určení, čili rozdělení daňového výnosu postihlo nejvíce malé obce (do 150 obyvatel). Toto byl podle Ministerstva financí ČR také důvod, proč obce vyvíjeli ekonomický tlak na jejich slučování (v letech 2002 – 2004 zaniklo 9 obcí).

Kvůli nastavení výše jednotlivých koeficientů, pod které spadají jednotlivá města podle počtu obyvatel, došlo k tomu, že u nejčtenějších kategorií obcí v ČR (od 200 – 5000 obyvatel) měl tento velikostní koeficient velmi plochý nárůst. Zatímco města mezi 50 tis. – 100 tis. obyvatel a 100 tis. – 150 tis. obyvatel (např. Hradec Králové, Zlín, Ústí nad Labem atd.), získaly zhruba o 20% méně daňových příjmů na obyvatele než např. Olomouc, které bylo zařazeno do vyšší kategorie měst.

Toto nastavení výše koeficientů, které způsobilo zmiňované skokové nárůsty¹⁰ příjmů obcí při přechodu z kategorie do kategorie, bylo předmětem kritiky od samotného počátku. Získání větších příjmů do svého rozpočtu vedla některá sídla, která byla pod hranicí velikostní kategorie k tomu, že se snažila v lepších případech o integraci menších sídel k větším, v horších případech si „kupovala“ obyvatele a tím dosáhnout vyšších daňových příjmů. Tyto praktiky aplikovala města např. Kolín, Pardubice atd. Zajímavou strategií mělo například město Jihlava, která potřebovala překročit hranici 50 tis. obyvatel, a proto dávala jednotlivým lidem za přihlášení příspěvek 3.000 Kč. Překročení hranice se jí nakonec podařilo (přesně o 850 obyvatel). Přihlásilo se 1025 lidí, kterým město vyplatilo přes 3 miliony korun, ale díky tomu, že se dostalo do vyšší kategorie měst s počtem obyvatel nad 50 tis., získalo přes 22 milionů korun. Jistě je logické, že se vůči těmto praktikám ohrazovaly okolní obce, kterým se naopak počet přihlášených obyvatel snížil, a tím jim přinesl i nižší daňové příjmy. Podle jednotlivých starostů obcí docházelo k tomu, že lidé jen proto, aby dostali finanční příspěvek přehlásili své bydliště, ale nadále bydleli v původní obci.

¹⁰ Skokové nárůsty znamenaly, že při malé změně počtu obyvatel došlo k přesunu obce do jiné velikostní kategorie (vyšší nebo nižší daňové příjmy pro danou obec) a to vedlo ke spekulativnímu přístupu některých obcí.

tab. 7: Počet obcí, obyvatel a daňových příjmů v roce 2007 (dle velikostních kategorií obcí)

Velikostní kategorie	Počet obcí v kategorii (2007)	%	Počet obyv. k 1.1.2007	%	DP RUD 2007	%	Průměr na jednotlivce
Hlavní město Praha	1	0,02	1 188 126	11,55	38 744 632,78	31,72	32,61
150 001 a více obyvatel	3	0,05	839 170	8,16	15 966 618,90	13,07	19,03
100 001--150 000 obyvatel	1	0,02	100 168	0,97	1 253 703,78	1,03	12,52
50 001--100 000 obyvatel	16	0,26	1 156 650	11,25	11 664 438,26	9,55	10,08
40 001--50 000 obyvatel	5	0,08	231 332	2,25	2 262 410,95	1,85	9,78
30 001--40 000 obyvatel	10	0,16	348 408	3,39	3 077 143,18	2,52	8,83
20 001--30 000 obyvatel	27	0,43	663 049	6,45	5 673 086,75	4,64	8,56
10 001--20 000 obyvatel	69	1,11	962 930	9,36	8 272 461,54	6,77	8,59
5001--10 000 obyvatel	140	2,24	947 225	9,21	7 089 260,45	5,80	7,48
1501--5000 obyvatel	600	9,61	1 524 149	14,82	11 149 693,77	9,13	7,32
301--1500 obyvatel	2888	46,25	1 910 686	18,58	14 026 229,03	11,48	7,34
201--300 obyvatel	878	14,06	215 321	2,09	1 572 786,95	1,29	7,30
101--200 obyvatel	1067	17,09	159 533	1,55	1 138 550,37	0,93	7,14
do 100 obyvatel	539	8,63	38 388	0,37	249 092,65	0,20	6,49
Celkový součet	6244	100,00	10 285 135	100,00	122 140 109,36	100,00	11,88

Zdroj: <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6321985>>

tab. 8: Daňové příjmy obcí dle RUD podle velikosti kategorií (v tis. Kč)

Velikostní kategorie	Počet obyv. k 1. 1.2007	DP RUD 2005	DP RUD 2006	DP RUD 2007	Nárůst 2007/2006 v %
Hlavní město Praha	1 188 126	34 836 360,20	35 545 574,56	38 744 632,78	109,00
150 001 a více obyvatel	839 170	14 557 265,00	14 736 150,60	15 966 618,90	108,35
100 001--150 000 obyvatel	100 168	1 157 280,32	1 156 401,46	1 253 703,78	108,41
50 001--100 000 obyvatel	1 156 650	10 790 877,65	10 832 195,43	11 664 438,26	107,68
40 001--50 000 obyvatel	231 332	2 122 853,22	2 132 703,33	2 262 410,95	106,08
30 001--40 000 obyvatel	348 408	2 859 197,27	2 864 363,18	3 077 143,18	107,43
20 001--30 000 obyvatel	663 049	5 313 616,90	5 288 904,51	5 673 086,75	107,26
10 001--20 000 obyvatel	962 930	7 738 260,14	7 684 864,41	8 272 461,54	107,65
5 001--10 000 obyvatel	947 225	6 609 652,39	6 590 206,55	7 089 260,45	107,57
1 501--5 000 obyvatel	1 524 149	10 323 558,13	10 316 824,72	11 149 693,77	108,07
301--1 500 obyvatel	1 910 686	12 976 066,22	12 997 276,52	14 026 229,03	107,92
201--300 obyvatel	215 321	1 458 479,39	1 459 036,70	1 572 786,95	107,80
101--200 obyvatel	159 533	1 063 549,80	1 061 405,45	1 138 550,37	107,27
do 100 obyvatel	38 388	237 634,65	226 953,13	249 092,65	109,76
Celkový součet	10 285 135	112 044 651,28	112 892 860,55	122 140 109,36	108,19

Zdroj: <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6321985>>

2.8.1 Predikce hospodaření

Předpokládá se, že i v tomto roce bude u obcí přetrvávat pozitivní vývoj na straně příjmů a tato část veřejných rozpočtů bude koncipovat své rozpočty jako přebytkové. Výše celkového přebytku by neměla přesáhnout 6,7 mld. Kč a je dána rozdílem předpokládaných příjmů obcí v částce 270,6 mld. Kč a výdajů v objemu 263,9 mld. Kč.

Obce by měly v roce 2009 své potřeby financovat zejména z vlastních příjmů, které by se měly na celkových příjmech podílet 76,9%. Významný zdroj financování obcí představují v tomto roce dotace, které byly obcím poskytnuty z různých úrovní veřejných rozpočtů (62,6 mld. Kč) a budou tvořit 23,1 % z jejich celkových příjmů. Dotace obce získávají zejména ze státního rozpočtu – pro rok 2009 (47,5 mld. Kč) a státních fondů (1,1 mld. Kč). Další možné zdroje financování potřeb obcí představují dotace z rozpočtů krajů a regionálních rad.

Z hlediska struktury odhadovaných výdajů obcí by měly v roce 2009 převládat ze 71,5% výdaje běžné, zbývajících 28,5 % výdaje kapitálové. Tento rok se očekává nárůst kapitálových výdajů obcí o 2,7%. Předpokládá se, že financování investičních potřeb by obce měly zapojit i zdroje vzniklé z přebytků realizovaných ve dvou předchozích přebytkových letech.

tab. 9: Vývoj daňových příjmů ÚSC v roce 2008 a 2009 (mld. Kč)

Daňový příjem	Očekávaná skutečnost roku 2008			Predikce na rok 2009			Rozdíl 2009 - 2008		Podíl 2009/2008 (v %)	
	Kraje	Obce	Celkem	Kraje	Obce	Celkem	Kraje	Obce	Kraje	Obce
Daň z přidané hodnoty	22,8	54,6	77,4	24,9	59,6	84,5	2,1	5,0	109,2	109,2
Daň z příjmů právnických osob celkem	16,1	44,2	60,3	17,1	45,9	63,0	1,0	1,7	106,2	103,8
Daň z příjmů PO	15,7	37,7	53,4	16,7	40,0	56,7	1,0	2,3	106,4	106,1
Daň z příjmů PO placená obcemi	0,4	6,5	6,9	0,4	5,9	6,3		-0,6	100,0	90,8
Daň z příjmů FO celkem	12,2	36,8	49,0	13,6	42,1	55,7	1,4	5,3	111,5	114,4
Daň z příjmů FO – zvláštní sazba	0,9	2,2	3,1	0,9	2,1	3,0		-0,1	100,0	95,5
Daň z podnikání celkem	1,0	8,1	9,1	1,3	10,7	12,0	0,3	2,6	130,0	132,1
Daň z podnikání - sdílená část výnosů	1,0	2,4	3,4	1,3	3,2	4,5	0,3	0,8	130,0	133,3
Daň z podnikání - 30 % dle místa vzniku		5,7	5,7		7,5	7,5		1,8		131,6
Daň ze závislé činnosti celkem	10,3	26,5	36,8	11,4	29,3	40,7	1,1	2,8	110,7	110,6
Daň ze závislé činnosti - sdílená část	10,3	24,8	35,1	11,4	27,4	38,8	1,1	2,6	110,7	110,5
Daň ze závislé činnosti - 1,5 % motivace		1,7	1,7		1,9	1,9		0,2		111,8
Daň z nemovitostí		5,9	5,9		6,4	6,4		0,5		108,5
Správní a místní poplatky		7,5	7,5		8,0	8,0		0,5		106,7
Poplatky za znečištění životního prostředí		6,0	6,0		6,2	6,2		0,2		103,3
Daňové příjmy celkem	51,1	155,0	206,1	55,6	168,2	223,8	4,5	13,2	108,8	108,5

Zdroj: <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6351166>>

2.8.2 Předpokládané dopady RUD

Zvolenou kombinací počítacích koeficientů, koeficientů postupných přechodů a stanovených vah jednotlivých kritérií bylo dosaženo toho, že algoritmus výpočtu kopíruje v maximální míře průběh dosavadního systému rozpočtového určení daní. Aby současná ztráta spojená s přechodem na nový způsob propočtu u žádné z obcí ČR (kromě Olomouce) nečinila více než 1%, bylo navrženo, aby se zvýšil podíl obcí na sdílených daních z 20,59 % na 21,40 % od předchozího roku 2008 (v absolutním vyjádření šlo o 4,6 mld. Kč na vrub státního rozpočtu v roce 2008).

tab. 10: Rozložení celkových zisků a ztrát dle velikostních kategorií

Velikostní kategorie		Celkové zisky v kategorii (v tis. Kč)	Celkové ztráty v kategorii (v tis. Kč)	v novém RUD ztrácí oproti platnému systému	
				do 1%	nad 1 %
0	100	183 207,88	0	0	0
101	200	360 186,51	0	0	0
201	300	331 834,91	0	0	0
301	1500	1 604 915,55	-51,22	5	0
1 501	5000	641 881,33	0	0	0
5001	10000	522 240,39	-661,84	4	0
10001	20000	209 532,95	-3 263,19	8	0
20001	30000	260 030,80	0	0	0
30001	40000	151 884,21	0	0	0
40001	50000	35 963,37	0	0	0
50001	100000	457 691,85	-10 709,64	3	0
100001	150000	0,00	-149 587,89	0	1
Celkem		4 759 369,74	-164 273,79	20	1

Zdroj: <<http://www.smocr.cz/cinnost/financovani-obci/vlada-schvalila-navrh-novely-zakona-o-rozpocetovem-urceni-dani.aspx>>

V tabulce není uvedeno hlavní město Praha, Brno, Ostrava a Plzeň.

Srovnání stávajícího rozpočtového určení daní s navrhovaným systémem vychází ze stejného objemu sdílených daní, čímž je eliminován vliv změny inkasa daní. Vznikající rozdíly představují vliv posílení o 4,6 mld. Kč ve výchozím roce a vliv změny modelu propočtu.

tab. 11: Dopady novely na výnosy ze sdílených daní dle velikostních kategorií

Velikostní kategorie		NOVÉ Průměrné výnosy v tis. Kč na obyvatele	PLATNÉ Průměrné výnosy v tis. Kč na obyvatele	Nový model / Současný model		
				Průměr v %	Minimum v%	Maximum v %
0	100	9,6	4,8	202,6%	134,3%	1579,2%
101	200	8,4	6,2	137,3%	107,8%	658,6%
201	300	8,0	6,5	124,0%	102,0%	457,2%
301	1 500	7,6	6,7	113,3%	99,3%	274,2%
1 501	5 000	7,3	6,8	106,5%	100,0%	160,3%
5 001	10 000	7,6	7,0	107,1%	99,1%	117,0%
10 001	20 000	8,3	8,0	102,4%	99,1%	106,0%
20 001	30 000	8,5	8,1	104,8%	103,4%	105,9%
30 001	40 000	9,0	8,5	104,9%	100,6%	107,5%
40 001	50 000	9,5	9,3	101,6%	100,6%	102,9%
50 001	100 000	10,1	9,7	103,3%	99,0%	107,0%
100 001	150 000 ¹¹	10,4	11,9	87,5%	87,5%	87,5%

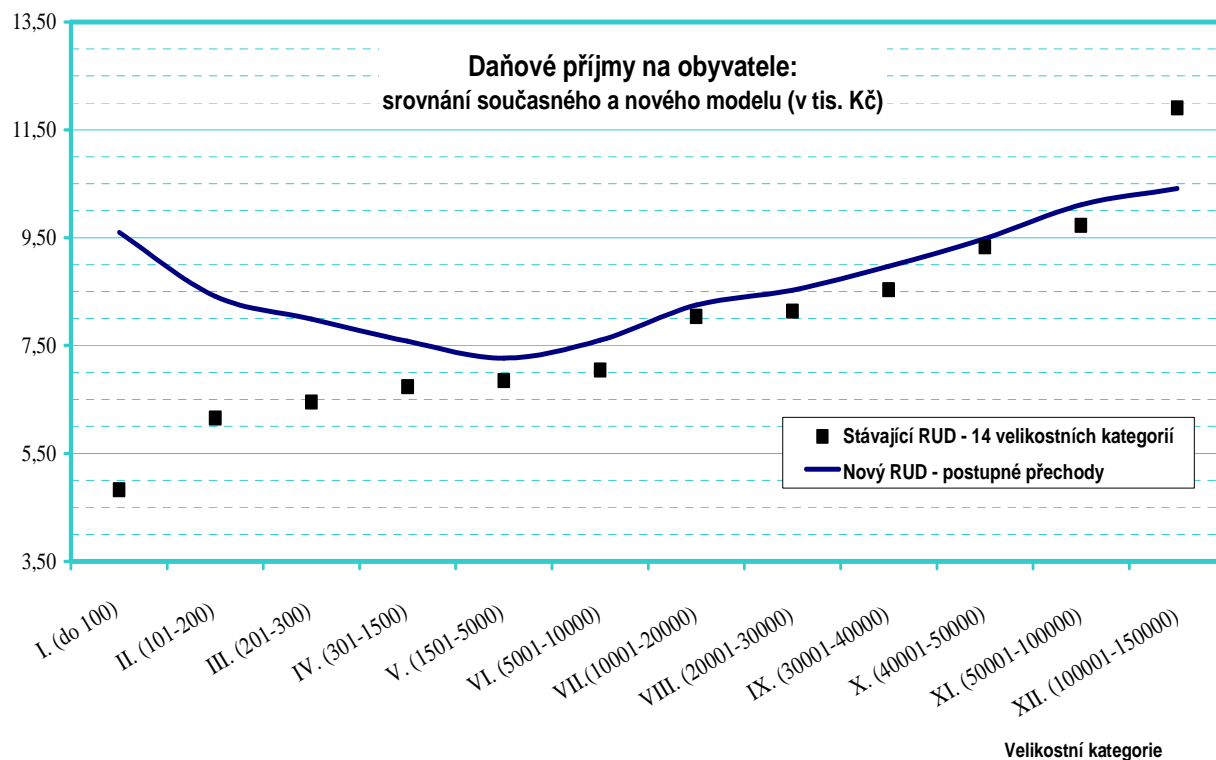
Zdroj: <<http://www.smocr.cz/cinnost/financovani-obci/vlada-schvalila-navrh-novely-zakona-o-rozpocetovem-urceni-dani.aspx>>

Z tabulky vyplývá, že největší nárůsty příjmů ze sdílených daní jsou dosahovány u nejmenších obcí (tj. do 300 obyvatel) zejména díky nově zavedenému kritériu obce, které zvýhodňuje obce s nízkou hustotou obyvatelstva.

Nejvyšší procento propadu – 12,5% (149,6 mil. Kč) zaznamenalo město Olomouc, které pouze o několik desítek obyvatel přesahuje hranici 100 tis., ale v porovnání s městy s počtem obyvatel těsně pod touto hranicí (např. Liberec) byl jeho podíl na obyvatele v předchozím systému o čtvrtinu vyšší než u těchto měst. Nově navržený algoritmus přerozdělení rozpočtu zavádějící postupné přechody mezi velikostními kategoriemi, spolu se zakomponováním dalších kritérií (prostého počtu obyvatel a výměry katastrálních území obce) tak odhalilo dosavadní zvýhodněné postavení Olomouce. Nově navržený systém tuto výhodu ruší a vyrovnává pozici města s podobným počtem obyvatel.

¹¹ Model byl konstruován tak, aby města Praha, Plzeň, Ostrava a Brno získala 100% ve srovnání s dnešním RUD.

V novém rozpočtovém určení daní došlo k většímu zapojení sdílených daní do rozpočtu obcí. Zejména šlo o začlenění DPH, kdy její stabilní vývoj přispěl k větší stabilitě rozpočtů obcí a k lepší předvídatelnosti rozpočtu obce.

Zdroj: <www.smocr.cz/cinnost/financovani-obci/vlada-schvalila-navrh-novely-zakona-o-rozpoctovem-urceni-dani.aspx>

Graf 6 Výnos na jednoho obyvatele dle jednotlivých velikostních kategorií v předchozím a novelizovaném modelu

Pro znázornění křivky „nového RUD“ byly použity průměrné hodnoty (v důsledku zapojení dalších kritérií v nově navrženém modelu existuje velká variabilita hodnot zejména u nižších velikostních kategorií). Tento graf je ovšem opět uveden bez měst Praha, Plzeň, Brno, Ostrava, u nichž výnos na obyvatele zůstává ve srovnání se současným rozpočtovým určením daní téměř beze změny.

3 Jednotlivé problémy obcí

3.1 Počet obyvatel

Vzhledem k historickému i geografickému vývoji se liší jednotlivé obce a města jejich velikostí a podmínkami pro svůj rozvoj. Odlišnosti nacházíme nejen v počtu obyvatel a velikosti území, ale i technické vybavenosti, v rozvoji bytové výstavby, infrastruktury, v úrovni zdravotnictví, sociální péče, školství atd.

Dalšími důležitými faktory jsou i ty, ve které lokalitě se město nachází, jaká je tam ekonomická a obchodní sféra, jak je rozvinutá dopravní infrastruktura, stav krajiny a životního prostředí.

tab. 12: Počet obcí a jejich velikostní struktura v ČR

Obce dle velikosti (počet obyvatel)	Počet obcí ke 11.1.1980	Počet obcí ke 3.3.1991	Počet obcí ke 1.3.2001
do 199 obyv.	528	1 328	1 648
200 - 499	1 535	1 955	2 043
500 - 999	1 345	1 224	1 283
1 000 - 1 999	705	647	657
2 000 - 4 999	390	347	367
5 000 - 9 999	136	131	128
10 000 - 19 999	78	71	68
20 000 - 49 999	39	41	42
50 000 - 99 999	17	17	17
100 000 a více	5	7	5
Celkem	4 778	5 768	6 258

Zdroj: ČSÚ, Sčítání lidu, domů a bytů 1980, 1991, 2001

Zásadním problémem dřívějšího systému RUD pro obce byl způsob rozdělování. V loňském roce se podíly obcí na sdílených daních (mají charakter dotací) rozdělovaly primárně jen na základě počtu jejich obyvatel.

Velká města dostávala proto logicky na jednoho obyvatele mnohem větší částku než menší obce. Potřeby obcí jsou ale určeny i jinými faktory, kterými jsou např. míra nezaměstnanosti, průměrnými příjmy obyvatel, přírodními podmínkami, úrovní a objemem spravované infrastruktury, zaměstnanost v zemědělském či jiném sektoru, úrovní

znečištění životního prostředí atd. Tento způsob rozdělování samozřejmě nebyl ideální, ale znamenal alespoň určitou stabilitu a rovnoměrný růst obecních příjmů.

Dalším zásadním problémem pro obec je také to, že spousta obyvatel, kteří se nově přistěhují se nenahlásí k trvalému bydlišti v nové obci. Tento počin sebou nese řadu negativních dopadů – jako je dopravní zátěž pracovní dojížděky, příchod nového životního stylu.

I přesto, že současný systém rozpočtového určení daní je založen zejména na rozdělování daňových příjmů podle počtu trvale bydlících obyvatel, může se tento stav lišit jak podle Českého statistického úřadu, tak i evidence obyvatel, která je spravovaná Ministerstvem vnitra ČR. Díky těmto rozdílům může žít v obci více obyvatel než je evidováno, avšak příjem dostane obec či město pouze za trvale žijící obyvatele. Nepřihlášení obyvatelé připravují obec o příjmy a svou přítomností přináší obci zvýšené nároky na výdajovou stránku jejího rozpočtu (užívání technické, dopravní i sociální infrastruktury, kterou financuje obec).

3.2 Nároky na zdroje

System rozpočtového určení daní od roku 2001 pomohl stabilizovat územní rozpočty a zajistit trvale rostoucí zdroj příjmů obcím a městům. Přesto se stal předmětem kritiky. Kritizovány byly zejména rostoucí nároky na výdajovou stranu místních rozpočtů (zvyšující se náklady na běžný provoz, energií, materiálů atd.). Je nutností snažit se vybudovat a udržet potřebnou infrastrukturu v obcích, což samozřejmě vyžaduje stále více investičních prostředků – dochází k většímu zadlužování municipalit.

Obce jsou vázány zákonem plnit stále více povinností, aniž by k tomu dostávaly potřebné finanční prostředky od státu. Řada obcí se dostala na pokraj finanční propasti, kde jejich nízké příjmy do obecních rozpočtů nestačily k základnímu investičnímu rozvoji. Téměř 60% dosahují rozdíly mezi obcemi s různými počty obyvatel. Na jednoho občana pak připadá v obci do 5000 obyvatel o mnoho méně než v městech mezi 50 až 100 tisíci obyvatel. V případě, že bychom tato města či obce srovnali ještě s městy nad 100 000 obyvatel, rozdíl v příjmech by byl mnohem větší. Toto byl důvod proč starostové obcí poukazovali ne nespravedlivé a neetické rozdělení velikosti příjmů ze sdílených daní dle

koeficientu, který byl nastaven pouze na základě jednoho jediného kritéria a to byl počet obyvatel.

Problémem velkého množství obcí je to, že lidé z větších měst občas vlastní rekreační nemovitost na venkově a využívají dané obecní infrastruktury a tím samozřejmě zvyšují náklady na její údržbu, aniž by se na tom jakkoliv finančně podíleli. Obec na ně ovšem nedostává finanční příspěvky, neboť v obci nejsou přihlášení k trvalému bydlení.

Toto je velmi častým a diskutovaným problémem, otázka je jak by se tato situace měla řešit, aby došlo k uspokojení všech zúčastněných, jak obce, tak občanů.

3.3 Daň z nemovitostí

Změna současného rozpočtového určení daní sice umožnila obcím, že mohou zvýšit sazbu daně na svém území až pětinasobně, ale tendence obcí směřují spíše obráceným směrem.

tab. 13: Klesající podíl výnosů daně z nemovitostí

Rok	Celkem (mil. Kč)	% z vybraných daní
1994	3,808	1,3
1995	3,799	1,2
1996	4,018	1,1
1997	3,943	1,1
1998	4,108	1,1
1999	4,248	1,0
2000	4,436	1,0
2001	4,569	1,0
2002	4,571	0,9
2003	4,500	0,9
2004	4,300	0,8
2005	4,400	0,7
2006	4,500	0,7

Zdroj: Deník veřejné správy, Nikdo není spokojený, 20.12.2007, zdroj: OF 5/2007

Většině obcí současný systém daně z nemovitostí nevyhovuje. Prvním nedostatkem je nízká daňová pravomoc (jsou centrálně stanovené koeficienty), další problém vidí obec ve správci daně (finanční úřady). Obce nemohou kontrolovat výši vybraných částek nebo jejich neplacení. Dalším problémem v této souvislosti je osvobození novostaveb od této daně po dobu 15 let. Doplácet na to budou především obce, ve kterých dochází k tzv. stavebnímu boomu, protože ty potřebují zároveň s novými domy budovat i infrastrukturu (s tím spojenou – inženýrské sítě, vodovod, kanalizaci atd.). To znamená, že daň z nemovitosti by platili pouze lidé v obci, kteří nemají novostavbu. Celkově můžeme zhodnotit současný stav placení daně z nemovitostí jako výhodný pro občana, ale nevýhodný pro obce.

3.3.1 Změna koeficientů se dotkla malých obcí

Současný zákon o dani z nemovitostí umožňuje u některých pozemků a staveb násobit základní sazbu daně ještě koeficientem přiřazeným jednotlivým obcím podle počtu obyvatel, jedná se o stavební pozemky, obytné domy a byty. Zatímco předchozí právní úprava stanovovala koeficient již pro obce do 300 obyvatel ve výši 0,3 a pro obce do 600 obyvatel ve výši 0,6, nově je minimální výše koeficientu stanovena ve výši 1,0 pro všechny obce do 1000 obyvatel. To tedy znamená, že v případě, kdy se pozemky nebo stavby tímto koeficientem násobí se těmto malých obcí zvýší daň z nemovitostí. Nejvíce se zvýšení daně dotklo obcí do 300 obyvatel. Toto zvýšení daně z důvodu zvýšení koeficientů v obcích do 600 obyvatel se týkalo již roku 2008. Od roku 2009 může obec díky vyhláše koeficient snížit ovšem jen na hodnotu 1.

Obec nemusí k tomuto snížení přistoupit a naopak může postupovat opačně a to tak, že může koeficient o jednu kategorii zvýšit.

3.3.2 Místní koeficient

V dani z nemovitostí se nově zavedl tzv. místní koeficient, který obec může obecně závaznou vyhláškou vyhlásit pro všechny nemovitosti na území celé obce ve výši 2,3,4 nebo 5. Tímto koeficientem se vynásobí daňová povinnost poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich soubory. Je tedy plně na rozhodnutí obce, zda tuto možnost využije a zvýší daň z nemovitosti nacházejících se v jejím katastrálním území či nikoli. Místní koeficient lze poprvé použít pro zdaňovací období 2009.

3.4 Sazby daně z pozemků

Pro různé typy pozemků se uplatňuje různá daňová sazba. Základní sazba u stavebních pozemků se navíc upravuje korekčním koeficientem (počet obyvatel), kde se stavební pozemek nachází.

Základní sazba daně činí ze základu daně u pozemků:

- a) orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů 0,75%,
- b) trvalých travních porostů, hospodářských lesů a rybníků s intenzivním a průmyslových chovem ryb 0,25%,
- c) zastavěné plochy a nádvoří 0,10 Kč za 1 m²,
- d) stavebních pozemků 1 Kč za 1 m²,
- e) ostatních ploch, pokud jsou předmětem daně 0,10 Kč za 1 m².

3.4.1 Úprava daňové sazby u stavebních pozemků

Stavebními pozemky se podle zákona rozumí nezastavěné pozemky určené k zastavění stavbou, která byla ohlášena, nebo na kterou bylo vydáno stavební povolení, nebo bude prováděna na základě certifikátu autorizovaného inspektora anebo na základě veřejnoprávní smlouvy, a která se po dokončení stane předmětem daně ze staveb, přičemž rozhodná je výměra pozemku v m² odpovídající půdorysu nadzemní části stavby.

Základní sazba daně 1 Kč za 1 m² se násobí daňovým korekčním koeficientem stanoveným podle počtu obyvatel obce v den posledního sčítání lidu.

tab. 14: Koeficient podle velikosti obce

Velikost obce	Koeficient
do 1000 obyvatel	1,0
1001 – 6000 obyvatel	1,4
6001 – 10 000 obyvatel	1,6
10 001 – 25 000 obyvatel	2,0
25 001 – 50 000 obyvatel	2,5
nad 50 000 obyvatel	3,5
v Praze	4,5

Zdroj: <<http://www.mesec.cz/texty/sazby-dane/>>

Obec může pro jednotlivé části obce vyhláškou zvýšit tento koeficient o jednu kategorii nebo snížit o 1 – 3 kategorie. V Praze může město koeficientem 4,5 navýšit na 5,0.

3.4.2 Sazba daně ze staveb pro podnikatelskou činnost

Základní sazby daně se liší podle druhu podnikatelské činnosti, které stavba slouží jako celek nebo převážně podle podlahové plochy v nadzemní části stavby. Pokud nelze pro stejný poměr podlahové plochy nadzemní části stavby určit, která podnikatelská činnost převažuje, je třeba zvolit vyšší sazbu daně. Pokud není naprosto zřejmé, ke které podnikatelské činnosti stavby nebo samostatný nebytový prostor přiřadit, doporučuje se řídit „Odvětvovou klasifikací ekonomických činností“. Pro zařazení stavby buď do staveb pro podnikatelskou činnost, nebo do ostatních kategorií staveb, je třeba zkoumat, zda převažuje v rámci podlahových ploch nadzemních částí stavby činnost podnikatelská nebo charakter jiné kategorie stavby. Pro zařazení staveb pro sazby daně pro podnikatelskou činnost není rozhodující, zda vlastník stavby je podnikatelským subjektem či nikoli. Rozhodné je, že stavba podnikatelské činnosti slouží.

3.4.3 Základní sazba daně činí:

- a) 1 Kč za m² zastavěné plochy u staveb a sloužících pro zemědělskou prvovýrobu, staveb pro lesní a vodní hospodářství,
- b) 5 Kč za m² zastavěné plochy u staveb sloužících pro průmysl, stavebnictví, dopravu, energetiku a ostatní zemědělskou výrobu,
- c) 10 Kč za m² zastavěné plochy u staveb sloužících pro ostatní podnikatelskou činnost.

Tyto základní sazby se zvyšují u staveb o 0,75 Kč za každé další nadzemní podlaží. Obec u výše uvedených staveb může stanovit od roku 1994 obecně závaznou vyhláškou obce pro účely daně z nemovitostí, koeficient 1,5, kterým se násobí základní, případně u staveb zvýšená sazba daně.

Dalším významným příjmem do státního rozpočtu jsou poplatky.

3.5 Poplatky

Poplatek je částečná úhrada spojená s činností státních orgánů nebo úplatou za prospěch současně získávaný poplatníkem. Poplatek se považuje za návratný ve smyslu obdržení protihodnoty ve formě veřejné služby. Poplatky jsou na rozdíl od daní neperiodické, obvykle vybírány jednorázově. Poplatky mají zvláštní postavení mezi veřejnými příjmy tím, že představují zdroj tvorby vlastních příjmů vlády na rozdíl od daní, které jsou jen přesunem zdrojů od soukromého sektoru.

3.5.1 Místní poplatky

Zákon stanovení poplatků svěřuje do samostatné působnosti obce a je jenom na ní, zda je ve svém území zavede. Obec vydává závaznou vyhlášku, ve které jsou upraveny podrobnosti jejich vybírání, zejména stanovení konkrétní sazby poplatku, způsob ohlašovací povinnosti ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatku.

Řízení o poplatcích a správu jejich využití vykonává obecní úřad. Podle zákona č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích mohou obce vybírat tyto poplatky:

- poplatek ze psů,
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek za ubytovací kapacity,
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst
- poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj,
- poplatek za provoz systému shromažďování sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

3.5.2 Správní poplatky

Správní poplatky jsou platby za služby poskytované přímo organizacemi veřejného sektoru při výkonu jejich kompetencí (správní poplatky se platí za vydání řidičského

průkazu, cestovního pasu, při převodu motorového vozidla, ověření podpisu, vydání živnostenského listu atd.).

V České republice jsou správní poplatky upraveny Zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Ten stanovuje správní poplatky, které vyměřují a vybírají správní orgány. Správní orgány jsou orgány státní správy České republiky a územní samosprávné celky, které jsou pověřeny výkonem státní správy.

4 Interakce subjektů veřejné správy a podnikatelské sféry v prostorovém kontextu

Obecným cílem subjektů veřejné správy i podnikatelské sféry je rozvoj. V případě veřejné sféry jde obvykle o rozvoj v širších souvislostech, o rozvoj svěřeného resortu, o rozvoj území a všestranných podmínek pro život obyvatel v něm apod. V případě podnikatelské sféry jde o rozvoj jednotlivých podniků a dosažení jejich prosperity, resp. o rozvoj odvětví, klastru, v němž se daný podnik nachází. Pro rozvoj v těchto dvou sférách je klíčové jejich vzájemné působení a ovlivňování s dopady na výsledné aktivity obou. Veřejná správa se svými legislativními aktivitami podílí na vytváření formálního rámce pro fungování podniků, jednak může i přímými administrativními a regulačními zásahy formovat konkrétní prostředí pro rozvoj podnikání. Příspěvek se věnuje vybraným příkladům interakcí subjektů veřejné správy a to zejména územní samosprávy a podnikatelské sféry, lokalizovaných do určitého území.

Územní správa pečuje o všestranný rozvoj svého území a potřeby svých občanů. Vytváří vhodné prostředí pro život obyvatel a také pro podnikání. Na druhou stranu podnikání, respektive konkrétní podoba fungování jednotlivých podniků a jejich konkurenceschopnost, hraje významnou úlohu v rozvoji regionů, zejména v oblasti možných přístupů k řešení zaměstnanosti i nezaměstnanosti na dotčeném trhu práce. Podnikatelské aktivity jsou současným klíčovým faktorem ovlivňujícím územní rozdíly v daných podmínkách a současně je i měnící. Význam podnikání pro hospodářský rozvoj regionu nelze zužovat na pouhý růst produkce a příjmů na obyvatele. Jde rovněž o iniciování a konstituování změn ve struktuře podnikání jako takovém i ve společnosti jako celku. K dosažení souladného vývoje obou sfér je třeba vnímat přínosy obou zúčastněných stran a cíleně rozvíjet vzájemné interakce na všech potřebných úrovních.

4.1 Interakce

Interakce obecně značí „vzájemná působení dvou nebo více činitelů“. Interakce veřejné správy a podnikatelského sektoru se mohou pohybovat od roviny informační, iniciační až po rovinu formalizované spolupráce. Důvody pro jejich spolupráci spočívají v existenci „synergického efektu“, tedy faktu, že společně lze dosáhnout významnějšího přístupu, než kdyby každý subjekt usiloval o dosažení cíle sám, respektive v některých

případech není řešení bez vzájemné spolupráce možné. Spolupráci lze potom obecně považovat za součinnost určitého množství subjektů při dosahování určitého společného cíle. Spolupráce aktérů z různých sektorů je motivována zejména jejich rozdílnými předpoklady pro vytváření různých podmínek či poskytování služeb a tedy i vhodností pro výkon jednotlivých společenských úloh. Dochází tak k většímu využití silných stránek a eliminaci stránek slabých jednotlivých aktérů.

V obecné rovině můžeme rozvoj označit jako „proces pozitivních změn“, kdy obvykle jde o zlepšení kvantitativních (extenzivní rozvoj), ale zejména kvalitativních (intenzivní rozvoj) charakteristik určitého objektu, eventuelně charakteristik souvisejících subjektů. Směřování rozvoje určitého území se odvíjí od hodnotové orientace občanů, lokálních autorit, podniků apod. Z hlediska rozvojových možností jsou východiskem místní zdroje, tj. jaké rozvojové dispozice území má. Na základě vyjednávání v procesu plánování rozvoje jsou zvoleny potenciály území, které budou rozvíjeny. Podnikatelé jsou jako významná rozvojová síla klíčovými aktéry působícími na využívání místních zdrojů a na jejich rozvinutí do konkurenceschopných produktů. Jejich zapojení do územního rozvojového plánování je proto nanejvýš důležité.

4.2 Regionální politika, podnikatelství a rozvoj území

Prostorovým rozložením ekonomických aktivit se z hlediska dopadů na situaci v jednotlivých územích zabývá regionální politika. Regionální politika dle Vandhovea a Klaasena¹² představuje „všechny veřejné intervence vedoucí ke zlepšení geografického rozdělení ekonomických činností, respektive se pokouší napravit určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky ve smyslu dosažení dvou vzájemně závislých cílů: ekonomického růstu a zlepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů.“ Nejnovější studie zabývající se možnostmi zlepšení situace hospodářsky slabých regionů či regionů nějakým způsobem problematických vidí řešení v důrazu na ekonomickou oblast, na konkurenceschopnost regionů a jejich podnikatelské prostředí. Ekonomickou úroveň regionů ovlivňuje zejména:

- a) lokalizace firem,
- b) intenzita vnitroregionálních ekonomických vazeb,

¹² Vanhove N., Klaassen, L. H.: Regional policy: A European Approach. Aldershot: Gower, 1983.

- c) typ převažující organizační formy firem,
- d) demografická situace,
- e) přímé a nepřímé vlivy státní hospodářské politiky.

Klíčová je vnitřní aktivizace a endogenní rozvoj. Zkoumání ekonomických disparit je spojeno s debatou o konvergenčním či divergenčním vývoji a o jeho dopadech na makroekonomické veličiny. Z konkrétních kroků, v nichž se projevuje „podnikatelské“ těžiště regionální politiky, můžeme uvést jako inspirace některé aktivity uplatňující se v britské regionální politice¹³. Pro zvýšení efektivity došlo k:

- o užšímu zaměření na malé podniky s potenciálem růstu,
- o rozšíření podpory poskytované drobným podnikům v rámci Regional Enterprise Grants i na větší firmy,
- o umožnění firmám využívajícím podporu Regional Selective Assistance vytvářet pracovní místa i nepřímo,
- o podpoře regionálních rozvojových agentur,
- o zvýšení využití systému daní k podpoře místní ekonomické aktivity.

Z konkrétních oblastí snahy veřejného sektoru o rozvoj podnikání uplatňovaných v ČR lze zmínit podporu inovativního podnikání, vytváření podnikatelských inkubátorů, budování podnikatelských zón ze strany obcí a měst.

Podniky svoji činnost neuskutečňují izolovaně, ale fungují v rámci určitého podnikatelského prostředí, s nímž jsou propojené mnohonásobnými vazbami. Kvalita tohoto prostředí přímo ovlivňuje rozvoj podnikání těchto podniků, na druhé straně i podniky ovlivňují svoje prostředí a proto jejich rozvoj může podpořit rozvoj celého regionu.

Velmi důležitým interakčním prostorem je spolupráce v oblasti školství. Vzdělaná kvalifikovaná pracovní síla a soulad nabídky a poptávky po pracovních silách jsou nezbytnými podmínkami pro rozvoj podnikání. Je proto třeba rozvíjet spolupráci podniků při profilaci absolventů a přizpůsobení jejich přípravy potřebám podniků a to od lokání

¹³ Taylor, J., Wren, C.: UK regional policy: An evaluation. In Regional Studies. Cambridge: Dec 1997. Vol. 31, ISS 9. s. 835.

úrovně např. v rámci okresního středního školství až po vysokoškolskou sféru. Posílení efektivnosti odborného školství je závažným aktuálním problémem. Z toho plyne potřeba posílení úzké spolupráce se školami jak v jejich základních oborech (pro denní studium), tak zejména pro celoživotní vzdělávání a přípravu nebo zkvalitnění vybraných profesí. Významným faktorem konkurenceschopnosti regionů je propojení vysokých škol s podniky, kdy dochází nejen k rozvoji lidských zdrojů, ale i k transferu nových technologií do praxe, k získání zpětné vazby pro zaměření vzdělávacích kurzů a v neposlední řadě k podpoře účelného zaměření aplikovaných výzkumů v různých oblastech.

Důležitá je společná péče o kvalitu a využití lidských zdrojů v území, kdy podniky poskytují kvalifikované i ostatní pracovní pozice pro obyvatelstvo a formují místní trh práce. Využitím podpory a výhod nabízených veřejnou sférou a vytvářením kvalitních životních podmínek (např. občanské vybavenosti a dalších zařízení pro sport, kulturu a cestovní ruch) dochází nepřímo k posílení adaptability pracovních sil i k posílení konkurenceschopnosti podniků. Zvyšování ekonomické prosperity podniků v daném území vede v neposlední řadě i ke zvýšení kupní síly obyvatel.

Zmínit je třeba i zapojení schopných lidí z podniků do samosprávných aktivit obcí a krajů a informovaně a kvalifikovaně působit v obecních, městských či krajských zastupitelstvech. Výše uvedené jednoznačně potvrzuje jak klíčovou roli podnikání pro rozvoj regionů, tak nutnost rozvíjet interakční sítě mezi všemi klíčovými aktéry v území. Výchozím krokem budování vzájemných vztahů by mělo být vytváření rozvojových koncepcí, pomocí níž by byly vymezeny cíle a role aktérů v rámci dosažení celkové vize území, tj. rozvoj začíná strategickým plánováním.

4.3 Zapojení podnikatelů do strategického plánování

Strategické plánování lze zjednodušeně označit jako proces zahrnující výběr cílů (na základě analýzy minulého vývoje, současné situace a možných vývojových trendů), úkolů a činností potřebných k jejich dosažení. Vnější projevem strategického plánování jsou strategické (rozvojové či jiné) dokumenty. V koncepčních dokumentech veřejné správy jsou obsaženy vize rozvoje území a jeho rozvojové směry spolu s případnou specifikací a realizačními nástroji. V rámci území jde zejména o krajské strategie rozvoje a programy

rozvoje, strategie rozvoje svazků obcí, strategie měst, územní průmět vize a rozvojových směrů do územně plánovací dokumentace apod. Jak již bylo naznačeno, tak důležitým předpokladem dosažení žádoucí změny a naplnění nějaké koncepce zapojení všech subjektů, kterých se týká a které ji budou přímo či nepřímo realizovat, již do procesů její tvorby.

Základním rozdílem strategického plánování ve veřejném sektoru oproti sektoru podnikatelskému je charakter dopadů dokumentů a množství zainteresovaných a dotčených aktérů. Charakteristické je i oddělení zpracovatele koncepčních dokumentů, schvalovatele dokumentů a různorodé skupiny osob a subjektů podílejících se na realizaci, přičemž jejich odpovědnosti nejsou vždy dostatečně vymezeny a neexistuje přímá motivace k naplnění rozvojových záměrů zakotvených v koncepci. V tomto směru prozatím chybí i adekvátní legislativní opora, tím víc je důležité rozvinout partnerství dotčených subjektů a kultivovat podmínky pro proces jejich vyjednávání.

Zapojení podnikatelské sféry do strategického plánování veřejné správy vede k realistickému uchopení rozvojových možností regionů a k provázání představ představitelů veřejné správy a manažerů podniku o směřování rozvoje. Zástupce veřejné správy jsou tak informováni o podnikatelských záměrech a mohou vytvořit vhodné prostředí pro jejich realizaci.

4.4 Formalizované interakce

V rámci České republiky existuje řada forem institucionalizované spolupráce mezi územní samosprávou a podnikateli, včetně provázání na subjekty neziskového sektoru. Tyto formální struktury vznikají obvykle s cílem zkvalitnit podmínky pro rozvoj daného území a jejich nosnou myšlenkou obvykle je zapojit do realizace takového cíle všechny důležité aktéry.

V případě venkovských území jsou dynamicky se rozvíjející formou mezisektorové spolupráce místní akční skupiny (MAS). Těžiště činnosti většinou spočívá na subjektech ze soukromé sféry, zejména pak na místních podnikatelských subjektech, iniciační roli však

plní obvykle veřejná správa. Při svém působení uplatňují subjekty metodu LEADER¹⁴, která je založena na využití spolupráce různých subjektů v území, na nutnosti dohodnout se o hlavních cílech rozvoje svého venkovského regionu a společně připravit strategii tohoto území, konkretizovanou až do návrhu rozvojových projektů a specifikaci podmínek pro jejich realizace (zejména pak provázaných na disponibilní zdroje pro zajištění přijatých projektů).

Formalizované podmínky pro fungování MAS stanoví požadavek, že zástupci soukromého sektoru (soukromí podnikatelé, neziskové organizace, fyzické osoby reprezentující zájmové skupiny) mají tvořit nejméně 50% z místního partnerství. Nejčastější právní formou MAS je občanské sdružení. Podíl dalších forem (zájmové sdružení právnických osob, obecně prospěšná společnost) je již mnohem nižší. Síla a význam MAS spočívá v propojení veřejného a soukromého sektoru a ve spolupráci různorodých partnerů. Význam MAS neustále narůstá, neboť právě pomocí těchto uskupení mohou být čerpány značné finanční prostředky na rozvoj venkova. Samotné fungování MAS je v současné době dotováno finančními zdroji z Programu rozvoje venkova ČR 2007 – 2013.

Obdobnou formální možností zapojení podnikatelů do rozvoje území je členství v euroregionech. Euroregiony v České republice zpravidla fungují jako zájmová sdružení právnických osob (s právní subjektivitou) nebo jako sdružení subjektů vzniklá na základě smlouvy (bez právní subjektivity). Hlavním motivem působení a aktivit euroregionů je záměr podílet se názorně na vyrovnávání ekonomického i sociálního rozvoje po obou stranách státní hranice, v jejímž sousedství vznikly, iniciovat aktivity podporující kulturní a hospodářskou spjitost překračující státní hranice v kontextu historických tradic. Cílem je zlepšování životních podmínek místního obyvatelstva zejména v sociální oblasti, kultuře, hospodářství a také vybavenosti území potřebnou infrastrukturou.

V případě větších měst probíhá spolupráce s významnými podnikatelskými subjekty spíše bilaterálně. Velká města již mají potenciál pro případnou spolupráci formou partnerství veřejného a soukromého sektoru (Public Private Partnership, PPP), která vzniká za účelem využití zdrojů a schopností soukromého sektoru při zajištění veřejné infrastruktury nebo veřejných služeb. Podstatou úspěšného projektu PPP je předpoklad, že většího přínosu pro veřejný sektor (v poměru k jím vynaloženým prostředkům) může být

¹⁴ Metoda Leader vznikla v rámci iniciativy LEADER realizované v rámci EU s cílem podněcovat spolupráci ve venkovských oblastech.

dosaženo využitím schopností a zkušeností soukromého sektoru a rozdělením rizik mezi zúčastněné strany tak, že každá strana nese takové riziko, které dokáže nejlépe řídit.

Města a obce v ČR se dosud do PPP příliš nezapojily, převážně z nedostatku finančních prostředků. Překážkou v rozvoji PPP je však navíc i složité legislativní ošetření této formy spolupráce a nedořešené otázky vlastnických vztahů k majetku, který by mohl být předmětem společných projektů.

Rozvojovým impulsem, který vychází ze vzájemné spolupráce veřejné a soukromé sféry, mohou být i „standardní“ společné projekty měst, obcí a podnikatelů. Je však třeba dbát na to, aby nedošlo k tzv. veřejné podpoře, která by nebyla v souladu se zákonem. V praxi jsou tak společné projekty obvykle realizovány právě pomocí společných organizací založených subjekty z veřejného a soukromého sektoru. Jistým řešením je i realizace projektu jedním ze subjektů tohoto partnerství s přispěním subjektu druhého.

5 Spolupráce municipalit a soukromého sektoru

Soukromý sektor by z mnoha důvodů měl být jedním z hlavních partnerů či spolutvůrců municipálního či regionálního rozvoje. Je třeba si uvědomit, že město či obec netvoří jen vlastní majetek, veřejné statky a služby a úkony jejich představitelů. Firmy v rámci své podnikatelské činnosti vytváří pracovní místa, výplatou mezd přeneseně produkují kvalitnější koupěschopnou poptávku a vlivem následných multiplikačních efektů výrazně přispívají ke zlepšování úrovně života v daném území. Ekonomické činnosti, které realizují jak veřejné, tak převážně soukromé subjekty v municipalitě, jsou jedním z rozhodujících faktorů jejího rozvoje. Firmy tak plní dvě základní funkce – městotvornou a městoobslužnou.

Městoobslužné funkce jsou charakterizovány takovými činnostmi, které slouží k uspokojování potřeb obyvatel, subjektů a institucí uvnitř municipality. Celkový municipální ekonomický efekt je tedy minimální – finančně vyjádřeno jde o koloběh prostředků pouze uvnitř municipality, celkový objem prostředků neroste, zůstává na stejné úrovni.

Městotvorné funkce jsou charakterizovány takovými činnostmi, jejichž produkce je určena i pro jiný než jen vnitřní municipální trh. Celkový municipální efekt je rostoucí – municipalita získává prostředky z vnějšku a tím pádem celkový objem jejích prostředků roste. Obec je tak velice zainteresovaná na tom, aby byla atraktivní pro lokalizaci firem. Municipalita by se měla snažit o vytváření stabilního a podnikatelsky atraktivního prostředí. K rigiditě municipálních rozvojových koncepcí je nutno poznamenat, že nikdy není a nemůže být absolutní, tedy, že jednou zpracovaný plán není možné doplnit či pozměnit. Vzhledem k tomu, že územní samospráva nemůže posuzovat ty které záměry jen z jednoho pohledu (např. ekonomického, jak je tomu u podnikatelských subjektů), ale musí zohledňovat i další velmi obtížně předvídatelné a ovlivnitelné parametry, je pravděpodobné, že zpracované koncepce budou v čase upravovány. Stabilitou rozvojových plánů, která je tak důležitá pro rozhodování podnikatelských subjektů, se rozumí především jednoznačnost hlavních vizí a směrů, tj. zda je preferovaný cestovní ruch, růst ekonomiky prostřednictvím výrobních odvětví atd.

Komunikační politika municipality ve vztahu k podnikatelské sféře si klade za cíl informovat partnery z této oblasti, komunikovat s nimi a stimulovat je tak k aktivitám prospěšným pro rozvoj města či obce.

5.1 Základními nástroji komunikační politiky jsou:

- a) **informace** – poskytování správných, důležitých informací v pravý čas je základní způsob komunikace ve směru od územní samosprávy k podnikatelům. Vhodné je podnikatelské subjekty informovat o aktuálních municipálních záležitostech (termín konání a program zasedání zastupitelstva, přijatá usnesení zastupitelstva, případně obecní rady, výstupy koncepčních činností, výsledky realizace municipální politiky, obecní rozpočet, apod.). Kromě těchto v podstatě samozřejmých informačních okruhů se doporučuje informovat místní podnikatele i o důležitých záležitostech, k nimž má obec jednoduchý přístup a získává o nich pravidelné informace. Jde například o plány vize a koncepce mikroregionů, sousedních obcí či kraje, nebo o různé další možnosti financování rozličných projektů (krajské granty, dotační zdroje ministerstev nebo jiných státních orgánů, aktuální informace o evropských fondech, apod.). Pro budování příznivých vzájemných vztahů je možné podnikatele nadstandardně informovat i o kulturních, sportovních nebo společenských aktivitách obce či města.

V případě předávání informací je žádoucí, aby byla zajištěna určitá zpětná vazba ze strany oslovených podnikatelských subjektů. Jen ve velmi malém počtu případů lze očekávat písemnou či individuální telefonickou nebo osobní reakci. Uvedenou zpětnou vazbu je proto vhodné zajistit prostřednictvím konzultací mezi představiteli municipality a podnikateli.

- b) **zapojení podnikatelů do dění v obci** – jde o realizaci spolupráce na úrovni konzultací aktuálních či koncepčních otázek rozvoje municipality, dále o dlouhodobější kooperaci na projektech obce apod. V praxi se mohou konat pravidelná jednání k nejrůznějším otázkám. Vždy však musí mít podnikatel dostatečný motiv účastnit se takových jednání a sdělovat na nich svoje myšlenky případně se jinak podílet na rozvoji municipality. Těmito motivy mohou být: předpoklad budoucích zakázek a tedy potenciálního přímého ekonomického

prospěchu, zvyšování prestiže podnikatele účastí na rozvoji obce a tedy potenciálního nepřímého ekonomického prospěchu (např. podnikatelé se účastní na zpracování programu rozvoje územního obvodu obce).

- c) **public relations** – vzhledem k podnikatelské sféře lze za projevy municipality a podnikatelů označit veškeré mezi nimi probíhající komunikační aktivity. Jde ale nejen o výměnu informací a společné konzultace či účast v pracovních skupinách. Jedná se i o aktivity společných a vzájemných prezentací na veletrzích a výstavách (např. na výstavě cestovního ruchu prezentuje obec nabídku místního poskytovatele ubytovacích služeb, ten naopak na jiné akci rozdává obecní propagační materiály o místních atraktivitách pro turisty), dále o spolupráci na projektech obou stran (obec vyjádří podporu určitému podnikatelskému projektu, pomoc při hledání dotačních finančních zdrojů atd.) nebo o společný postup vůči jiným subjektům.

Je zřejmé, že malé obce nemají zdaleka takové prostředky realizovat tuto podporu jako města či regiony, ale určité možnosti (s ohledem na ekonomické a personální kapacity municipality) dají nalézt i těmto obcím. Mezi hlavní možnosti spolupráce municipalit a soukromého sektoru patří podpora stávajících podnikatelů, podpora nově vznikajících podnikatelských subjektů a podpora přílivu investic do obce.

Základem dobré oboustranné spolupráce a následně účinné podpory ze strany municipality je kvalitní vzájemná komunikace. Je žádoucí, aby municipalita byla s podnikateli v dobrém vztahu, aby obec dala svým podnikatelům najevo, že o ně stojí a že si jich váží. Na druhou stranu je třeba, aby představitelé obce měli u podnikatelů autoritu, aby byli uznávanými a důvěryhodnými partnery. Takovýto vztah následně zakládá možnosti oboustranně výhodné kooperace. ***Obce tak mohou podporovat podnikatelské subjekty poskytováním tímto způsobem:***

- 1) **veřejné municipální zakázky** – při vypisování výběrového řízení lze preferovat zadávání veřejných zakázek místním podnikatelským subjektům, při respektování ekonomické výhodnosti pro obec. Při zadávání veřejných zakázek je třeba ctít příslušné právní předpisy, konkrétně zejména Zákon o veřejných zakázkách. Avšak tyto předpisy částečně umožňují preferovat místní podnikatelské subjekty minimálně u zakázek malého rozsahu zadávaných přímým způsobem.

- 2) **spolurozhodovací role podnikatelů** – při rozhodování o zásadních otázkách rozvoje obce je vhodné zapojit podnikatelské subjekty (totéž platí i pro neziskovou sféru a veřejnost) do rozhodovacích procesů. Cílem je nalézt nejoptimálnější řešení konkrétních otázek s následným pozitivním společenským či ekonomickým přínosem realizace (pokud jsou firmy přítomny u rozhodování, lépe potom respektují a plní zadané úkoly). Podnikatelé mohou do takovýchto rozhodovacích procesů vnést vlastní praktický pohled a zároveň navrhnout takové aktivity, jejichž realizace je výhodná jak pro obec tak i pro ně. Forma účasti podnikatelů na rozhodovacích procesech musí zvolit představitelé municipality. Může se jednat o neformální konzultace či o formalizovaná doporučení například nepovinně zřízeného výboru zastupitelstva, apod.

5.2 Podpora nově vznikajících podnikatelských subjektů

Velkou překážkou při vzniku nových podnikatelských subjektů je velké množství nejasných předpisů, které ukládají podnikatelům značné množství povinností v nejrůznějších oblastech. Následkem toho je, že speciálně drobní podnikatelé a živnostníci se velmi obtížně a nedostatečně orientují. Obec tak může zajistit pro tyto skupiny zájemců o drobnou podnikatelskou činnost určitou možnost získání základních informací z oblasti obchodního a živnostenského práva, účetní a daňové legislativy, popř. z pracovního práva a z oblasti ochrany životního prostředí. Forma, jakou obec uvedené poradenské služby zajistí může být různá. Je ideální, když je schopna prostřednictvím svých pracovníků poradit sama. V jiných případech může objednat tyto služby u speciální (nejlépe místní) poradenské firmy. Náklady s tím spojené může obec krýt buď z vlastního rozpočtu nebo je zcela, popř. částečně přeúčtovat podnikatelům, které služeb využili.

Vzhledem k zákonitostem kategorie úspor z rozsahu tak podnikatel investuje do získávání důležitých informací nesrovnatelně méně než kdyby si tyto služby sjednal individuálně.

Poměrně úspěšnou a pomalu se rozšiřující metodou podpory začínajícím podnikatelům je budování vědecko-technických parků a podnikatelských inkubátorů. Vědecko-technické parky realizují většinou velká města či regiony za účasti již zavedených silných podnikatelských subjektů případně regionálně zainteresovaných vzdělávacích institucí.

5.3 Podnikatelské inkubátory

Mohou založit i menší města a obce. Nejjednodušší, ale velmi praktický způsob realizace inkubátoru, je vybudování zázemí pro činnost nově vzniklé firmy. Jedná se zejména o administrativní prostory vybavené výpočetní, telekomunikační a kancelářskou technikou. Poskytnutí těchto služeb bývá obvykle spojeno i s předem nasmlouvaným poradenským servisem. Dále obce v rámci podnikatelského inkubátoru poskytují začínajícím podnikatelům prostory pro zřízení provozovny pro jednoduchou výrobu, poskytování služeb, apod. Tyto prostory a služby jsou podnikateli poskytovány podle předem stanovených pravidel. Jednou ze základních podmínek je předložení konkrétní vize podnikatelské činnosti a plánů ekonomické výkonnosti (počet pracovníků, perspektiva předmětu podnikání, atd.). Důležitou podmínkou podnikání v inkubátoru je časové omezení. Začínajícímu podnikateli jsou poskytnuty uvedené výhody jen pro zahájení činnosti. Nejpozději po uplynutí sjednané doby inkubátor opouští a dál pokračuje samostatně. Inkubátor tak může využívat další zájemce.

5.4 Podpora nových investic

Touto formou podpory podnikání získává obec převážně investory a podnikatelské subjekty z vnějšku. Může se však také stát, že stávající místní podnikatel hodlá rozšířit svou činnost a opětovně v obci investovat. V současné době se obce snaží přilákat investory do svých nově budovaných průmyslových zón nebo komerčních center. Existence a úspěšnost těchto zón a center však závisí na mnoha objektivních faktorech, zejména na dopravní dostupnosti, na blízkosti významného regionálního, nadregionálního nebo mezinárodního centra, na stavu a dostupnosti infrastruktury, na počtu a kvalitě potenciálních pracovníků v místě nebo úroveň mobility pracovní síly z okolních oblastí.

Jednou z účinných možností je efektivní hospodaření s majetkem municipality, zejména pak s majetkem nemovitým. Tento majetek pak může být poskytován zájemcům o podnikání pro zřízení sídla nebo provozovny. Způsobů jak majetek obce na uvedené účely poskytovat je několik:

- a) **prodej** – obec přichází o majetek (efekt získaných likvidních prostředků je z dlouhodobého hlediska méně zajímavý než efekt z efektivní správy dané

nemovitosti) a není schopna žádným právním způsobem zajistit žádoucí účel používání prodaného majetku. Rozhodne-li se obec některé nemovitosti skutečně prodat, mělo by se jednat zejména o nemovitosti méně atraktivní, perspektivně obcí nevyužívané a nákladné na údržbu.

- b) **tržní pronájem** – je vhodný zejména u lukrativních nemovitostí ve způsobilém technickém stavu, umístěném v atraktivním místě. Z takového majetku lze očekávat perspektivní zajímavý příjem do obecního rozpočtu. Problémem je však riziko zvýšené fluktuace nájemců a tím i nižší úroveň možnosti predikce vývoje.
- c) **dlouhodobý pronájem za symbolické nájemné** – tento způsob poskytování majetku je ekonomicky velmi zajímavý jak pro podnikatele, tak pro municipality. Podnikatelský subjekt získává do nájmu majetek buď na dobu neurčitou nebo na dobu určitou v trvání např. 50 let a má tím pádem jistotu zhodnocení svých investic s tímto majetkem spojených (za předpokladu dodržování podmínek v nájemní smlouvě). Zároveň za nájem platí jen minimální až symbolickou částku. Obec naopak najde uplatnění pro nemovitost, kterou výhledově nepotřebuje pro své účely, nepřichází nijak o majetek, naopak má jistotu, že majetek bude spravován s náležitou péčí a k určenému žádoucímu účelu. Symbolický pronájem pak zajišťuje určité povinné investice nájemce do pronajatého majetku. Tyto investice po skončení nájmu samozřejmě zůstávají v majetku a tím ho zhodnocují. Přínosem pro obec však není jen samotná správa nemovitosti. Významnější je přínos z činnosti, kterou nájemce – investor i prostřednictvím této nemovitosti vyvíjí (zaměstnanost v obci, daňové příjmy obce, sponzorství akcí v obci apod.).

Způsobu podpory nových investic v obci je ještě celá řada – například budování infrastruktury či podpora prostřednictvím obecního rozpočtu (půjčky, záruky za úvěry, atd.). Zejména druhý způsob, který přímo zasahuje do rozpočtu municipality může být pro obec nebezpečný. Vymahatelnost práva je v České republice velmi problematická a nesplacené půjčky, respektive realizovatelné obecní záruky, velmi omezují možnosti hospodaření obce či města a může vést v konečném důsledku i k celkové ztrátě majetku a tedy k ohrožení existence samotné municipality.

6 Analýza města Holice

6.1 Historie

Holice jsou poprvé zmiňovány v roce 1336, kdy byly součástí Chvojnovského panství krále Jana Lucemburského. V 15. století se již hovořilo o městečku, na jehož rozkvětu se podílel v letech 1481 – 1493 Neptalim z Frimburka, který osvobodil obyvatele od daní a roboty, dal městské rychtě plnou svobodu, obci udělil právo vařit pivo a daroval jí i poplužní dvůr. Holice vzkvétaly a kromě pivovaru byla postavena také radnice a obecní lázně. Město získalo za jeho vlády také svůj znak, kde je na rozpůleném štítě v levém zlatém poli zobrazena roubená studna s vahadlem a v pravém modrém poli je kostelík s věží. Po jeho smrti se stal novým majitelem města Hynek Bradlecký z Mečkova, který však obluby předchozího majitele nedosáhl. Od roku 1507 zde vládl moravský šlechtic Vilém z Pernštejna a v kupní smlouvě je poprvé zmiňováno „městečko Holice“ a „ves Holice“ (dnešní místní část Staré Holice). Statut okresního města získaly Holice již v první polovině 19. století a městem byly vyhlášeny v roce 1931. Do historie města se výrazně zapsalo zejména období 2. světové války, v jejímž závěru sílil odpor vůči nacistickým okupantům. Boje s nacisty probíhaly v Holicích ve dnech 5. a 6. května 1945 a vzpomínkou této události je památník akademického sochaře Josefa Malejovského na místním hřbitově.

V letech 1949 – 1960 získaly Holice podruhé statut okresního města a rovněž se staly střediskovým místem spádových obcí. V rámci reformy veřejné správy, kdy došlo k přenesení působnosti státní správy na nižší samosprávné jednotky, se město Holice stalo od 1.1. 2003 obcí s rozšířenou působností (obec III. stupně).

Město Holice bylo od roku 2000 také sídlem „Regionálního svazku obcí Holicka“, který byl od roku 2002 převeden na „Dobrovolný svazek obcí Holicka“ a v současnosti jej tvoří 17 členů (obec Býšť, Dobříkov, Dolní Roveň, Dolní Ředice, Holice, Horní Jelení, Horní Ředice, Chvojenec, Jaroslav, Ostřetín, Poběžovice u Holic, Radhošť, Trusnov, Týnišťko, Uhersko, Veliny, Vysoké Chvojno).

6.2 Charakteristika města – základní údaje

Město Holice leží ve východních Čechách, konkrétně v severní části Pardubického kraje. Je vzdálené cca 20 km severovýchodně od krajského města Pardubic a přibližně stejná vzdálenost dělí Holice od Hradce Králové, Chrudimi a Vysokého Mýta.

Holice leží v mírně členitém terénu plochého pahorkatinového rázu v průměrné nadmořské výšce 245 m n. m. Z horopisného (geomorfologického) hlediska spadá území kolem Holic pod následující členění reliéfu: subprovincie Česká tabule, oblast Východočeská tabule, rozhraní celku Východolabská a Orlická tabule a podcelku Pardubická kotlina a Loučenská tabule.

Z geologického hlediska je území kolem Holic tvořeno druhohorními (křídovými) usazeninami, jako jsou např. pískovce a jílovce. Ty jsou ale na většině území překryty kvarténními sedimenty. Jde v první řadě o akumulace naplavenin vodních toků (Labe, Loučná, Orlice), vytvářející říční terasy složené ze štěrkopísku a písku. Dále se jedná o eolické sedimenty, konkrétně váté písky, které tvoří ojediněle se vyskytující písečné přesypy.

Pokud jde o občanskou vybavenost, potřebnou úroveň doplňuje síť obchodů, drobných živností, rozmanitých služeb, restauračních a ubytovacích zařízení, školských, kulturních a sportovních zařízení a také zdravotnických a sociálních zařízení. Město má zajištěno spojení s blízkým okolím i s dalšími městy v ČR prostřednictvím autobusové a železniční dopravy.

Město Holice je v současné době členem Dobrovolného svazku obcí Holicka a Sdružení měst a obcí regionu pro podporu cestovního ruchu Východní Čechy.

6.3 Socioekonomická analýza

6.3.1 Obyvatelstvo

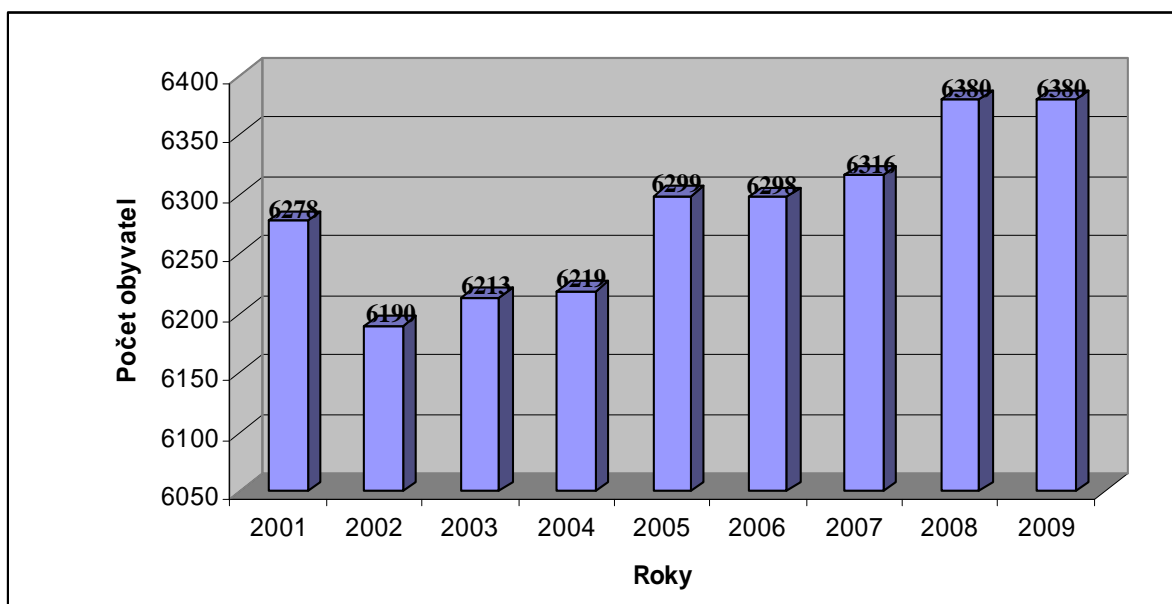
Relevantní údaje o obyvatelstvu na území města Holic poskytuje Český statistický úřad, Krajská správa Pardubice, na základě výsledku statistického šetření. Jedná se zejména o demografickou statistiku, Městskou a obecní statistiku, o Sčítání lidu, domů a bytů a další zdroje.

Na území města Holic žilo k 1.1.2005 celkem 6299 osob, z toho bylo 3050 mužů (48,42%) a 3249 žen (51,58%). Od roku 2001 roste celkový počet obyvatel města Holic (z 6190 osob v roce 2001 na nynější počet obyvatel k 1.1.2009 celkem 6380osob).

tab. 15: Obyvatelstvo podle věku k 31.12.2006 - oblast Holicko

	Celkem	Muži	Ženy
Celkem	16 497	8 090	8 407
0 – 14	2 530	1 336	1 194
15 - 64	11 652	5 862	5 790
65 +	2 315	892	1 423
Index stáří ¹⁵	91,5	66,8	119,2
Index ekonom. zatížení ¹⁶	41,6	38,0	45,2
Průměrný věk	39,7	37,9	41,4

Zdroj: ČSÚ Pardubice

Zdroj: ČSÚ, vlastní tvorba

Graf 7 Vývoj počtu obyvatel v Holicích za období 2001 - 2009 k 1.1. daného roku

¹⁵ počet osob ve věku 65 + na 100 dětí ve věku 0 – 14 let

¹⁶ počet dětí ve věku 0 – 14 let a osob ve věku 65+ na 100 osob ve věku 15 – 64 let

6.3.2 Bydlení

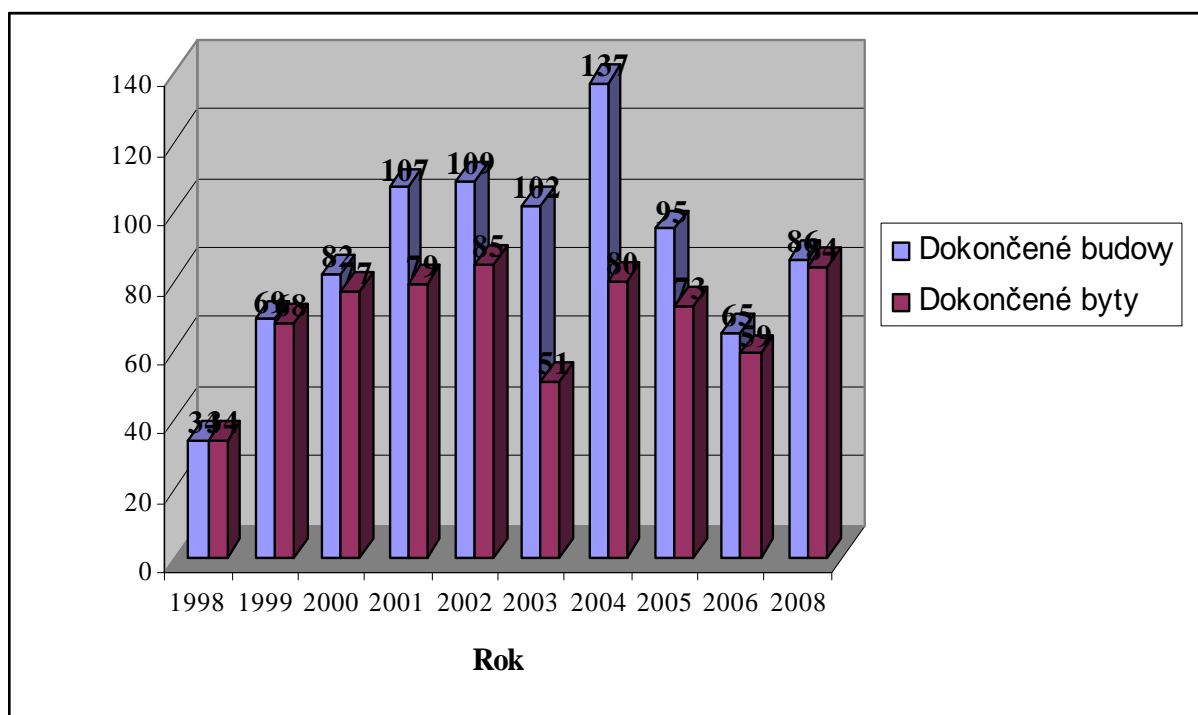
Údaje o domovním a bytovém fondu v Holicích jsou rovněž převzaty z ČSÚ, SLDB 2001.

6.3.2.1 Domovní fond

V roce 2001 bylo v Holicích celkem 1 659 domů, z nichž 86,1 % tvořily domy trvale obydlené (tj. domy s byty, ve kterých byla alespoň jedna osoba hlášena k trvalému pobytu). Ze všech trvale obydlených domů v Holicích tvořily 92,2 % domy rodinné a 5,2 % domy bytové.

6.3.3 Bytová výstavba

Počet dokončených bytů v letech 1997 – 2004 ukazuje na oživení bytové výstavby v Holicích. V letech 2001 – 2004 bylo v Holicích dokončeno celkem 172 bytů, z toho bylo 104 v nových bytových domech, 29 v nových rodinných domech a 14 bytů v nástavbách, vestavbách a přístavbách.

Zdroj: ČSÚ, vlastní tvorba

Graf 8 Vývoj dokončených bytů a budov v Holicích v letech 2000 - 2004

Z grafu vidíme, že počet dokončených bytů i postavených budov (ve vlastnictví města nebo soukromých subjektů) se pozvolně zvyšuje. Množství bytů ovlivnila rozsáhlá výstavba organizovaná městem, při které se město rozšířilo o Mušku 1, 2, 3, 4 a Mušku 5. Část projektu byla řízena obcí (Muška 1, Muška 2, Muška 3), na tuto část jí byla poskytnuta státní dotace. Mušku 4 postavilo BW stavitelství s možností prodeje bytů zainteresovaným klientům. Muška 5 je ve vlastnictví družstva.

6.4 Daňové výnosy města Holic (v mil. Kč)

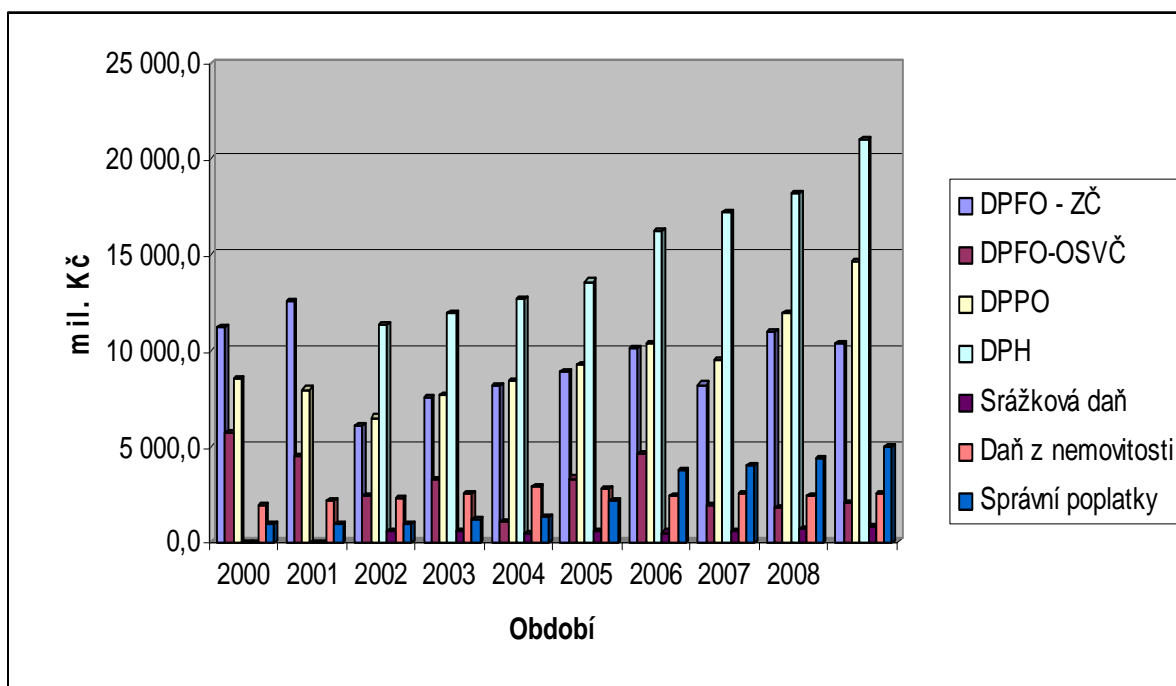
Daňový výnos	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
DPFO - ZČ	12 595,6	6 034,6	7 589,3	8 196,5	8 877,3	10 106,3	8 213,3	10 917,0	10 357,5
DPFO-OSVČ	4 456,6	2 369,1	3 205,9	1 003,0	3 318,2	4 656,0	1 950,0	1 761,6	2 041,2
DPPO	7 967,6	6 507,7	7 670,5	8 452,9	9 232,9	10 336,0	9 513,0	11 997,6	14 691,6
DPH	0,0	11 307,7	11 922,7	12 737,3	13 606,4	16 283,7	17 247,6	18 239,7	21 035,6
Srážková daň	0,0	531,4	519,8	489,9	587,7	500,7	542,0	663,5	847,2
Daň z nemovitosti	2 161,0	2 291,4	2 506,9	2 923,0	2 729,0	2 413,3	2 543,3	2 454,4	2 548,5
Správní poplatky	981,2	965,4	1 168,4	1 264,0	2 141,5	3 765,8	4 016,3	4 333,0	4 962,1

Zdroj: údaje poskytnuty z městského úřadu

Přehled daňových příjmů města za rok 2008

	Schválený rozpočet 2008	Skutečnost rok 2008	% plnění
Daňové příjmy	58 020,0	59 275,6	106,7%
Daňové výnosy	46 000,0	48 948,7	105,9%
Daň z příjmu ze závislé činnosti	8 550,0	10 357,5	121,1%
Daň z příjmu fyzických osob	1 920,0	2 041,2	106,3%
Daň z příjmu právnických osob	13 300,0	14 691,8	110,5%
DPH	21 470,0	21 035,7	98,0%
Srážková daň	460,0	822,5	178,8%

Zdroj: Výsledky hospodaření za rok 2008, www.mestoholice.cz

Zdroj: údaje poskytnuty městským úřadem Holice, odbor daní

Graf 9 Vývoj daňových výnosů - skutečnost město Holice v období 2000 - 2008

Jedním z nejdůležitějších příjmů do rozpočtu města byla daň z příjmů fyzických osob se sídlem na území města. V roce 2002 se změnila legislativa v přerozdělování daňových výnosů. Tímto krokem se obce ocitly v situaci, kdy jim do rozpočtu proudilo méně peněz. Od roku 2002 se dalším vysokým příjmem stalo DPH tvořící nejvyšší podíl dodnes. Nepostradatelným příjmem daň z nemovitostí, která je ve 100% výši příjmem obce.

Jen pro zajímavost procentní podíl obce Holice na celostátním výnosu daní podle § 4 odst. 1 písm. b) až f) zákona o rozpočtovém určení daní činil k 1.1.2008 **0,038586**

6.5 Ekonomika

6.5.1 Zaměstnanost

Největšími zaměstnavateli ve městě jsou firmy BSH Holice, a. s. (přibližně 252 zaměstnanců) a BV elektronik, s. r. o. (přibližně 400 zaměstnanců). Tradice výrobního sektoru v Holicích spočívá ve strojírenském a elektrotechnickém průmyslu. Strojírenský průmysl reprezentuje například firma BSH Holice, a. s. a elektrotechnický průmysl

v současné době reprezentuje BV elektronik s. r. o. Stavitelství je zastoupeno BW stavitelství, a. s.

Celkový počet registrovaných ekonomických subjektů se sídlem v Holicích v letech 2000 – 2004 rostl.

Jen pro porovnání bylo k 31.12.2004 v Registru ekonomických subjektů evidováno v Holicích celkem 1440 ekonomických subjektů se sídlem na území obce, z toho bylo 1256 fyzických osob (o 10 více než k 31.12.2003). Z celkového počtu 1 256 fyzických osob bylo 1 105 živnostníků a 66 samostatně hospodařících rolníků včetně zemědělských podnikatelů. V Registru bylo dále evidováno 184 právnických osob, z toho 74 obchodních společností (včetně akciových společností) a 3 družstevní organizace.

Z celkového počtu 1 440 registrovaných ekonomických subjektů se sídlem v Holicích k 31.12.2004 bylo nejvíce ekonomických subjektů v odvětví obchod, prodej a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží (461), v průmyslu (330) a v odvětví ostatní obchodní služby (200).

Oproti tomu k 31.12.2007 již v Holicích bylo celkem 1 502 podnikatelských subjektů, z toho bylo 1 284 fyzických osob, 1 138 živnostníků, 218 právnických osob, 87 obchodních společností, 6 družstev a ani jeden státní podnik.

Pro lepší představu o vývoji ekonomických subjektů jsem údaje uspořádala do tabulky. Porovnávám město Holice a Pardubice, ale pouze v roce 2007. Aktuálnější údaje bohužel nebyly k dispozici.

Města	Celkem	FO	z toho živnostníků	PO	Z toho		
					obch. společnosti	družstva	st. podnikové
Holice	1 502	1284	1 138	218	87	6	-
Pardubice	22 481	17 470	15 941	5 011	2 804	83	9

Zdroj: <[http://www.pardubice.czso.cz/xediciplan.nsf/t/4C002DCA9B/\\$File/53133909108.xls](http://www.pardubice.czso.cz/xediciplan.nsf/t/4C002DCA9B/$File/53133909108.xls)>, Statistická ročenka 2008 Pardubický kraj

V tabulce je počet ekonomických subjektů v obci Holice 1 502. Z toho je 1 284 fyzických osob, jejichž část tvoří 1 138 živnostníků a dále z celkového počtu podnikatelů je 218 právnických osob. Pro porovnání jsem uvedla i oblast Holicka (včetně okolních obcí, které pod obec s rozšířenou působností spadají) a celková výše ekonomických subjektů, která je 3 554.

	Ekonomické subjekty celkem	podle právní formy					podle vybraných odvětví			
		fyzické osoby	z toho		právnícké osoby	z toho obchodní společnosti	zemědělství, lesnictví	průmysl	stavebnictví	obchod
			živnostníci	samostatně hospodařící rolníci						
Holice	1 502	1 284	1 138	66	218	87	78	327	156	398
Holicko	3 554	3 059	2 543	357	495	176	425	675	438	831

Zdroj: <http://www.pardubice.czso.cz/xe/ediciplan.nsf/publ/531339-09-za_rok_2007>, vlastní tvorba

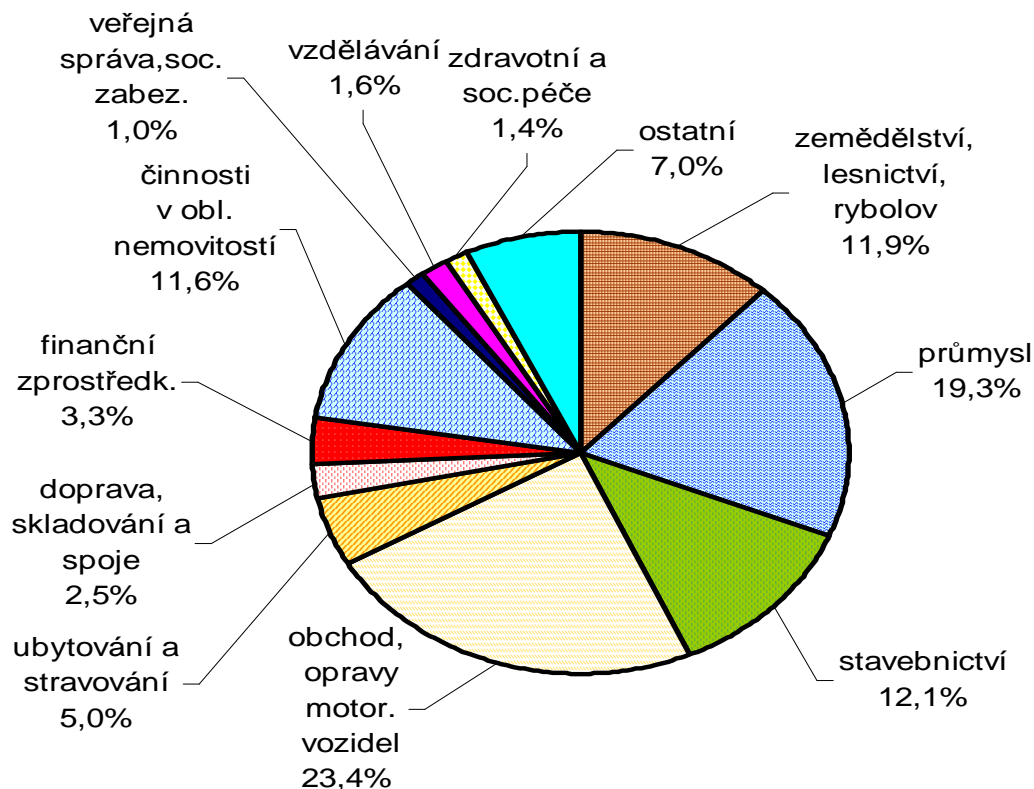
Z porovnání v tabulce vyplývá, že obec Holice se svým počtem ekonomických subjektů podílí na celkovém počtu ekonomických subjektů v období Holicka 42 %. Nejvyšší zastoupení podle právní formy mají v obci živnostníci a podle odvětví převažuje obchod a za ním následuje průmysl.

6.5.2 Ekonomické subjekty se sídlem na území správního obvodu k 31.12.2006

tab. 16: Ekonomické subjekty podle počtu zaměstnanců

Počet zaměstnanců	Počet subjektů celkem	v tom			
		v sídle správního obvodu		v ostatních obcích	
		celkem	podíl (%)	celkem	podíl (%)
Celkem	3 461	1 477	100,0	1 984	100,0
neuvedeno	1 912	804	54,4	1 108	55,8
bez zaměstnanců	1 226	514	34,8	712	35,9
1 - 5	220	107	7,2	113	5,7
6 - 19	71	30	2,0	41	2,1
20 - 99	29	20	1,4	9	0,5
100 - 499	3	2	0,1	1	0,1
500 - 999	-	-	-	-	-
1 000 a více	-	-	-	-	-

Zdroj: <<http://www.mestoholice.cz/file.php?nid=738&oid=938051>>, ČSÚ

Zdroj: <<http://www.mestoholice.cz/file.php?nid=738&oid=938051>>

Graf 10 Struktura podle odvětví činností k 31.12.2006

6.6 Terciérní sféra

Terciérní sféra je zastoupena především širokým spektrem živností (např. klempířství, čalounictví, topenářství, kadeřnictví, kosmetický salon), které poskytují služby, dále sítí obchodů (potraviny a ostatní obchody), činností nevýrobních subjektů (restauračních zařízení, stravovací a ubytovací zařízení, čerpací stanice) a ostatních (např. bazar).

V Holicích působí různě zaměřené subjekty (restaurace, bary, snack-bary, pizzerie, rychlá občerstvení, kavárny, cukrárny apod.) za účelem poskytnutí pohostinství nebo občerstvení.

Vybavenost města např. čistírnou, různými opravami, kadeřnictvím bych hodnotila spíše jako průměrnou.

K nákupu potravin využívají občané zejména místní supermarkety, ale oblečení nakupují nejčastěji v Pardubicích nebo Hradci Králové.

Největší zaměstnavatelé

Název	Činnost
BV Elektronik, s. r. o. – provoz Holice	výroba transformátorů a tlumívek
Erwin Junker – BSH Holice, a. s. – provoz Holice	stroje a zařízení na kovovýrobu (brousící stroje)
Pacific Direct, s. r. o. – Holice	výroba kosmetických přípravků
FEIFER – kovovýroba, spol. s. r. o. – Holice	výroba páskovací, balící techniky a příslušenství
Město Holice	všeobecné činnosti veřejné správy
GOLDfren – Spaček produkt – Poběžovice	výroba brzdových elementů
Střední průmyslová škola automobilní - Holice	vzdělávání
PENTA servis, spol. s. r. o.	páskovací a obalová technika, obalové materiály
BW stavitelství, s. r. o.	stavebnictví
Dvořák-Karlík, plyn – servis, instalace	voda, topení, plyn
Götzlová Darina	účetnictví, daňové poradenství
M-BYT	bytový textil

Zdroj: ČŠU, www.mestoholice.cz, vlastní tvorba

V Holicích samozřejmě působí mnohem více ekonomických subjektů, ale já jsem vybrala pouze některé.

7 Charakteristika vybraných zaměstnavatelů

7.1 BV Elektronik, s. r. o.

7.1.1 Profil společnosti

Firma BV elektronik s. r. o. je ekonomicky stabilní, středně velká česká firma bez zahraniční účasti s progresivním programem v oblasti návrhu, vývoje a výroby transformátorů a ostatních vinutých dílů pro elektrotechnický průmysl. Je zaměřená na trvalé dosahování smluvené úrovně jakosti svých výrobků tak, aby zákazníkovi byla splněna jeho očekávání a požadavky v oblasti jakosti, ceny a časové dostupnosti výrobků.

Firma byla založena v roce 1993 jako samostatný výrobní závod mateřské firmy Tronic s. r. o. Firma BV elektronik, s. r. o. přebrala postupně veškerou opakovanou sériovou výrobu z firmy Tronic a jen částečným objemem výroby realizuje nové typy transformátorů a vinutých dílů podle požadavků zákazníka. Za 10 let svého trvání firma získala velmi solidní zkušenosti v oblasti sériové výroby a realizace nových typů výrobků.

V současné době firma disponuje stabilizovaným kádrem cca 400 zaměstnanců. Má velmi dobré technické a předvýrobní zázemí včetně vlastní údržby a nástrojárny.

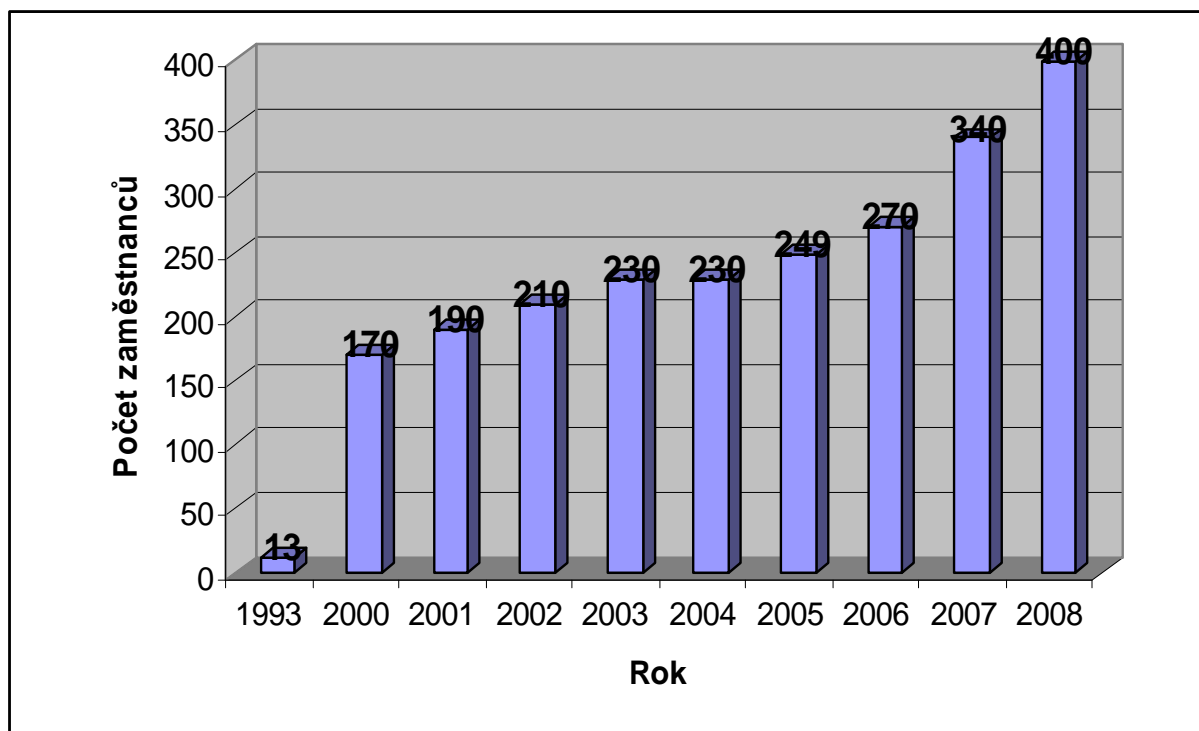
Jakost výrobků je podmíněna jak kvalitními vstupními materiály, tak kvalitním prováděním předepsaných technologických operací v průběhu realizace výrobku. Systém kontroly kvality začíná vstupní technickou kontrolou materiálu, přes samokontrolu každé předepsané výrobní operace. Poté je kvalita prověřována samostatnými kontrolními operacemi v průběhu výroby. Samozřejmostí je 100% výstupní kontrola parametrů u všech typů výrobků.

Dalším rozhodujícím faktorem kvality je kvalitní technologická příprava výroby. Každý výrobní útvar má svého technologa, který výrobu připravuje ve smyslu zpracování úplného technologického postupu. Výrobní dokumentaci doplňuje externími dokumenty požadavků zákazníka tak, aby výroba měla k dispozici komplexní požadavek zákazníka na výrobek. Technolog spolu s mistrem popřípadě vedoucím kontroly provádí namátkové kontroly výrobních procesů nezávisle na předepsaných kontrolách technologického postupu.

Ke kvalitě výrobku přispívá i kvalitní infrastruktura. Společnost disponuje rozsáhlou počítačovou technikou, kterou udržuje správce počítačové sítě. V průběhu roku 2003 zavedla nový komplexní informační systém. Dalším podpůrným útvarem firmy je vlastní všeobecná, mechanická a elektrická údržba. Všeobecná údržba zajišťuje údržbu infrastruktury v oblasti pracovního prostředí. Na přelomu roku 2005/2006 prošla firma generální stavební rekonstrukcí a disponuje jak novými výrobními, tak obchodně technickými prostory včetně nových prostor skladů a expedice. V roce 2007 se firma rozšířila do nově zakoupených prostor v objektu bývalé TMS v Holicích. Rekonstruovala zde výrobní halu a převedla část výroby. V roce 2008 uvedla do provozu nové skladové prostory se systémovými vozíky. Na další rozvoj v této lokalitě žádá firma o poskytnutí dotace z EU.

Značně se touto rekonstrukcí zlepšila distribuce materiálu ze skladu, která nyní probíhá pomocí dvou výtahů z nichž jeden je možno provozovat s vnitřní obsluhou. Mechanická a elektrická údržba zajišťuje spolehlivý chod strojního vybavení firmy. Firma disponuje též kvalitními poloautomaty na navíjení od renomovaných firem jako je firma Meteor nebo firma Marsilli. Kvalita těchto strojů přispívá nejen k tomu, aby výroba byla efektivní, ale odráží se též na kvalitě výrobku.

Strategické cíle si společnost stanovuje jako jednotlivé cíle pro daný rok – maximalizace obrátu, spokojenost zákazníků, spokojenost jejich zaměstnanců, pokud možno další rozvoj firmy atd.

Zdroj: BV elektronik, s. r. o., vlastní tvorba

Graf 11 Vývoj zaměstnanců BV elektronik, s. r. o. v letech 1993 - 2008

Vzhledem k tomu, že BV elektronik, s. r. o. má sídlo v Praze, do rozpočtu města nepřispívá. Z grafu vidíme, že v průběhu 15 let se počet zaměstnanců zvýšil několikanásobně. Nejvíce se ovšem společnost rozšířila v posledních dvou letech. Společnost působí pozitivně na město a život jeho obyvatel, protože vytváří pracovní místa a tím snižuje i nezaměstnanost.

Společnost s městem nijak nespolupracuje, pokud o to není výslovně požádána či ona sama nežádá. V případě společenských událostí či drobných akcí se společnost ráda podílí drobným finančním příspěvkem.

Podle mého názoru společnost ovlivňuje z velké části město tím, že zaměstnává obyvatele města a okolí. Někteří lidé se za prací i přestěhují a postaví si v Holicích rodinný domek či pronajmou byt. Na základě pohybu obyvatelstva se zvyšuje i počet obyvatel města, kteří tam mají trvalé bydliště.

Společnost vlastní několik výrobních objektů, které v Holicích zakoupila a provozuje v nich svou činnost. Jedinou finanční částku, kterou logicky vynakládá, je placená daň z těchto nemovitostí, jejíž 100% výše jde přímo do rozpočtu města.

Jak jsem se již zmínila, BV elektronik vlastní několik objektů, kterými jsou:

- objekt Botana – zakoupen v roce 2004 (byl již prodán)
- objekt bývalé TMS – zakoupen v roce 2006, tento objekt je v současné době v rekonstrukci

BV elektronik s. r. o. patří k jedné z největších společností nacházejících se v Holicích. Další růst společnosti a zvyšující se počet zaměstnanců bude mít na město nadále pozitivní dopad. Nezaměstnanost se bude snižovat a pokud si v řešení problémů město a BV elektronik vyjdou navzájem vstříc, dojde i ke společenskému rozvoji.

7.2 Pacific Direct, spol. s. r. o.

Pacific Direct, s. r. o. (původně WISAM) byla založena v roce 1993 panem Martinem Samkem. Začátky jejího působení jsou spjaty čistě s velkoobchodní činností – „specializovaný velkoobchod hotelové kosmetiky, pokojových a koupelnových doplňků spotřebního charakteru“. Současně s prudkým nárůstem objemů prodeje došlo v roce 1995 k nákupu strojního vybavení a první vlastní výrobě. Ve velmi krátkém časovém horizontu se společnost stala největším dodavatelem svého druhu v České republice.

K zásadnímu zlomu ve vývoji došlo v roce 1997, kdy pan Martin Samek prodal majoritní podíl (51%) společnosti Pacific Direct Ltd. se sídlem ve Velké Británii. Tímto krokem se společnost zařadila do společenství firem působících pod managementem britské společnosti Pacific Direct, globálně vystupujících pod jednotným názvem „Pacific Direct Group“.

Postupně vznikla potřeba celosvětové prezentace jednotlivých členů skupiny pod jednotným názvem. Proto se dne 1. ledna 2003 změnil původní název Wisam, spol. s. r. o. na Pacific Direct, s. r. o., což byl poslední krok ke spojení sil společností.

Pro český i zahraniční trh spotřební kosmetiky nabízí bohatý výběr přípravků pro péči o pleť, vlasy a tělo.

Pod přísnou licencí majitelů značky vyrábí luxusní značkovou kosmetiku a doplňky. Tyto produkty jsou určeny pro nejluxusnější 5hvězdičkové hotely ve více než 100 zemích po celém světě.

V současné době zaujímá export 70 % z celkového obrátu společnosti Pacific Direct. Nejčastěji směřují dodávky do Západní Evropy, USA a na Blízký Východ.

V portfoliu výrobků firmy Pacific Direct lze nalézt výrobky všech cenových kategorií dle specifik trhu, počínaje nejlevnějšími produkty až po výrobky značkové kosmetiky, určené především hotelům 4 a 5 hvězdiček, stejně jako luxusní i levnější spotřební kosmetika, včetně logované kosmetiky.

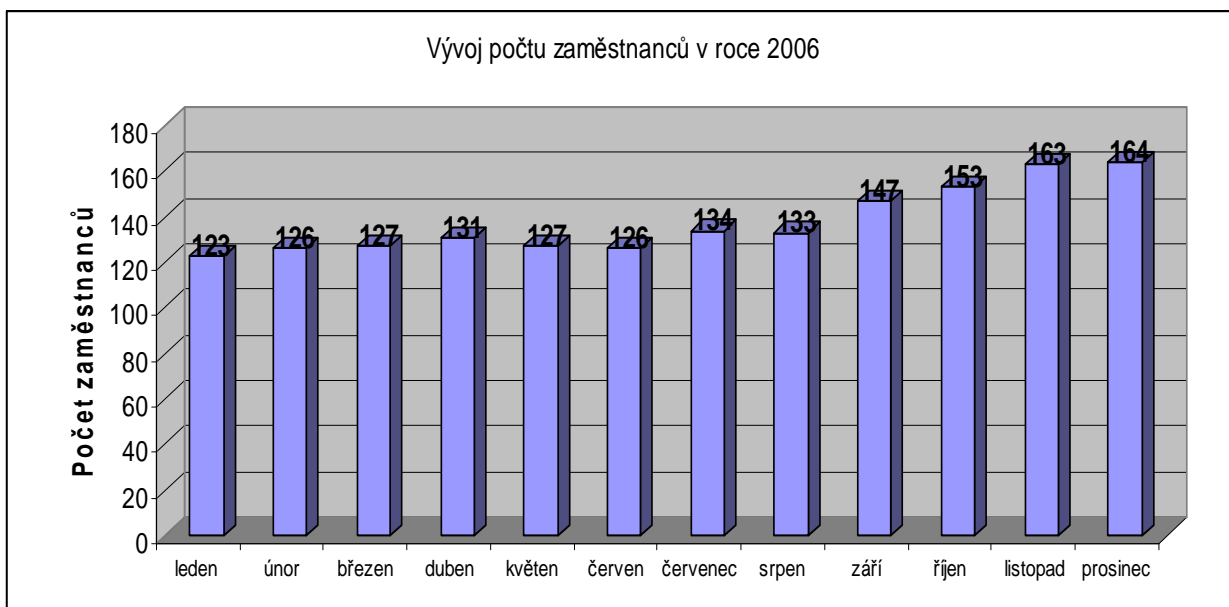
Výroba je rozdělena do čtyř hlavních oblastí:

- a) 0. výroba – výroba plastových lahvíček (PE, PP a PETG)
- b) 1. výroba – výroba kosmetiky
- c) 2. výroba – plnění kosmetiky a finální balení
- d) 3. výroba – sítotisk – potiskování lahvíček

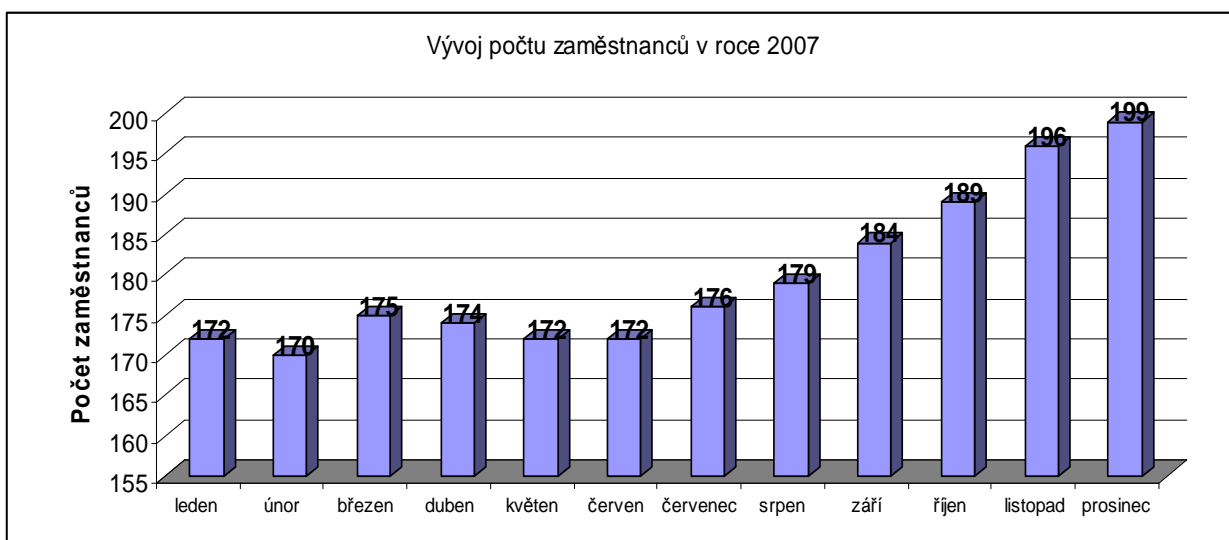
Společnost má obchodní zastoupení v Bedford/UK (Head office), Chicago/USA, Munich/Germany, Cairo/Egypt, Dubai/SAE, Hong Kong/China, Singapore.

Výrobní pobočky má v České republice a Číně.

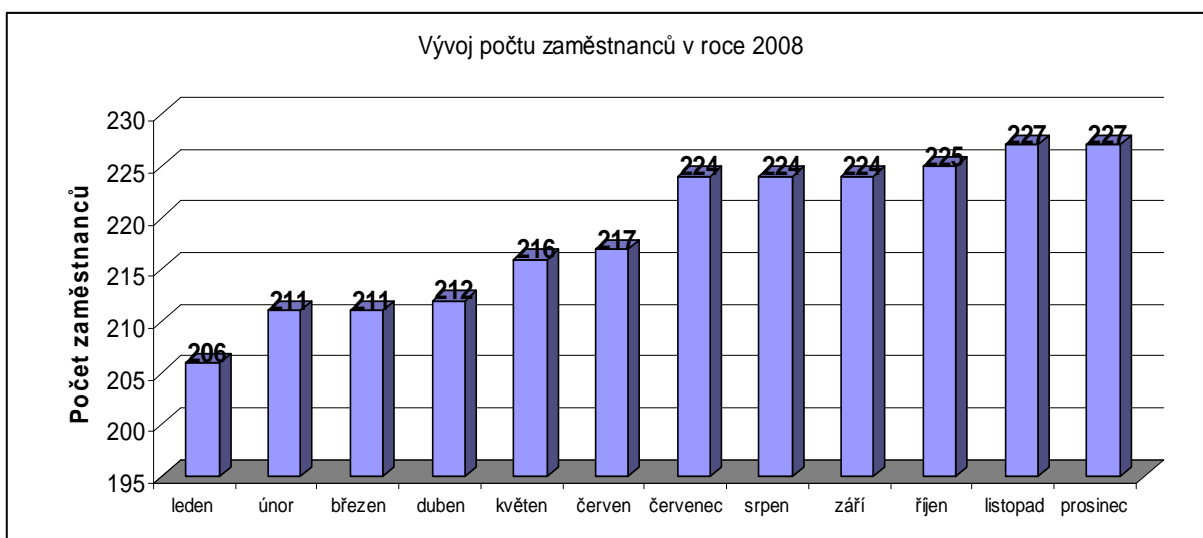
Současná výrobní kapacita je v součtu více než 85 miliónů naplněných lahví a tub ročně. S rezervou místa i strojů je zde potenciál k navýšení výkonu. Podnik má vlastní novou laboratoř, na kterou dohlíží kvalifikovaný chemik s více než 10 letou zkušeností v kosmetickém průmyslu. Tato skutečnost umožňuje velkou flexibilitu ve formulaci a testování nových produktů.

Zdroj: informace od firmy Pacific Direct, s. r. o., vlastní tvorba

Zdroj: informace od firmy Pacific Direct, s. r. o., vlastní tvorba

Zdroj: informace od firmy Pacific Direct, s. r. o., vlastní tvorba

Graf 12 Vývoj počtu zaměstnanců ve společnosti

Na grafech můžeme vidět rostoucí vývoj počtu zaměstnanců za období roku 2006 – 2008. Podle posledních poskytnutých údajů začátkem roku 2009 ve společnosti pracovalo přibližně 224 lidí. Pacific Direct poskytuje svým zaměstnancům odvoz do zaměstnání a to na jednu pracovní směnu z Týniště a blízkého okolí.

Spolupráce Pacific Direct, s. r. o. a města je téměř nulová. Společnost má sídlo ve Velké Británii, a proto jedinými finančními prostředky plynoucími do rozpočtu města jsou daně z nemovitostí.

Společnost ovlivňuje město z hlediska pracovních příležitostí a vytváření nových pracovních míst pro obyvatele Holic a blízkého okolí. Sponzorských akcí se Pacific účastní pouze minimálním zapojením.

Zajímá se o ochranu životního prostředí a také se angažuje v různých akcích na jeho ochranu.

7.3 Penta - servis, spol. s. r. o.

7.3.1 Profil společnosti

Penta – servis, spol. s. r. o. byla založena v listopadu roku 1992. Základ společnosti tvoří pracovníci s třicetiletou praxí v oboru páskovací a obalové techniky. V počátečním

období spočívalo těžiště působnosti v zajišťování servisní a obchodní činnosti v oblasti páskovací a obalové techniky, především ze sortimentu bývalé společnosti Kovopodnik Holice. Postupně se společnost rozvíjela a získala nové zázemí v podobě rozsáhlých výrobních, předváděcích a skladovacích prostorů.

V současné době Penta - servis disponuje 2500 m² skladové plochy a 150 m² předváděcích prostor, ve kterých má zákazník možnost vyzkoušet si většinu nabízených standardních strojů.

Hlavní části sortimentu firmy z oblasti páskování a balení:

- páskování, páskovací stroje
- balení, balicí stroje,
- ovíjení, ovíjecí stroje
- lepení, lepicí stroje
- obaly, obalové materiály
- bazar, repasované stroje

Společnost též poskytuje poradenské a konzultační služby při výběru vhodného zařízení pro vybavení expedic. Základní typy strojů je možno opět vidět v předváděcí místnosti. Dále provádí záruční a pozáruční servis na dodané stroje do 24 hodin, dílenské opravy páskovacích, vázacích a balicích strojů na PP a papírové pásy. Vzhledem k tomu, že mají bohaté zkušenosti, poradí si i se servisem konkurenčních strojů.

Penta – servis, s. r. o. nabízí i obaly, jako jsou PP pásy, teplem smrštitelné fólie, stretch fólie a ostatní druhy pásků.

Tato společnost má sídlo v Holicích, čímž veškeré daně platí na finančním úřadě v Holicích. Vlastní zde také dva objekty. V jednom objektu je místnost se stroji na představení jejich funkce zákazníkovi a také kanceláře. Druhý slouží jako sklad firmy. Za obě budovy společnost platí daň z nemovitosti městu 21.400,- Kč, což jde 100% do rozpočtu města Holice.

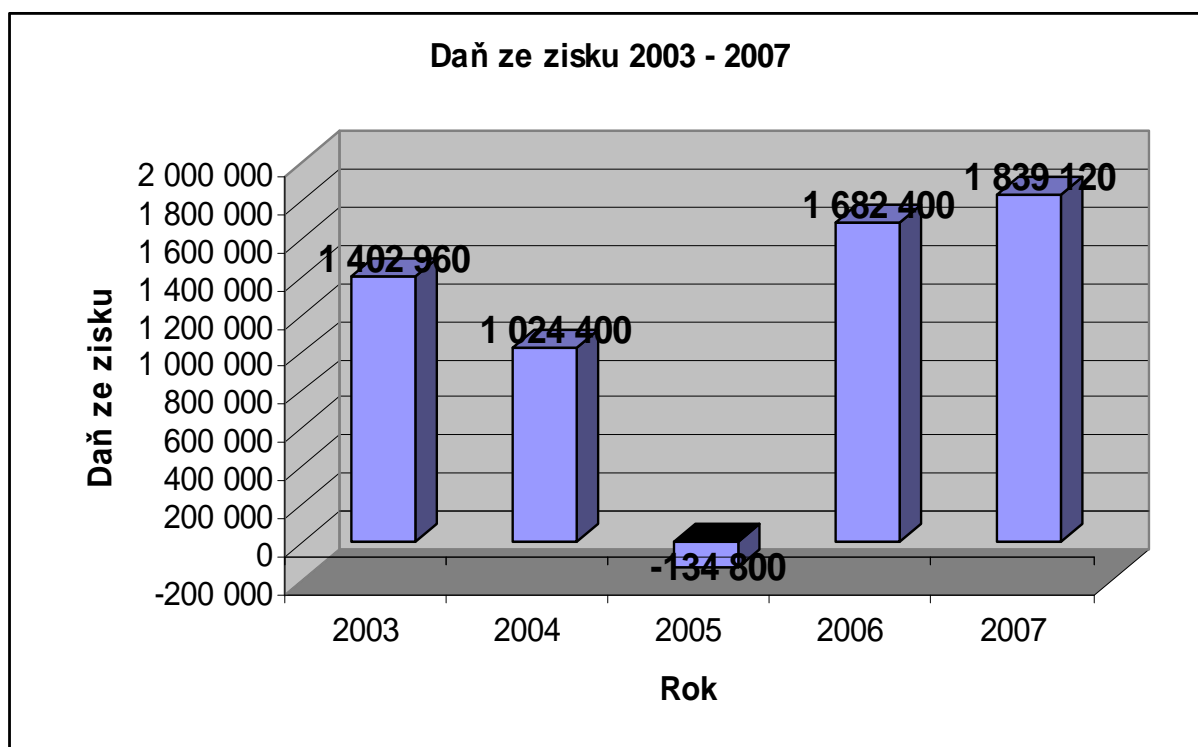
Pokud se zaměříme na strategické cíle společnosti, přirozeně jedním z hlavních cílů je maximalizace zisku. Dalšími cíli jsou udržení se na trhu a být konkurenceschopnou vůči

ostatním společností. Penta – servis, s. r. o. má druhým rokem zavedeny normy IZO, což její majitelé považují také za velký úspěch. Původně se společnost zabývala pouze servisem zařízení páskovací a obalové techniky, ale potom začala i s prodejem zboží. Rozšířila spolupráci se zahraničím a zlepšila si ekonomickou situaci.

Penta – servis spolupracuje se zahraničními společnostmi přibližně 10 – 15 let. Její prioritou je ale spolupráce zejména s tuzemskými, např. Technology Jablonec nad Nisou, GRANITOL (v Berouně), ROLOFOL atd.

Společnost má v letošním roce 23 zaměstnanců. Vývoj jejich počtu je jednoduchý – v roce 1992 byla společnost založena 3 majiteli. Každým rokem se počet zaměstnanců přibližně o jednoho zvyšoval.

V současné době se bohužel počet jejich zaměstnanců možná sníží, kvůli ekonomické krizi. Majitelé preferují udržet si své zaměstnance za cenu snížení mzdových nákladů.

Zdroj: údaje poskytnuté od Penta – servis, spol. s. r. o., vlastní tvorba

Graf 13 Přehled daně ze zisku Penta - servis, s. r. o.

Společnost se snaží poskytovat malé sponzorské příspěvky na akce, které jsou konané městem či Kulturním domem Holice v rámci jejich možností. Vzhledem k tomu, že majitelé jsou z Holic, charakterizovala bych jejich vztahy s městem jako velmi pozitivní. Při jakémkoliv problému, který nastal nebo v budoucnu může nastat, jsou ochotni spolupracovat a dohodnout se na rozumném řešení pro obě strany.

Na závěr celé mojí práce jsem vytvořila dotazník, kde se pěti otázkami ptám výše zmíněných společností na jejich subjektivní názor na spolupráci města a podnikatelů. Bohužel jsem obdržela pouze dva vyplněné dotazníky a to od BV elektronik, s. r. o. a Penta – Servis, s. r. o. Oslovená společnost Pacific Direct se k dotazníku nijak nevyjádřila.

Dané odpovědi z dotazníků v příloze 1 na mě působí více negativním dojmem. Každý občan má na tuto problematiku odlišný názor, který je jiný i podle toho, ve které věkové kategorii se dotázaný nachází. Ti podnikatelé, kteří v Holicích podnikají mnoho let, nemají převážně žádné připomínky ke spolupráci s městem, jelikož ji ani moc nevyužívají. Mladší generace možná očekává vyšší podporu od města v jejich rozvoji.

Závěr

V závěru mé diplomové práce jsem vyhodnotila danou analýzu zmíněných společností. Z přibližně 10 subjektů, které jsem oslovila a požádala o informace, se mnou byly ochotny spolupracovat pouhé tři. Při schůzce s panem starostou Mgr. Pavlem Hladíkem jsem zjistila, že společnosti s městem moc spolupracovat nechtějí. I přesto, že se město snaží je oslovit a zapojit do konkrétních akcí, velká část společností o spolupráci zájem nemá. O tom jsem se také přesvědčila, když jsem jednotlivé subjekty oslovila a žádala o informace či schůzku. Byla jsem většinou neúspěšná a nebo „odbyta“ výmluvami.

Na základě mé analýzy týkající se role podnikatelského sektoru, jsem dospěla k přesvědčení, že podnikatelský sektor a město Holice spolu téměř nespolupracují. Nejedná se pouze o spolupráci na financování důležitých událostí ve městě, ale i účast na zasedání města při rozhodování o podstatných bodech, které se podnikatelského sektoru mohou také týkat. Pravděpodobně je to časová tíseň, ve které se podnikatelé nachází při zabezpečení pracovních zakázek pro své zaměstnance, lenost a nebo nezájem spolupracovat, co vede k této situaci. Z pohledu podnikatelů můžeme chápat, že spolupracují minimálně a nebo vůbec, protože to pro ně není nijak výhodné. Poskytnutí sponzorského daru a nebo účast na důležité události, přináší podnikateli pouze prospěch a zviditelnění. Pocit z dobrého výsledku je individuální jak pro město, tak pro podnikatele.

Myslím si, že největším problémem spolupráce města a podnikatelského sektoru je sídlo dané společnosti. V Holicích se sice nachází mnoho podnikatelských subjektů, ale velké množství z nich má sídlo v zahraničí a nebo v některém jiném městě České republiky.

K jednodušší spolupráci dochází s podnikatelskými subjekty se sídlem v Holicích a jejichž majitelé jsou rovněž z Holic. Jejich vztah s obyvateli a městem je mnohem užší a bližší než vztah zahraničních podnikatelů. Tyto podnikatelské subjekty sídlící v Holicích mohou být osloveny k účasti na sponzorských akcích či slavnostech. Jednou z takových společností je Penta – Servis, s. r. o. nebo společnost Feifer, s. r. o., které se snaží přispívat i různými částkami např. do tomboly, na slavnosti města, opravu muzea Dr. Emila Holuba atd.

Jak jsem již zmínila, zahraniční podnikatelé se s městem o jakékoliv spolupráci téměř nekomunikují. Společnost sice vykonává činnost v Holicích, ale její majitel je např.

z Německa (BSH – Junker) a není s ním žádná dohoda. Zaměstnanci i vedoucí pracovníci jsou ve všech krocích, které provádějí, řízeni z venčí, a tak nemá společnost možnost se v jakékoliv spolupráci realizovat. I přesto, že společnost se zahraničním vlastníkem zaměstnává obyvatele z Holic a okolí, jejich negativní postoj ke spolupráci ovlivňuje město, ale i obyvatele. Společnost podnikající ve výrobě a následném vývozu svých produktů zatěžuje Holice vyšší automobilovou dopravou (zejména velkými počty kamionů). Pokud ovšem dojde na jednání města o opravě silnice a možná nějakém menším finančním podílení se zmíněného podnikatelského subjektu, je převážně jakákoliv účast odmítnuta.

Z toho plyne, že jediná výhoda z podnikatelského subjektu se sídlem v zahraničí je poskytnutí pracovních míst obyvatelům Holic. Do rozpočtu města neplynou daně placené zahraniční společností – ty plynou do dané země, kde má podnikatelský subjekt sídlo. Jediná platba do rozpočtu je daň z nemovitostí, v případě, že daná společnost vlastní nemovitost na území obce.

A jak se dívám já na tuto problematiku? Chápu podnikatelské subjekty, které se snaží maximalizovat svůj zisk, že nechtějí své vydělané peníze investovat do rozvoje technické infrastruktury či města. Na druhou stranu, proč se nepodílet na menším financování různých společenských akcí pořádaných městem, pokud na to podnikatelský subjekt bude mít vyhrazeny nějaké prostředky. Společnost se stane více známou, protože bude uváděna jako sponzor a u lidí si může více získat důvěru a tím i klienty.

Závěrem bych chtěla říci, že role podnikatelského sektoru v rozvoji obce je určitě velmi podstatná. Město se může rozhodnout investovat do průmyslových zón a tím připravit možnost pro rozvoj dalšího podnikání. Podnikatelský sektor ovlivní město tak, že může přilákat nové investory, vytvoří nové pracovní nabídky, zvýší se výstavba nových bytů, možná se zvýší i turistická návštěvnost města. Holice jsou malým městem s více jak 6 tisíci obyvatel, ale i přesto si myslím, že dokážou být atraktivní jak pro příchod nových investorů, tak pro začínající podnikatele.

Seznam literatury

1. KLÍMOVÁ, Viktorie. *Vývoj konceptu podnikatelské inkubace ve světě*. Brno: Masarykova univerzita, 2008. ISBN 978-80-210-4625-2.
2. ŽÍTEK, Vladimír; KLÍMOVÁ, Viktorie. *Podpůrná infrastruktura inovačního podnikání v regionech ČR*. Brno, Centrum výzkumu konkurenční schopnosti České ekonomiky. ISSN 1801-4496, 2007.
3. KLÍMOVÁ, Viktorie, *Rozvoj malého a středního podnikání*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-4239-1.
4. KLÍMOVÁ, Viktorie. *Regionální podpora podnikání*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-4399-2
5. SUCHÁNEK, Petr; DVOŘÁKOVÁ, Petra. *Úroveň informovanosti o podporách podnikání a jejich vztah k udržitelnému rozvoji regionů v ČR*. Firma a konkurenční prostředí. Vyd. 1. Brno: MZLU Brno, 2005. ISBN 80-7302-095-5.
6. PETŘÍČEK, Václav. *Vývoj podnikatelského prostředí v České republice*. Vyd. 1. Praha: Corona, 2006. ISBN 80-903363-6-1.
7. CASSON, M. *The Entrepreneur: An Economic Theory*, second edition. Edward Elgar Publishing, 2003.
8. BUSENITZ; BARNEY. *Differences between entrepreneurs and managers in large organizations*. Journal of Business Venturing, 1997.
9. ŽEHROVÁ, Jana; PFEIFEROVÁ, Daniela. *Finance municipalit*. Česká zemědělská univerzita v Praze. Provozně ekonomická fakulta. Vyd. 1. Praha. 2005. ISBN 80-213-1418-4.
10. SYNEK, Miloslav a kol. *Podniková ekonomika*. Vyd. 2. Praha: C. H. Beck, 2000. ISBN 80-7179-388-4.
11. PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy*. Vyd. 1. Praha: Victoria publishing, a. s., 1995. ISBN 80-7187-024-2.
12. PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha: Codex Bohemia, 1997. ISBN 80-85963-34-5.
13. GALVASOVÁ, I. a kol. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Brno: Georgetown, 2007. 140 s. ISBN 80-251-20-9.
14. MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*, Orac. Praha, 2000. ISBN 80-86199-23-1.

15. MATOUŠKOVÁ, Z.; MACHÁČEK, J.; POSTRÁNECKÝ, J.; TOOTH, P. *Regionální a municipální ekonomika*. Praha: VŠE, 2000. ISBN 80-245-0052-3.
16. TOTH, P. *Ekonomika měst a obcí*. Praha: VŠE, 1998. ISBN 80-7079-693-6.
17. VANHOVE, N.; KLASSEN, L. H. *Regional policy: A European Approach*. Saxon House Farnborough, 1980. ISBN-13: 978-1840149944.
18. PROVAZNÍKOVÁ, R.: *Financování měst, obcí a regionů*. Grada publishing, Praha, 2007. 280 stran. ISBN 978-80-247-2097-5.
19. HRABALOVÁ, S.: *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. Brno, 2004. 93 stran. ISBN 80-210-3356-8.
20. REKTOŘÍK J., ŠELEŠOVSKÝ J. a kolektiv: *Finance – rozpočty - účetnictví -, veřejná kontrola. II. díl*. 1. vyd. Brno-Praha: Masarykova univerzita v Brně, Ekonomicko-správní fakulta, Říjen 2002, 135 stran. ISBN 80-210-2955-5.
21. NĚMEC, Vladimír. *Organizace výrobních živností a malých podniků*. Praha: Victoria Publishing, 1995. ISBN 80-85865-43-2.
22. ŠINDELÁŘOVÁ, Monika. *Problematika financování obcí – daňové příjmy obcí*. Masarykova univerzita. Fakulta ekonomicko-správní, 2008. Bakalářská práce.
23. TAYLOR, J., WREN, C.: *UK regional policy: An evaluation*. In *Regional Studies*. Cambridge: Dec 1997. Vol. 31, ISS 9.
24. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.
25. Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní.
26. Deník veřejné správy. *Rozpočtové určení daní*. [Online] 22.3.2009. Dostupné z WWW: < <http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6188327>>
27. Deník veřejné správy. *K legislativní úpravě RUD*. [Online] 22.3.2009. Dostupné z WWW: <http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6217770>
28. Deník veřejné správy. *Finanční systém územní samosprávy jako nástroj regionálního rozvoje*. [Online] 28.3.2009. Dostupné z WWW: <http://www.dvs.cz/go/clanek.asp?id=6228732>
29. Deník veřejné správy. *Rozpočtové určení daní*. [Online] 1.3.2009. Dostupné z WWW: <http://www.dvs.cz/go/clanek.asp?id=6247873>
30. Deník veřejné správy. *Změna rozpočtového určení daní*. [Online] 2.3.2009. Dostupné z WWW: < <http://www.dvs.cz/go/clanek.asp?id=6288067>>

31. Deník veřejné správy. *Daň z nemovitostí a využití možností obcí zvýšit její sazby a výnosy.* [Online] 15.2.2009. Dostupné z WWW.
<http://www.dvs.cz/go/clanek.asp?id=6297488>
32. Deník veřejné správy. *Daňové příjmy obcí v roce 2007 zaznamenaly nárůst.* [Online] 15.2.2009. Dostupné z WWW:
<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6321985>
33. Deník veřejné správy. *Daň z nemovitostí.* [Online] 15.2.2009. Dostupné z WWW: <http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=5626175>
34. Deník veřejné správy. *Návrh rozpočtu na rok 2009.* [Online] 14.3.2009. Dostupné z WWW: <http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6351166>
35. Město Holice. *Strategický plán.* [Online] 1.3.2009. Dostupné z WWW: <http://www.mestoholice.cz/file.php?nid=738&oid=599764>
36. www.bvelektronik.cz
37. www.pentaserwis.cz
38. www.pacific-direct.trade.cz
39. www.mfcr.cz

Seznam obrázků

Obrázek 1 Podnikatel - Manažer - Lídr	16
Obrázek 2 Schéma rozdělení rozpočtového určení daní.....	35

Seznam tabulek

tab. 1: Vývoj sazeb daně z příjmů fyzických osob v letech 2001 - 2008	28
tab. 2: Vývoj sazeb z příjmů právnických osob v letech 2001 - 2008.....	29
tab. 3: Vývoj koeficientu obce u daně z nemovitostí.....	31
tab. 4: Koeficient velikostních kategorií obcí (do 31.12.2007)	37
tab. 5: Vývoj daňových příjmů obcí 2000 – 2007	37
tab. 6: Daňové příjmy 2007 - 2008	39
tab. 7: Počet obcí, obyvatel a daňových příjmů v roce 2007 (dle velikostních kategorií obcí)	44

tab. 8: Daňové příjmy obcí dle RUD podle velikosti kategorií (v tis. Kč)	45
tab. 9: Vývoj daňových příjmů ÚSC v roce 2008 a 2009 (mld. Kč)	47
tab. 10: Rozložení celkových zisků a ztrát dle velikostních kategorií.....	48
tab. 11: Dopady novely na výnosy ze sdílených daní dle velikostních kategorií.....	49
tab. 12: Počet obcí a jejich velikostní struktura v ČR.....	51
tab. 13: Klesající podíl výnosů daně z nemovitostí	53
tab. 14: Koeficient podle velikosti obce	55
tab. 15: Obyvatelstvo podle věku k 31.12.2006 - oblast Holicko.....	74
tab. 16: Ekonomické subjekty podle počtu zaměstnanců	79

Seznam grafů

Graf 1 Struktura daňových příjmů obcí v ČR v roce 2006.....	32
Graf 2 Daňové příjmy obcí dle RUD v roce 2007	33
Graf 3 Vývoj daňových příjmů obcí v letech 2000 -2007 (v mld.)	38
Graf 4 Daňové příjmy v letech 2007 - 2008	39
Graf 5 Celostátní hrubý výnos sdílených daní (DPH a daně z příjmů) v letech 2003 - 2007 (pro převody obcím a krajům)	40
Graf 6 Výnos na jednoho obyvatele dle jednotlivých velikostních kategorií v předchozím a novelizovaném modelu	50
Graf 9 Vývoj počtu obyvatel v Holicích za období 2001 - 2009 k 1.1. daného roku.....	74
Graf 10 Vývoj dokončených bytů a budov v Holicích v letech 2000 - 2004	75
Graf 11 Vývoj daňových výnosů - skutečnost město Holice v období 2000 - 2008	77
Graf 12 Struktura podle odvětví činností k 31.12.2006.....	80
Graf 13 Vývoj zaměstnanců BV elektronik, s. r. o. v letech 1993 - 2008.....	84
Graf 14 Vývoj počtu zaměstnanců ve společnosti.....	88
Graf 15 Přehled daně ze zisku Penta - servis, s. r. o.	90

Příloha I

Dotazník – BV elektronik, s. r. o.

Na otázky odpověděl pan Roman Hlava, manažer jakosti pro BV Elektronik, s. r. o.

1. Myslíte si, že se Vám město snaží jako podnikateli vyjít vstříc v případech, kdy žádáte o nějakou pomoc či podporu?

Myslím, že město Holice je v těchto případech dost zkosnatělé a nekreativní. Není to problém nás, jako firmy, ale problém města samotného.

2. Jak byste hodnotili Vaši spokojenost v rychlosti vyřizování případných žádostí?

Prostě úřady, velká bída.

3. Jak dlouho podnikáte v Holicích?

Od roku 1993.

4. Doporučovali byste novým příchozím investorům začít podnikat právě v Holicích na základě Vašich zkušeností, a proč?

Nedoporučil. Nepotřebujeme konkurenci na trhu práce.

5. Jste obecně nejen jako podnikatel, ale i jako občan spokojen s prací města? V případě, že ne, co se Vám nelíbí a naopak?

Zastupitelstvo se ještě od 89tého neprobralo. Ti co tam spali tenkrát, tak tam spí i teď a Ti ostatní se jen vezou. Chtělo by to změnu.

Dotazník Penta – Servis, s. r. o.

Na otázky odpovídal pan Luděk Valenta, majitel firmy Penta – Servis, s. r. o.

1. Myslíte si, že se Vám město snaží jako podnikateli vyjít vstříc v případech, kdy žádáte o nějakou pomoc či podporu?

Pokud bychom o nějakou podporu žádali, a bude to v jejich rukou, tak myslím, že by se snažili vyhovět.

2. Jak byste hodnotili Vaši spokojenost v rychlosti vyřizování případných žádostí?

Zatím jsme o nic konkrétního nežádali, takže nemohu posoudit.

3. Jak dlouho podnikáte v Holicích?

Firma se zaregistrovala v roce 1992, takže to bude 17 let.

4. Doporučovali byste novým příchozím investorům začít podnikat právě v Holicích na základě Vašich zkušeností, a proč?

Nezodpovězeno.

5. Jste obecně nejen jako podnikatel, ale i jako občan spokojeni s prací města? V případě, že ne, co se Vám nelíbí a naopak?

Relativně spokojen.